

Aluevaltuusto

6.10.2026

Kokoustiedot

Aika 6.10.2026 klo 17:30 -
Paikka Valtuustotalo, Espoonkatu 5, Espoo
Lisätietoja

Käsitteltävät asiat

Asia	Liitteet	Otsikko	Sivu
1		Aluevaltuuston kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	3
2		Aluevaltuuston työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta	5
3		Hyvinvointialuejohtajan viran täytön jatkaminen	7
4		Katsaus ajankohtaisiin asioihin	15
5	1	Osavuosikatsauksen 1.1.-30.6.2026 merkitseminen tiedoksi	16
6	2	Vuosien 2027-2030 pelastustoimen palvelutasopäätöksen hyväksyminen	22
7	3	Lausunnon antaminen aluevaltuustolle niistä toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan vuoden 2025 arviointikertomus antaa aiheita	34
8	4	Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelman 2026-2029 merkitseminen tiedoksi	47
9		Eron myöntäminen luottamustoimesta ja täydennysvaali (Hietanen)	50
10		Eron myöntäminen luottamustoimesta ja täydennysvaali (Ohvo)	54
11	5	Vastauksen antaminen valtuutettu Salovaaran ja 37 muun valtuustoaloitteeseen koskien soveltamisohjeen laatimista ja monikanavaista tiedottamista uudesta vammaispalvelulaista	58
12	6	Vastauksen antaminen valtuutettu Keisteri-Sipilän ja valtuutettu Mäkräisen sekä 38 muun valtuustoaloitteeseen koskien liikkumisen palveluihin ohjautumisen vahvistamista	87
13	7	Vastauksen antaminen valtuutettu Marttilan sekä 35 muun valtuustoaloitteeseen koskien perusteettomien määräaikaisten työsuhteiden kieltämistä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella	98
14	8	Vastauksen antaminen valtuutettu Salovaaran sekä 33 muun valtuustoaloitteeseen koskien työryhmän perustamista kansallisen syöpästrategian toimeenpanoon Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella	109

15	9	Vastauksen antaminen valtuutettu Nurmisen sekä 34 muun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjunnan valvontaa ja konkreettisia toimenpiteitä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen hankinnoissa	119
16	10	Vastauksen antaminen valtuutettu Laineen ja 31 muun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien hoitopolkujen, hoidon ja tuen toteutumisen sekä vaikuttavuuden seurantaa	142
17	11	Vastauksen antaminen valtuutettu Immosen ja valtuutettu Alin sekä 31 muun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien ammattimaisen tulkkauksen järjestämistä sote-palveluissa	150
18	12	Vastauksen antaminen valtuutettu Rodriguezin sekä 31 muun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien vammaisten itsemääräämisoikeutta ja osallisuutta hyvinvointialueella	161
19	13	Vastauksen antaminen valtuutettu Seppälän ja valtuutettu Mattsonin sekä 23 muun valtuustoaloitteeseen koskien yhteistyön tiivistämistä startup-yhteisöjen kanssa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella	180
20	14	Vastauksen antaminen valtuutettu Alaviirin sekä 27 muun valtuustoaloitteeseen koskien henkilökohtaisen avun yhdenvertaisen myöntämisen varmistamista	188
21		Aluevaltuuston vuoden 2027 kokousaikataulun hyväksyminen	195
22		Aluevaltuuston kokouksessa jätetyt aloitteet ja aluehallitukselle osoitetut kysymykset	198

Espoo 25.9.2026

Mervi Katainen
puheenjohtaja

1

Aluevaltuuston kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Päätösehdotus

Puheenjohtaja päättää todeta kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi hallintosäännön 15 § mukaisesti.

Käsittely

Päätös

Selostus

Hallintosäännön 15 § mukaan nimenhuudon päätyttyä puheenjohtajan on todettava, onko aluevaltuusto laillisesti kokoon kutsuttu ja päätösvaltainen.

Hyvinvointialuelain 108 § mukaan aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä. Aluevaltuustossa on 79 valtuutettua, joten läsnä tulee olla vähintään 52 valtuutettua tai varavaltuutettua.

Hallintosäännön 15 § mukaan läsnä oleviksi katsotaan myös valtuutetut, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti

Hallintosäännön 9 § mukaan kutsu aluevaltuuston kokoukseen on vähintään neljä päivää ennen kokousta lähetettävä erikseen kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus. Kutsu lähetetään myös tiedoksi varavaltuutetuille. Samassa ajassa on kokouksesta annettava yleisesti tieto hyvinvointialueen verkkosivuilla.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsu voidaan lähettää sähköisesti.

Aluevaltuusto

6.10.2026

Kokouskutsun antaa aluevaltuuston puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Hallintosäännön 7 § mukaan aluevaltuuston kokous voidaan päättää pitää sähköisenä tai yksittäiset valtuutetut voivat osallistua kokoukseen sähköisesti hyvinvointialueilla säädetyllä tavalla, edellyttäen että sähköisessä kokouksessa on huolehdittu tietoturvallisuudesta ja siitä, etteivät salassa pidettävät tiedot ole ulkopuolisen saatavissa.

Puheenjohtaja päättää sähköisen kokouksen pitämisestä.

Yleisöllä tulee olla mahdollisuus seurata aluevaltuuston julkista kokousta. Yleisö voi seurata aluevaltuuston kokousta verkosta tai vaihtoehtoisesti paikan päällä kokouskutsussa ilmoitetusta paikasta.

Edustus aluevaltuuston kokouksessa

Hallintosäännön 12 § mukaan aluehallituksen puheenjohtajan, hyvinvointialuejohtajan ja palvelualuejohtajien on oltava läsnä aluevaltuuston kokouksessa. Heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä.

Aluehallituksen jäsenillä on läsnäolo-oikeus.

Edellä mainituilla henkilöillä on oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekemiseen, jollei hän ole samalla valtuutettu.

2

Aluevaltuuston työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. hyväksyä kokouksen työjärjestyksen ja
2. valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Käsittely

Päätös

Selostus

Hallintosäännön 17 § mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei aluevaltuusto puheenjohtajan esityksestä toisin päättä.

Hallintosäännön 40 § mukaan aluevaltuuston pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua valtuutettua, ellei aluevaltuusto ole päättänyt, että pöytäkirja kokonaisuudessaan tai jonkin asian kohdalla tarkastetaan muulla tavalla.

Jos pöytäkirja ei sitä tarkastamaan valitun valtuutetun mielestä vastaa kokouksen kulkua, hänen tulee ilmoittaa siitä viipymättä sihteerille, joka tarvittaessa tarkistaa muotoilun puheenjohtajan kanssa. Puheenjohtajan kanssa käydyn keskustelun perusteella sihteeri joko korjaa pöytäkirjan ja toimittaa aluevaltuuston puheenjohtajalle ja pöytäkirjan tarkastajille uuden version tai ilmoittaa pöytäkirjan tarkastajille,

Aluevaltuusto

6.10.2026

että pöytäkirja vastaa puheenjohtajan käsitystä kokouksen kulusta.

Jos pöytäkirjaa tarkastamaan valittu valtuutettu ei hyväksy aluevaltuuston pöytäkirjaa joltakin osin, pöytäkirjan oikeellisuus tarkastetaan tältä osin seuraavassa aluevaltuuston kokouksessa.

Aluehallitus	§ 44	10.5.2022
Aluevaltuusto	§ 40	17.5.2022
Aluehallitus	§ 190	21.9.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

2/01.01.01/2022

Aluevaltuusto 6.10.2026

3

Hyvinvointialuejohtajan viran täytön jatkaminen

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Moisala Jarno
Sarekoski Kimmo

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. jatkaa hyvinvointialuejohtaja Sanna Svahnin virkasuhdetta 5 vuoden määräaikaisen jakson alkaen 21.6.2027 ja
2. todeta, että se päättää hallintosäännön 126 § mukaisesti erikseen mahdollisista uusista jatkokausista.

Käsittely

Päätös

Selostus

Liitteet

Oheismateriaali

Aluehallitus	§ 44	10.5.2022
Aluevaltuusto	§ 40	17.5.2022
Aluehallitus	§ 190	21.9.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 21.9.2026 § 190

§ 190

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Puheenjohtajan päätösehdotus

Aluehallitus päättää, että tämä asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta, koska esittelijä ja hänen sijaisekseen määrätty on estynyt tai esteellinen esittelemään asiaa.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. jatkaa hyvinvointialuejohtaja Sanna Svahnin virkasuhdetta 5 vuoden määräaikaisen jakson alkaen 21.6.2027 ja
2. todeta, että se päättää hallintosäännön 126 § mukaisesti erikseen mahdollisista uusista jatkokausista.

Käsittely

Hyvinvointialuejohtaja Svahn poistui esteellisenä kokouksesta ennen tämän asian käsittelyn aloittamista klo 14.51 (esteellisyyden peruste: hallintolaki 28.1 § kohta 1).

Aluehallitus	§ 44	10.5.2022
Aluevaltuusto	§ 40	17.5.2022
Aluehallitus	§ 190	21.9.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Konsernipalvelujen johtaja Syrjänen ja talousjohtaja Johanson poistuivat esteellisinä kokouksesta ennen tämän asian käsittelyn aloittamista klo 14.51 (esteellisyyden peruste: hallintolaki 28.1 § kohta 7).

Aluevaltuuston puheenjohtaja Katainen ja henkilöstöjohtaja Sarekoski saapuivat kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 14.51.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Aluevaltuusto on 17.5.2022 § 40 valinnut hyvinvointialuejohtajan virkaan Sanna Svahnin. Virka on täytetty 5 vuoden määräajaksi siten, että viimeinen viranhoitopäivä nykyisessä palvelussuhteessa on 20.6.2027.

Hyvinvointialuejohtajan tehtävät kuvataan hyvinvointialuelain 45 §:ssä, mm. hallintosäännön 91 §:ssä ja edelleen johtajasopimuksessa.

Hyvinvointialuejohtajan virantäytön jatkon valmistelun ohjauskeskustelu käytiin aluehallituksen puheenjohtajan johdolla aluehallituksen 7.9.2026 päiväkoulun yhteydessä.

Hallintosäännön 126 § mukaan aluevaltuusto ottaa hyvinvointialuejohtajan viiden vuoden määräaikaiseen virkaan ja päättää enintään viiden vuoden jatkokaudesta.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus	§ 44	10.5.2022
Aluevaltuusto	§ 40	17.5.2022
Aluehallitus	§ 190	21.9.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Aluevaltuusto 17.5.2022 § 40

Hyvinvointialuejohtajan virkavaali

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. suorittaa hyvinvointialuejohtajan virkavaalin,
2. todeta, että valinta on ehdollinen siihen asti, kunnes valittu on esittänyt terveydentilastaan hyväksyttävän todistuksen ja
3. noudattaa virkaa täytettäessä kuuden kuukauden koeaikaa.

Käsittely

Muutosjohtaja Svahn poistui esteellisenä kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 18.01-18.48 (esteellisyyden peruste: hallintolaki 28 § 1 mom. kohta 1).

Käsittelyn aikana puheenjohtaja Limnéll ehdotti, että virkavaali toimitetaan enemmistövaalina suljetuin lipuin. Puheenjohtajan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Puheenjohtaja teki lisäksi ehdotuksen vaalimenettelystä seuraavasti: Äänestyslippuun kirjoitetaan yhden ehdokkaan sukunimi. Hakijoiden nimet heijastetaan eteen valkokankaalle sukunimen mukaisessa aakkosjärjestyksessä. Äänensä voi antaa kenelle tahansa kelpoisuusvaatimukset täyttäneistä hakijoista. Vaalissa jokainen valtuutettu voi antaa yhden äänen. Äänioikeutta ei ole pakko käyttää. Pöytäkirjantarkastajat toimivat ääntenlaskijoina ja avustavat vaalitoimituksessa. Vaalimenettely hyväksyttiin yksimielisesti.

Sihteeri luetteli virkavaalissa ehdokkaina olleet henkilöt seuraavasti:

Virkaa haki kahdeksan henkilöä asetettuun määräaikaan mennessä: Markus Hanhisalo, Jukka Lindberg, Petri Paavolainen, Lea Maarit Pekkanen, Sanna Svahn, Teemu Tiensuu, Jan-Johannes Tollet ja Petra Tuomolin. Virkaa hakeneista Hanhisalo ei täyttänyt viralle määriteltäviä kelpoisuusvaatimuksia. Tässä virkavaalissa voi äänestää vain kelpoisuusvaatimukset täyttäviä ehdokkaita, joita oli seitsemän (7).

Aluehallitus	§ 44	10.5.2022
Aluevaltuusto	§ 40	17.5.2022
Aluehallitus	§ 190	21.9.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Puheenjohtaja totesi virkavaalin alkaneeksi.

Puheenjohtaja keskeytti kokouksen ääntenlaskun ajaksi klo 18.31-18.46.

Puheenjohtaja julisti vaalin tuloksen seuraavasti: Vaalissa on annettu yhteensä 78 ääntä. Vaalissa ääniä ovat saaneet Jan-Johannes Tollet 2 ääntä, Jukka Lindberg 9 ääntä ja Sanna Svahn 67 ääntä. Yhtään ääntä ei hylätty. Koska Sanna Svahn on saanut yli puolet annetuista äänistä, aluevaltuusto on valinnut hänet Länsi-Uudenmaan hyvinvointialuejohtajaksi.

Valtuutettu Alaviiri oli poissa tämän asian käsittelyn aikana klo 18.25-18.27.

Valtuutettu Karjalainen oli poissa tämän asian käsittelyn aikana klo 18.25-18.29.

Valtuutettu Mykkänen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 18.46.

Päätös

Aluevaltuusto päätti yksimielisesti

1. suorittaa virkavaalin ja valita Sanna Svahnin Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen hyvinvointialuejohtajaksi,
2. todeta, että valinta on ehdollinen siihen asti, kunnes valittu on esittänyt terveydentilastaan hyväksyttävän todistuksen ja
3. noudattaa virkaa täytettäessä kuuden kuukauden koeaikaa.

Päätöshistoria

Aluehallitus 10.5.2022 § 44

Hyvinvointialuejohtajan virkavaali

Puheenjohtajan päätösehdotus

Aluehallitus päättää, että tämä asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta, koska esittelijä ja hänen sijaisekseen määrätty on estynyt tai esteellinen esittelemään asiaa.

Aluehallitus	§ 44	10.5.2022
Aluevaltuusto	§ 40	17.5.2022
Aluehallitus	§ 190	21.9.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. suorittaa hyvinvointialuejohtajan virkavaalin,
2. todeta, että valinta on ehdollinen siihen asti, kunnes valittu on esittänyt terveydentilastaan hyväksyttävän todistuksen ja
3. noudattaa virkaa täytettäessä kuuden kuukauden koeaikaa.

Käsittely

Muutosjohtaja Svahn poistui esteellisenä kokouksesta ennen tämän asian käsittelyn alkamista klo 15.08 (esteellisyyden peruste: hallintolaki 28 § 1 mom. kohta 1).

Valmistelujohtajat Ahlström, Anttila, Haapanen, Koskela, Markkanen, Moisala, Ojaniemi, Paananen, Palmroos ja Rajahalme sekä asiantuntija Ihamäki poistuivat esteellisinä kokouksesta ennen tämän asian käsittelyn alkamista klo 15.08 (esteellisyyden peruste: hallintolaki 28 § 1 mom. kohta 7).

Aluevaltuuston 3. varapuheenjohtaja Guzenina saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 15.11.

Projektipäällikkö Hirvilampi toimi sihteerinä tämän asian käsittelyn ajan.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Aluevaltuusto on päätöksellään 7.3.2022 § 15 perustanut hyvinvointialuejohtajan viran. Hallintosäännön mukaan virka täytetään viiden vuoden määräajaksi, lisättynä mahdollisella viiden vuoden jatko-optiolla. Aluehallituksen tehtävänä on ollut julistaa virka haettavaksi ja hallintosäännön mukaan valtuusto valitsee hyvinvointialuejohtajan. Aluehallituksen puheenjohtajisto on ohjannut rekrytointiprosessia.

Aluehallitus julkisti viran haettavaksi tiistaina 15.3.2022 ja hakuaika oli 16.3.-31.3.2022. Hakuilmoitus julkaistiin kahdessa valtakunnallisissa sanomalehdessä sekä Kuntarekry-järjestelmässä, Oikotie-palvelussa, TE-palveluiden internetsivuilla sekä lukuisilla sosiaalisen median kanavilla. Aluevaltuusto päätti virkaa perustaessaan kelpoisuusvaatimuksiksi ylemmän korkeakoulututkinnon, erinomaisen suomen kielen taidon ja hyvän ruotsin kielen taidon, perehtyneisyyden hyvinvointialueen

Aluehallitus	§ 44	10.5.2022
Aluevaltuusto	§ 40	17.5.2022
Aluehallitus	§ 190	21.9.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

toimintaympäristöön sekä käytännössä osoitetun johtamistaidon ja johtamiskokemuksen. Hakuilmoituksessa edellytettiin hakijoilta strategista ja tavoitehakuista ajattelua, hyvinvointialueen toimialan laajaa tuntemusta sekä vahvaa ihmisten johtamisen taitoa. Edelleen todettiin, että menestyminen hyvinvointialuejohtajan tehtävässä edellyttää näyttöjä tuloksellisesta johtamistyöstä, muutosjohtamisesta sekä kokemusta tuottavuuden ja asiakaslähtöisten palvelujen kehittämisestä. Eduksi tehtävän hoidossa arvioitiin ilmoituksen mukaan johtamiskokemus julkiselta ja yksityiseltä sektorilta hyvinvointialueen toimialalla, verkostotoiminnan osaaminen sekä hyvät yhteistyötaidot. Lisäksi ilmoituksen mukaan laajassa ja rakentuvassa toimintaympäristössä tarvitaan vahvaa osaamista kumppanuuksien rakentamisessa ja hyvässä ylläpidossa.

Virkaa haki seitsemän henkilöä asetettuun määräaikaan mennessä: Markus Hanhisalo, Jukka Lindberg, Petri Paavolainen, Sanna Svahn, Teemu Tiensuu, Jan-Johannes Tollet ja Petra Tuomolin.

Aluehallituksen puheenjohtajisto valitsi haastatteluun kolme hakijaa, joita haastattelivat HR-valmistelujohtaja Kimmo Sarekoski ja Espoon kaupungin rekrytointipäällikkö Noora Lindberg. Haastatteluun, joka toteutettiin 7.4.2022, kutsuttiin Jukka Lindberg, Sanna Svahn ja Jan-Johannes Tollet. Aluehallituksen puheenjohtajisto päätti haastatteluista saamansa arvion perusteella pyytää kaikkia kolmea haastateltua edelleen osallistumaan henkilöarviointiin, jonka toteutti Psycon Oy ja jonka edustajat esittelivät hakija-arviot aluehallitukselle 26.4.2022. Aluehallituksen puheenjohtajisto haastatteli hakijat 27.4.2022. Aluevaltuutetuille järjestettiin tilaisuus haastatella kolme kärkihakijaa 4.5.2022.

Hyvinvointialuejohtajan valitsee lain hyvinvointialueesta 45 § mukaan aluevaltuusto ja hän on virkasuhteessa hyvinvointialueeseen. Edelleen samaisen lainkohdan mukaan hyvinvointialuejohtaja voidaan valita joko toistaiseksi tai määräajaksi. Hallintosäännön 117 § mukaan aluevaltuusto ottaa hyvinvointialuejohtajan viiden vuoden määräaikaiseen virkaan ja päättää enintään viiden vuoden jatkokausista. Edellä mainitun lainkohdan mukaan, jos hyvinvointialuejohtajan vaalissa kukaan ei ole saanut yli puolta annetuista äänistä, toimitetaan uusi vaali kahden eniten ääniä saaneen välillä. Tässä vaalissa eniten ääniä saanut tulee valituksi.

Aluehallitus	§ 44	10.5.2022
Aluevaltuusto	§ 40	17.5.2022
Aluehallitus	§ 190	21.9.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Hakijoiden hakemusasiakirjat, henkilöarviot sekä hakijoiden ansiovertailu ovat valtuutettujen tutustuttavissa ennen kokousta ja kokouksen aikana aluevaltuuston sihteerillä.

4

Katsaus ajankohtaisiin asioihin

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää merkitä ajankohtaiset asiat tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Kokouksessa annetaan katsauksia hyvinvointialuetta koskevista ajankohtaisista asioista mm. seuraavasti:

1. Hyvinvointialuejohtajan ajankohtaiset asiat

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 173

21.9.2026
6.10.2026

2249/02.02.00/2025

Aluevaltuusto 6.10.2026

5

Osavuositarkastuksen 1.1.-30.6.2026 merkitseminen tiedoksi

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Johanson Hanna
Päivärinta Ari

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi osavuositarkastuksen ajalta 1.1.- 30.6.2026.

Käsittely

Päätös

Selostus

Liitteet

1 Osavuositarkastus 1.1.2026-30.6.2026

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 173

21.9.2026
6.10.2026

Päätöshistoria

Aluehallitus 21.9.2026 § 173

§ 173

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi osavuosikatsauksen ajalta 1.1.-30.6.2026.

Käsittely

Digipalvelujohtaja Kuukka poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 12.04.

Palvelulinjajohtaja Laine saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 12.09.

Puheenjohtaja ehdotti, että tämän asian käsittelyn jälkeen siirrytään käsittelemään asiaa "Yhteistoimintaneuvottelujen käynnistäminen koskien opiskeluhuolto ja mielenterveyspalvelut -palvelulinjan uudelleenorganisointumista". Aluehallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Tämän asian käsittelyä jatkettiin asian "Aluehallituksen 24.8.2026 § 152 käynnistämien yhteistoimintaneuvottelujen päättäminen" käsittelyn jälkeen.

Käsittelyn aikana puheenjohtaja Laiho teki seuraavan lisäysehdotuksen, jota 1. varapuheenjohtaja Värmälä kannatti:

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 173

21.9.2026
6.10.2026

”Lisäksi aluehallitus päättää kehottaa valmistelemaan lausunnon HUS-yhtymälle potilastietojärjestelmän hankinnan vaihtoehtojen arvioinnin syventämisestä tarkoituksena varmistaa Uudenmaan tasoisesti tulevien valintojen kokonaistaloudellisuus ja toiminnallinen yhteensopivuus.”

Puheenjohtaja julisti keskustelun päättyneeksi. Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko puheenjohtaja Laihon tekemä lisäysehdotus hyväksyä yksimielisesti. Koska kukaan ei vastustanut, totesi puheenjohtaja, että aluehallitus hyväksyi lisäysehdotuksen yksimielisesti.

Tämän asian 2. käsittelyn jälkeen siirryttiin käsittelemään asiaa ”Vuosien 2027-2030 pelastustoimen palvelutasopäätöksen hyväksyminen (AV)”.

Päätös

Aluehallitus päätti yksimielisesti esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi osavuosisikatsauksen ajalta 1.1.- 30.6.2026.

Lisäksi aluehallitus päätti yksimielisesti kehottaa valmistelemaan lausunnon HUS:lle potilastietojärjestelmän hankinnan vaihtoehtojen arvioinnin syventämisestä tarkoituksena varmistaa Uudenmaan tasoisesti tulevien valintojen kokonaistaloudellisuus ja toiminnallinen yhteensopivuus.

Selostus

Aluevaltuusto on 9.12.2025 § 98 hyväksynyt talousarvion vuodelle 2026 ja taloussuunnitelman vuosille 2026–2028. Hyvinvointialueen talousarvio perustuu vuonna 2025 päätettyyn strategiaan sekä pelastustoimen palvelutasopäätökseen.

Osavuosisikatsauksessa raportoidaan strategian valtuustokauden sitovien tavoitteiden toteutuminen, käyttötalouden toteutuminen palvelualueittain, lisäksi kuitenkin HUS-yhtymä omana kokonaisuutenaan, sekä investointiosan, tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan toteutuminen. Lisäksi annetaan tilinpäätösennuste. Myös mahdolliset talousarvion muutostarpeet esitetään osavuosisikatsausten yhteydessä.

Toiminnan ja talouden toteutuminen 1.1.-30.6.2026

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 173

21.9.2026
6.10.2026

Aluevaltuusto hyväksyi hyvinvointialueen uuden strategian 7.10.2025 § 74 ja strategian toteuttaminen on käynnistynyt. Strategiaa toteutetaan strategian neljän linjauksen sekä järjestämisen kuuden periaatteen mukaisesti. Strategian muutoslupaukset ovat: 1) lisää ensisijaisia palveluja lapsille ja nuorille, 2) jokaiselle omalääkäri, 3) turvallisempaa elämää kotona, 4) asiakaslähtöisemmät ja sujuvammät asiakaspolut 5) hyvinvointialue teknologian hyödyntämisen edelläkävijäksi sekä 6) kriittiset palvelut toimiviksi kaikissa olosuhteissa.

Asiakas- ja potilastietojärjestelmän yhtenäistäminen on edistynyt alkuvuoden aikana ja hyvinvointialue on siirtynyt yhteen järjestelmäkokonaisuuteen. Hyvinvointialueen aloittaessa toiminnan vuonna 2023 käytössä oli 11 eri asiakas- ja potilastietojärjestelmää.

Digitaalinen asiointipalvelu Lunna on ollut käytössä vuoden ajan. Lunnassa oli 262 000 käyttäjää heinäkuun lopussa eli yli puolet alueen väestöstä käyttää Lunnaa. Heinäkuussa digitalisten yhteydenottojen määrä oli yhteensä 39 000 kappaletta.

Kahden ensimmäisen kvartaalin tulos oli 46,7 milj. euroa eli 15,8 milj. euroa talousarviota parempi.

Toimintatuottoja toteutui 88,4 milj. euroa eli 0,2 milj. euroa talousarviota vähemmän ja toimintakuluja 1 057,4 milj. euroa eli 12,8 milj. euroa talousarviota vähemmän.

Ensimmäisellä puolivuotiskaudella toimintakuluissa palvelujen ostot ovat alittaneet talousarvion 9,3 milj. eurolla, josta oman palvelutuotannon ostojen osuus on 6,2 milj. euroa ja erikoissairaanhoidon osuus 3,1 milj. euroa.

Alkuvuonna toimintakuluissa henkilöstökuluja on toteutunut 4,2 milj. euroa talousarviota vähemmän. Ensimmäisen kuuden kuukauden aikana henkilötyövuosien määrä on toteutunut hieman talousarviota pienempänä.

Lisäksi korkotuottaja ja valtion yleiskatteellista rahoitusta toteutui 2,3 milj. euroa talousarviota enemmän sekä poistoja 0,9 milj. euroa talousarviota vähemmän.

Tilinpäätösennuste vuodelle 2026

Käyttötalous

Hyvinvointialueen tilinpäätösennuste vuodelle 2026 on laadittu tammi-kesäkuun toteumatietojen perusteella. Tilikauden

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 173

21.9.2026
6.10.2026

tulosennuste kuluvalle vuodelle on 81,3 milj. euroa eli 21,6 milj. euroa talousarviota parempi. Ensimmäisen osavuositarkistuksen ennuste oli 90,1 milj. euroa eli ennuste on heikentynyt kevään ennusteesta 8,8 milj. euroa.

Hyvinvointialueen omien palvelualueiden varsinaisen toiminnan ennuste on 20,6 (OVK1: 20,7) milj. euroa parempi kuin talousarviossa. Erikoissairaanhoidon ennuste on 3,7 milj. euroa heikempi kuin talousarviossa ja ennuste on heikentynyt 9,3 milj. euroa kevään ensimmäisestä osavuositarkistuksesta. Lisäksi rahoitustuottoja on kertymässä 1,8 (OVK1: 1,1) milj. euroa ja valtion yleiskatteellista rahoitusta 2,9 (OVK1: 2,9) milj. euroa talousarviota enemmän.

Toimintatuottoja arvioidaan kertyvän noin 8,2 milj. euroa talousarviota enemmän. Terveystieteiden hammashoidon maksuja sekä hyvinvointialueen saamia tukia ja avustuksia on kertymässä talousarviota enemmän.

Toimintakuluissa henkilöstökulujen ennuste on 10,7 (OVK1: 6,1) milj. euroa talousarviota pienempi. Henkilöstökuluissa palkkoja sivukuluineen on toteutumassa noin 9,8 milj. euroa talousarviota vähemmän. Myös eläkkeiden tasausmaksumenoja on toteutumassa 2,1 milj. euroa talousarviota vähemmän. Toisaalta lomapalkkojen jaksotuksia ennustetaan toteutuvan talousarviota enemmän.

Palvelujen ostojen osalta erikoissairaanhoidon (HUS) ennuste on 2,9 milj. euroa talousarviota suurempi. Erikoissairaanhoidon ennuste palveluostojen osalta on heikentynyt 9,1 milj. eurolla ensimmäisen osavuositarkistukseen verrattuna. HUSin tekemässä päivitetyssä käyttöennusteessa hyvinvointialueen asukkaiden HUS-palvelujen suhteellinen käyttö on aikaisemmin arvioitua suurempaa ja ennusteen toteutuessa hyvinvointialue joutuu maksamaan kehityksen tasausta vuoden lopussa. Hyvinvointialueen omassa toiminnassa palveluostoja on toteutumassa 0,9 milj. euroa talousarviota vähemmän.

Investoinnit ja rahoitus

Hyvinvointialueen investointiennuste on 30,0 milj. euroa eli 7,2 milj. euroa talousarviota pienempi. Suurimmat yksittäiset investointikohteet ennusteessa ovat asiakas- ja potilastietojärjestelmä 7,4 milj. euroa, Karjaan palveluasumiskiinteistön Villa Anemonen leasing-sopimuksen mukaisen osto-oikeuden käyttäminen 4,3 milj. euroa ja Karjaan paloaseman leasing-sopimuksen mukaisen osto-oikeuden käyttäminen 2,5 milj. euroa.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 173

21.9.2026
6.10.2026

Hyvinvointialueen rahoituksen arvioidaan toteutuvan toiminnan ja investointien rahavirran osalta talousarviota parempana noin 26,5 milj. euroa. Suurin selittävä tekijä on talousarviota 20,3 milj. euroa parempi vuosikate, joka parantaa toiminnan rahavirtaa. Rahavarojen kokonaismuutos on 59,4 milj. euroa eli 26,5 milj. euroa talousarviota parempi.

Toimivalta

Aluevaltuusto on talousarviossa päättänyt, että talousarvion toteutumisesta raportoidaan aluevaltuustolle neljännesvuosittain osavuositarkastuksissa. Edellä mainittuun perustuen aluevaltuusto merkitsee osavuositarkastukset tiedoksi.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Valmius- ja turvallisuuslautakunta	§ 12	21.5.2026
Valmius- ja turvallisuuslautakunta	§ 19	3.9.2026
Aluehallitus	§ 177	21.9.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

150/00.01.02/2026

Aluevaltuusto 6.10.2026

6

Vuosien 2027-2030 pelastustoimen palvelutasopäätöksen hyväksyminen

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Ihamäki Veli-Pekka
Markkanen Kimmo

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. hyväksyä liitteenä olevan pelastustoimen palvelutasopäätöksen ja
2. että palvelutasopäätös on voimassa 1.1.2027–31.12.2030.

Käsittely

Päätös

Selostus

Liitteet

- 2 Ehdotus vuosien 2027-2030 pelastustoimen palvelutasopäätökseksi (Salassa pidettävä JulkL 24 § 8 kohta)

Valmius- ja turvallisuuslautakunta	§ 12	21.5.2026
Valmius- ja turvallisuuslautakunta	§ 19	3.9.2026
Aluehallitus	§ 177	21.9.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Oheismateriaali

- Ehdotus pelastustoimen vuosien 2027-2030 palvelutasopäätökseksi, julkinen versio
- Lupa- ja valvontaviraston 2.6.2026 lausunto
- Raaseporin kaupungin hallituksen 8.6.2026 § 252 lausunto Länsi- Uudenmaan pelastustoimen palvelutasopäätöksestä vuosille 2027-2029
- HUS-yhtymän Akuutti, leikkaus- ja tehohoitokeskuksen tulosaluejohtajan 10.6.2026 lausunto Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen esitys vuosien 2027-2030 pelastustoimen palvelutasopäätökseksi
- Vihdin kunnan hallituksen 15.6.2026 § 152 lausunto esityksestä vuosien 2027–2030 pelastustoimen palvelutasopäätökseksi (salassa pidettävä JulkL § 24 mom 8)
- Karkkilan kaupungin hallituksen 22.6.2026 § 185 lausunto Länsi-Uudenmaan esityksestä pelastustoimen palvelutasopäätökseksi
- Kirkkonummen kunnan hallituksen 22.6.2026 § 191 lausunto Länsi-Uudenmaan pelastustoimen palvelutasopäätöksen luonnoksesta
- Siuntion kunnan 22.6.2026 § 144 lausunto esityksestä Länsi-Uudenmaan pelastustoimen palvelutasopäätökseksi 2027-2030
- Varsinais-Suomen hyvinvointialueen Pelastuspalvelujen pelastuspäällikön 23.7.2026 lausunto Länsi-Uudenmaan pelastustoimen palvelutasopäätöksen esityksestä
- Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen pelastuskomentajan 31.7.2026 lausunto Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen lausuntopyyntöön esityksestä vuosien 2027-2030 pelastustoimen palvelutasopäätökseksi
- Lohjan kaupungin kaupunginjohtajan 10.8.2026 § 41 lausunto Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen lausuntopyyntöön esityksestä vuosien 2027–2030 pelastustoimen palvelutasopäätökseksi

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Valmius- ja turvallisuuslautakunta	§ 12	21.5.2026
Valmius- ja turvallisuuslautakunta	§ 19	3.9.2026
Aluehallitus	§ 177	21.9.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Päätöshistoria

Aluehallitus 21.9.2026 § 177

§ 177

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. hyväksyä liitteenä olevan pelastustoimen palvelutasopäätöksen ja

2. että palvelutasopäätös on voimassa 1.1.2027–31.12.2030.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Aluehallitus päätti 9.2.2026 § 11 käynnistää vuosien 2027–2030 pelastustoimen palvelutasopäätöksen valmistelun. Palvelutasopäätös toteuttaa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen uudistamisen strategiaa 2026–2029. Hallintosäännön § 63 mukaisesti valmius- ja turvallisuuslautakunta on ohjannut palvelutasopäätöksen valmistelua ja seurannut sen strategisten tavoitteiden toteutumista valmisteluprosessin aikana. Valmistelua on käsitelty aluehallituksen päiväkoulussa 17.8.2026 sekä valmius- ja turvallisuuslautakunnan työpajoissa ja kokouksissa 25.2.2026, 12.3.2026, 21.5.2026 ja 3.9.2026.

Valmius- ja turvallisuuslautakunta	§ 12	21.5.2026
Valmius- ja turvallisuuslautakunta	§ 19	3.9.2026
Aluehallitus	§ 177	21.9.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Pelastustoimen palvelutasopäätös on pelastustoimen järjestämislakiin (613/2020) perustuva lakisääteinen asiakirja, jossa määritellään hyvinvointialueen pelastustoimen palvelut, palvelutaso sekä niiden tuottamisessa käytettävät voimavarat. Palvelutasopäätöksen sisältöä ohjaavat pelastustoimen järjestämislain lisäksi sisäministeriön asetus palvelutasopäätöksen sisällöstä (1225/2022), valtakunnalliset strategiset tavoitteet sekä hyvinvointialueen oma strategia. Asiakirja on laadittu sisäministeriön ja aluehallintoviraston käyttämän valtakunnallisen mallin mukaisesti.

Pelastustoimen järjestämislain 6 §:n mukaan aluevaltuusto päättää pelastustoimen palvelutasosta. Päätöksen tulee perustua alueen riskeihin ja uhkiin sekä niiden arviointiin. Siinä määritellään toiminnan tavoitteet, palvelutaso, käytettävät voimavarat sekä palvelutason kehittämistä koskeva suunnitelma määrääjäksi.

Palvelutasopäätöksessä kuvataan, miten Länsi-Uudenmaan pelastustoimi tuottaa pelastuslain (379/2011) mukaiset palvelut. Asiakirja keskittyy asiakkaalle näkyviin palveluihin sekä niiden nykytilaan, kehittämistarpeisiin ja tavoitteisiin. Lisäksi siinä kuvataan lyhyesti muuta pelastuslaitoksen toimintaa, erityisesti ensihoitoa. Ensihoidon järjestämisvastuu kuuluu Uudenmaan erillislailla HUS-yhtymälle, ja palvelut tuotetaan HUS-yhtymän, pelastuslaitosten ja muiden palveluntuottajien yhteistyönä. Ensihoidon palvelutasosta päättää HUS-yhtymä.

Palvelutasopäätöksen valmistelu perustuu Uudenmaan pelastuslaitosten yhteiseen riskianalyysiin ja toimintaympäristön arviointiin. Valmistelussa on painotettu asiakasnäkökulmaa sekä hyvinvointialueen asukkaiden, yritysten ja yhteisöjen palvelutarpeita.

Hyvinvointialue pyysi palvelutasopäätöksestä pelastustoimen järjestämislain mukaisen lausunnon lupa- ja valvontavirastolta (LVV) ennen päätöksentekoa. Lausunto saatiin 2.6.2026, ja sen perusteella luonnosta täydennettiin erityisesti riskiperusteisuuden, palvelutason ja resurssien välisen yhteyden sekä kehittämistoimenpiteiden osalta.

Valmius- ja turvallisuuslautakunta	§ 12	21.5.2026
Valmius- ja turvallisuuslautakunta	§ 19	3.9.2026
Aluehallitus	§ 177	21.9.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Valmistelun aikana on kuultu alueen kuntia, naapuripelastuslaitoksia, yhteistyöviranomaisia, järjestöjä, alueen asukkaita sekä hyvinvointialueen henkilöstöä. Saatujen näkemysten perusteella palvelutasopäätöstä on tarkennettu, ja palautetta hyödynnetään myös toiminnan jatkosuunnittelussa.

Palvelutasopäätökseen sisältyy sisäministeriön asetuksen edellyttämä palvelutason kehittämissuunnitelma. Suunnitelmassa kuvataan merkittävimmät palvelutasoa koskevat kehittämistarpeet sekä niiden vaikutukset voimavaroihin, investointeihin ja käyttötalouteen. Kehittämissuunnitelmassa korostuvat hyvinvointialueen strategian mukaisesti onnettomuuksien ehkäisy, pelastustoiminnan sekä valmiuden ja varautumisen vahvistaminen. Lisäksi siinä huomioidaan tulevat toimitilatarpeet.

Keskeiset kehittämisteemat ovat tieto toiminnan keskiössä, hyvinvoiva ja osaava henkilöstö sekä yhteistyöllä konkreettisia hyötyjä asiakkaalle. Näillä teemoilla tuetaan hyvinvointialueen strategisten tavoitteiden toteutumista pelastustoimessa.

Palvelutasopäätöksen toimeenpano tapahtuu vuosittain laadittavan tuotantosuunnitelman kautta. Palvelutasopäätöksen toteutumista seurataan osana pelastustoimen omavalvontaa, vuosittaista viranomaisraportointia sekä hyvinvointialueen toiminnan ja talouden seurantaa.

Palvelutasopäätös sisältää julkisuuslain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 8 kohdan perusteella salassa pidettäviä tietoja, jotka liittyvät varautumiseen, väestönsuojeluun ja turvallisuusjärjestelyihin. Julkisesta asiakirjasta on poistettu nämä tiedot, mutta päätöksenteossa käytetään täydellistä asiakirjaa.

Liitteet

Oheismateriaali

Valmius- ja turvallisuuslautakunta	§ 12	21.5.2026
Valmius- ja turvallisuuslautakunta	§ 19	3.9.2026
Aluehallitus	§ 177	21.9.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Valmius- ja turvallisuuslautakunta 3.9.2026 § 19

§ 19

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Pelastusjohtaja Ihamäki Veli-Pekka

Valmius- ja turvallisuuslautakunta päättää merkitä tiedoksi annetun tilannekatsauksen ja liitteenä olevan vuosien 2027-2030 pelastustoimen palvelutasopäätöksen luonnoksen.

Käsittely

Päätös

Valmius- ja turvallisuuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Aluehallitus päätti kokouksessaan 9.2.2026 § 11 käynnistää vuosien 2027–2030 pelastustoimen palvelutasopäätöksen valmistelun.

Pelastustoimen palvelutasopäätöstä on käsitelty aluehallituksen päiväkoulussa 17.8.2026 sekä valmius- ja turvallisuuslautakunnan työpajoissa ja kokouksissa 25.2.2026, 12.3.2026 ja 21.5.2026.

Valmius- ja turvallisuuslautakunta	§ 12	21.5.2026
Valmius- ja turvallisuuslautakunta	§ 19	3.9.2026
Aluehallitus	§ 177	21.9.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätös on toimintaa ohjaava lakisääteinen asiakirja, joka kuvaa pelastustoimen tuottamistapaa. Palvelutasopäätöstä ohjaa keskeisesti pelastustoimen järjestämislaki (613/2020) ja sitä edelleen täsmentävä sisäministeriön asetus koskien palvelutasopäätöksen sisältöä (1225/2022).

Palvelutasopäätöksen laadinnassa on noudatettu näitä säädöksiä. Säädösten lisäksi palvelutasopäätöksen sisältöjä ohjaavat pelastustoimen kansallisessa strategiassa asetetut päämäärät, tavoitteet ja arvopohja sekä hyvinvointialueen strategia ja arvopohja.

Pelastustoimen järjestämislain 6 §:ssä on määrätty, että aluevaltuusto päättää pelastustoimen palvelutasosta. Palvelutasopäätöstä tehtäessä on otettava huomioon kansallisesti merkittävät riskit, selvitettävä alueella esiintyvät uhkat ja arvioitava niistä aiheutuvat riskit sekä määriteltävä toiminnan tavoitteet, käytettävät voimavarat, tuotettavat palvelut ja niiden taso. Palvelutasopäätöstä tehtäessä on otettava huomioon myös 8 §:ssä tarkoitetut valtioneuvoston vahvistamat valtakunnalliset strategiset tavoitteet. Päätökseen tulee myös sisältyä suunnitelma palvelutason kehittämisestä. Päätöksen tulee olla voimassa määräajan.

Palvelutasopäätöksen teksti on kirjattu sisäministeriön ja aluehallintoviraston tuottamaan asiakirjapohjaan, jota lupa- ja valvontavirasto käyttää arvioidessaan palvelutasopäätöksiä.

Palvelutasopäätöksessä kuvataan, kuinka hyvinvointialueen pelastustoimi tuottaa pelastuslain (379/2011) mukaiset palvelut. Palvelutasopäätöksen tarkoituksena ei ole kuvata kaikkia pelastuslaitoksen toimintoja, vaan ainoastaan asiakasrajapinnassa näkyvät palvelut. Palvelutasopäätöksessä kuvataan pelastuslaitoksen tuottamat palvelut. Lisäksi siinä arvioidaan pelastuslain ja sisäministeriön ohjeistusten mukaisesti palvelujen nykytila ja edellisen palvelutasopäätöskauden toteutuminen, määritellään toiminnan tavoitteet ja palvelutarpeet sekä tehdään näiden perusteella päätös palvelutasosta.

Valmius- ja turvallisuuslautakunta	§ 12	21.5.2026
Valmius- ja turvallisuuslautakunta	§ 19	3.9.2026
Aluehallitus	§ 177	21.9.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Pelastuslain mukaisten palveluiden lisäksi palvelutasopäätöksessä kuvataan lyhyesti muuta pelastuslaitoksen toimintaa, jota pelastuslaitos toteuttaa osana Länsi-Uudenmaan hyvinvointialuetta. Volyyimiltään merkittävää toimintaa on ensihoito, joka on Uudenmaan erillislaitoksella (615/2021) säädetty HUS-yhtymän tehtäväksi. Ensihoidon järjestämisestä on sovittu järjestämissopimukseen liittyvällä palvelusopimuksella eli Järso-palvelusopimuksella Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin kanssa siten, että Uudellemaalle rakentuu HUS-yhtymän oma, pelastuslaitosten ja yksityisten palveluntuottajien muodostama yhteneväinen toiminnallinen kokonaisuus. Ensihoidon palvelutasosta päättää HUS-yhtymä.

Palvelutasopäätöstä on valmisteltu hyvinvointialueen strategisen ohjauksen alaisuudessa. Lähtökohtana on riskianalyysissä kuvattu Uudenmaan pelastuslaitosten toimintaympäristön tilannekuva. Pelastustoimen palvelutasopäätöksen sisältämät strategiset linjaukset koskevat hyvinvointialueen asukkaita, yrityksiä ja yhteisöjä. Palvelutasopäätöksen laadinnan sekä kirjausten lähtökohtana on asiakasnäkökulma, ja keskiössä ovat asiakkaalle tuotettavat ja näkyvät palvelut.

Hyvinvointialueen on pyydettävä Lupa- ja valvontavirastolta (LVV) lausunto palvelutasopäätöksestä ennen sen hyväksymistä. LVV:n lausunto on saatu 2.6.2026. LVV:n lausunnon perusteella luonnosta on täydennetty erityisesti riskiperusteisuuden, palvelutason ja resurssien yhteyden sekä kehittämistoimenpiteiden osalta siten, että kokonaisuus tukee selkeämmin päätöksentekoa ja toiminnan ohjausta. Aluevaltuuston hyväksymä palvelutasopäätös toimitetaan LVV:lle.

Valmistelussa on kuultu myös alueen kuntia, naapuripelastuslaitoksia, muita yhteistyöviranomaisia, järjestöjä, alueen asukkaita ja hyvinvointialueen henkilöstöä. Saatujen näkemysten perusteella luonnosta on täydennetty ja kommentit otetaan huomioon toiminnan tarkemmassa suunnittelussa.

Valmius- ja turvallisuuslautakunta	§ 12	21.5.2026
Valmius- ja turvallisuuslautakunta	§ 19	3.9.2026
Aluehallitus	§ 177	21.9.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Pelastuslaitoksen palvelutasopäätöksen toimeenpanoa ohjataan tuotantosuunnitelmalla, jonka laatiminen on osa hyvinvointialueen vuosittaista taloussuunnitteluprosessia. Tuotantosuunnitelma sisältää vuosittaiset tavoitteet, toimenpiteet ja tarvittavat resurssimuutokset tarkemmalla tasolla. Toimitilahankkeita ohjaavat hyvinvointialueen palvelujen verkoston strategiset linjaukset sekä niistä johdettu toimitilaohjelma.

Palvelutason toteutumista arvioidaan hyvinvointialueella osana omavalvontaa pelastustoimen järjestämislain mukaisesti. Omavalvonnalla varmistetaan tehtävien lainmukainen hoitaminen, pelastustoimen palvelujen saatavuus, laatu ja vaikuttavuus. Omavalvontaa toteutetaan osana palvelujen järjestämistä ja tuottamista. Omavalvontaohjelma sekä omavalvontaohjelman toteutumisen seurantaan perustuvat havainnot ja niiden perusteella tehtävät toimenpiteet julkaistaan julkisessa tietoverkossa ja muilla niiden julkisuutta edistävillä tavoilla huomioiden julkisuuslain (621/1999) mukaiset salassapitosäännökset.

Viranomaisvalvontaa varten hyvinvointialue antaa vuosittain huhtikuun loppuun mennessä sisäministeriölle ja Lupa- ja valvontavirastolle pelastustoimen järjestämislain mukaisen selvityksen pelastustoimen palvelujen toteutumisesta ja talouden tilasta alueellaan. Selvityksessä on kuvattava ja arvioitava, miten pelastustoimen valtakunnalliset tavoitteet, sekä mahdolliset sisäministeriön antamat toimenpidesuosituksot on otettu huomioon hyvinvointialueella. Palvelujen ja talouden tilaa seurataan myös kuukausittain osana hyvinvointialueen toiminnan ja talouden seurantaa.

Pelastustoimen palvelutasopäätös sisältää julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 8 kohdan nojalla salassa pidettäviä tietoja. Salassa pidettävät tiedot koskevat onnettomuuksiin ja poikkeusoloihin varautumista sekä väestönsuojelua. Tietojen antaminen voisi vahingoittaa tai vaarantaa turvallisuutta, turvallisuuden kehittämistä, väestönsuojelun toteuttamista tai poikkeusoloihin varautumista. Tämän vuoksi asiakirjan julkisesta versiosta on poistettu salassa pidettävät osat.

Valmius- ja turvallisuuslautakunta	§ 12	21.5.2026
Valmius- ja turvallisuuslautakunta	§ 19	3.9.2026
Aluehallitus	§ 177	21.9.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Päätöksenteossa ja toiminnan suunnittelussa käytetään asiakirjan täydellistä versiota.

Toimivalta

Hallintosäännön § 63 mukaan valmius- ja turvallisuuslautakunnan tehtävänä on ohjata oman vastuualueensa osalta strategiatyötä ja seurata ja arvioida osaltaan strategian toteutumista. Lisäksi tehtävänä on ohjata pelastustoimen palvelutasopäätöksen valmistelua.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Valmius- ja turvallisuuslautakunta 21.5.2026 § 12

§ 12

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Pelastusjohtaja Ihamäki Veli-Pekka

Valmius- ja turvallisuuslautakunta päättää merkitä vuosien 2027–2030 pelastustoimen palvelutasopäätöksen valmistelun tilannekatsauksen tiedoksi.

Käsittely

Valmius- ja turvallisuuslautakunta	§ 12	21.5.2026
Valmius- ja turvallisuuslautakunta	§ 19	3.9.2026
Aluehallitus	§ 177	21.9.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Päätös

Valmius- ja turvallisuuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Aluehallitus päätti 9.2.2026 § 11 käynnistää pelastustoimen palvelutasopäätöksen valmistelun.

Pelastustoimen palvelutasosta päättää aluevaltuusto. Hallintosäännön § 42 kohdan 34 mukaan aluehallituksen tehtävänä on hyvinvointialuelain mukaan valmistella ja esittää edelleen aluevaltuustolle pelastustoimen palvelutasopäätös. Hallintosäännön § 63 kohdan 4 mukaan valmius- ja turvallisuuslautakunnan tehtävänä on ohjata pelastustoimen palvelutasopäätöksen valmistelua. Viranhaltijavalmistelua johtaa pelastusjohtaja.

Hyvinvointialueen asukkaiden, henkilöstön, alueen kuntien, alueella toimivien yritysten, järjestöjen ja muiden keskeisten sidosryhmien näkökulmat otetaan valmistelussa huomioon tarkoituksenmukaisella tavalla. Lautakunnat ja vaikuttamistoimielimet osallistuvat valmisteluun hyvinvointialueen hallintosäännössä määritellyn oman strategisen roolinsa mukaisesti.

Tavoiteaikatauluna on, että aluevaltuusto päättää pelastustoimen palvelutasopäätöksestä 6.10.2026. Tätä ennen palvelutasopäätöstä käsitellään valmius- ja turvallisuuslautakunnassa 3.9.2026 ja aluehallituksessa 21.9.2026.

Toimivalta

Hallintosäännön 63 § kohdan 4 mukaan valmius- ja turvallisuuslautakunnan tehtävänä on ohjata pelastustoimen palvelutasopäätöksen valmistelua.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Valmius- ja turvallisuuslautakunta	§ 12	21.5.2026
Valmius- ja turvallisuuslautakunta	§ 19	3.9.2026
Aluehallitus	§ 177	21.9.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Tarkastuslautakunta	§ 5	28.1.2026
Tarkastuslautakunta	§ 13	19.3.2026
Tarkastuslautakunta	§ 23	1.4.2026
Tarkastuslautakunta	§ 28	15.4.2026
Tarkastuslautakunta	§ 32	6.5.2026
Aluevaltuusto	§ 37	9.6.2026
Aluehallitus	§ 179	21.9.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

132/00.01.03/2026

Aluevaltuusto 6.10.2026

7

Lausunnon antaminen aluevaltuustolle niistä toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan vuoden 2025 arviointikertomus antaa aihetta

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Moisala Jarno

Johanson Hanna

Syrjänen Markus

Janhunen Katja

Peltonen Emma

Villgren Kati

Norros Anu

Putkonen Jyrki

Mustakari-Ilovuori Anu

Sarekoski Kimmo

Österman Pilvi

Purmonen Elina

Westergård Mikaela

Nieminen Tapio

Kortelainen Emilia

Pälve Matias

Suominen Tuula

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

Tarkastuslautakunta	§ 5	28.1.2026
Tarkastuslautakunta	§ 13	19.3.2026
Tarkastuslautakunta	§ 23	1.4.2026
Tarkastuslautakunta	§ 28	15.4.2026
Tarkastuslautakunta	§ 32	6.5.2026
Aluevaltuusto	§ 37	9.6.2026
Aluehallitus	§ 179	21.9.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

1. merkitä tiedoksi annetun lausunnon niistä toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan vuoden 2025 arviointikertomus antaa aihetta liitteen mukaisesti, ja
2. antaa lausunnon tarkastuslautakunnalle tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Liitteet

- 3 Lausunto aluevaltuustolle niistä toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan vuoden 2025 arviointikertomus antaa aihetta

Oheismateriaali

- Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2025

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 21.9.2026 § 179

Tarkastuslautakunta	§ 5	28.1.2026
Tarkastuslautakunta	§ 13	19.3.2026
Tarkastuslautakunta	§ 23	1.4.2026
Tarkastuslautakunta	§ 28	15.4.2026
Tarkastuslautakunta	§ 32	6.5.2026
Aluevaltuusto	§ 37	9.6.2026
Aluehallitus	§ 179	21.9.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

§ 179

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä tiedoksi annetun lausunnon niistä toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan vuoden 2025 arviointikertomus antaa aihetta liitteen mukaisesti, ja

2. antaa lausunnon tarkastuslautakunnalle tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Lain hyvinvointialueesta (611/2021) 125 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko aluevaltuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet hyvinvointialueella ja hyvinvointialuekonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla sekä arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä taloussuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden riittävyyttä talouden tasapainotuksen kannalta.

Tarkastuslautakunta	§ 5	28.1.2026
Tarkastuslautakunta	§ 13	19.3.2026
Tarkastuslautakunta	§ 23	1.4.2026
Tarkastuslautakunta	§ 28	15.4.2026
Tarkastuslautakunta	§ 32	6.5.2026
Aluevaltuusto	§ 37	9.6.2026
Aluehallitus	§ 179	21.9.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa aluevaltuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään aluevaltuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa aluevaltuustolle muitakin tarpeellisina pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista. Aluehallitus antaa aluevaltuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Tarkastuslautakunta on kokouksessaan 6.5.2026 § 32 hyväksynyt vuoden 2025 arviointikertomuksen. Aluevaltuusto päätti kokouksessaan 9.6.2026 § 37 lähettää tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen aluehallitukselle tarvittavia toimenpiteitä varten ja velvoittaa aluehallituksen tuomaan aluevaltuuston kokoukseen lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Tarkastuslautakunta esitti arviointikertomuksessaan suosituksia, jotka käsittelevät hyvinvointialueen:

- Strategista ohjausta
- Toimitilasuunnittelua
- Ilmasto-ohjelmaa ja tiekarttaa
- Taloutta
- Valmiutta ja varautumista
- Kansainvälistä rekrytointia ja oppilaitosyhteistyötä
- Yksityistä palveluntuotantoa ja monituottajuutta
- Palvelujen yhteistyömalleja kuntien kanssa

Ehdotuksessa lausunnoksi selostetaan tulevia, tai jo käynnissä olevia toimenpiteitä, joiden avulla tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa esitettyihin huomioihin voidaan vaikuttaa.

Ehdotus lausunnoksi aluevaltuustolle niistä toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan vuoden 2025 arviointikertomus antaa aihetta on esityslistan liitteenä.

Tarkastuslautakunta	§ 5	28.1.2026
Tarkastuslautakunta	§ 13	19.3.2026
Tarkastuslautakunta	§ 23	1.4.2026
Tarkastuslautakunta	§ 28	15.4.2026
Tarkastuslautakunta	§ 32	6.5.2026
Aluevaltuusto	§ 37	9.6.2026
Aluehallitus	§ 179	21.9.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Toimivalta

Hyvinvointialuelain 125 §:n mukaan aluehallitus antaa aluevaltuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluevaltuusto 9.6.2026 § 37

§ 37

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä tiedoksi liitteenä olevan arviointikertomuksen vuodelta 2025,

2. lähettää arviointikertomuksen aluehallitukselle tarvittavia toimenpiteitä varten, ja

Tarkastuslautakunta	§ 5	28.1.2026
Tarkastuslautakunta	§ 13	19.3.2026
Tarkastuslautakunta	§ 23	1.4.2026
Tarkastuslautakunta	§ 28	15.4.2026
Tarkastuslautakunta	§ 32	6.5.2026
Aluevaltuusto	§ 37	9.6.2026
Aluehallitus	§ 179	21.9.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

3. velvoittaa aluehallituksen tuomaan aluevaltuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Käsittely

Käsittelyn aikana puheenjohtaja ehdotti, että käsittelyn selkeyttämiseksi § 37 Vuoden 2025 arviointikertomuksen merkitseminen tiedoksi sekä § 38 Vuoden 2025 tilinpäätöksen hyväksyminen ja vastuuvapauden myöntäminen käsitellään ja keskustellaan yhtenä kokonaisuutena vuoden 2025 arviointikertomuksen tiedoksi merkitsemisen aikana. Tilinpäätöstä koskevaan pykälään kirjataan erikseen, että sitä koskeva keskustelu on käyty osana arviointikertomuspykälää. Mahdolliset muutosehdotukset käsitellään kuitenkin kunkin pykälän yhteydessä.

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Valtuutettu af Hällström, joka toimii myös tarkastuslautakunnan puheenjohtajana, selosti asian valmistelua.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.

Selostus

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Tarkastuslautakunta	§ 5	28.1.2026
Tarkastuslautakunta	§ 13	19.3.2026
Tarkastuslautakunta	§ 23	1.4.2026
Tarkastuslautakunta	§ 28	15.4.2026
Tarkastuslautakunta	§ 32	6.5.2026
Aluevaltuusto	§ 37	9.6.2026
Aluehallitus	§ 179	21.9.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Päätöshistoria

Tarkastuslautakunta 6.5.2026 § 32

§ 32

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Arviointipäällikkö Rosvall Matti

Tarkastuslautakunta hyväksyy arviointikertomuksen vuodelta 2025 ja päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä tiedoksi arviointikertomuksen vuodelta 2025;
2. lähettää arviointikertomuksen aluehallitukselle tarvittavia toimenpiteitä varten ja
3. velvoittaa aluehallituksen tuomaan aluevaltuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Käsittely

Päätös

Tarkastuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Esitys tarkastuslautakunnan arviointikertomukseksi vuodelta 2025 jaetaan lautakunnan jäsenille esityslistan mukana. Arviointikertomus tulee julkiseksi, kun se on valmis

Tarkastuslautakunta	§ 5	28.1.2026
Tarkastuslautakunta	§ 13	19.3.2026
Tarkastuslautakunta	§ 23	1.4.2026
Tarkastuslautakunta	§ 28	15.4.2026
Tarkastuslautakunta	§ 32	6.5.2026
Aluevaltuusto	§ 37	9.6.2026
Aluehallitus	§ 179	21.9.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

käyttötarkoitukseensa (Laki 621/1999 6.1 § kohta 9).
Arviointikertomus tulee julkiseksi, kun se on viimeistely julkaisua varten, kuitenkin viimeistään aluevaltuuston kesäkuun kokouksen esityslistan julkaisuun mennessä.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Tarkastuslautakunta 15.4.2026 § 28

§ 28

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Arviointipäällikkö Rosvall Matti

Tarkastuslautakunta hyväksyy tarkastuslautakunnan vuoden 2025 arviointikertomuksen valmisteluvaiheen tekstin sekä antaa ulkoisen tarkastuksen yksikölle ohjeet arviointikertomuksen jatkovalmistelulle.

Käsittely

Päätös

Tarkastuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Tarkastuslautakunta	§ 5	28.1.2026
Tarkastuslautakunta	§ 13	19.3.2026
Tarkastuslautakunta	§ 23	1.4.2026
Tarkastuslautakunta	§ 28	15.4.2026
Tarkastuslautakunta	§ 32	6.5.2026
Aluevaltuusto	§ 37	9.6.2026
Aluehallitus	§ 179	21.9.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Selostus

Tarkastuslautakunta jatkaa arviointikertomuksen käsittelyä.

Liitteet**Oheismateriaali****Tiedoksi****Täytäntöönpano****Päätöshistoria**

Tarkastuslautakunta 1.4.2026 § 23

§ 23

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Arviointipäällikkö Rosvall Matti

Tarkastuslautakunta hyväksyy tarkastuslautakunnan vuoden 2025 arviointikertomuksen valmisteluvaiheen tekstin sekä antaa ulkoisen tarkastuksen yksikölle ohjeet arviointikertomuksen jatkovalmistelulle.

Käsittely

Jäsen Leinonen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 18.37.

Päätös

Tarkastuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Tarkastuslautakunta	§ 5	28.1.2026
Tarkastuslautakunta	§ 13	19.3.2026
Tarkastuslautakunta	§ 23	1.4.2026
Tarkastuslautakunta	§ 28	15.4.2026
Tarkastuslautakunta	§ 32	6.5.2026
Aluevaltuusto	§ 37	9.6.2026
Aluehallitus	§ 179	21.9.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Tarkastuslautakunta jatkaa arviointikertomuksen käsittelyä.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Tarkastuslautakunta 19.3.2026 § 13

§ 13

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Arviointipäällikkö Rosvall Matti

Tarkastuslautakunta hyväksyy tarkastuslautakunnan vuoden 2025 arviointikertomuksen valmisteluvaiheen tekstin sekä antaa ulkoisen tarkastuksen yksikölle ohjeet arviointikertomuksen jatkovalmistelulle.

Käsittely

Päätös

Tarkastuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Tarkastuslautakunta	§ 5	28.1.2026
Tarkastuslautakunta	§ 13	19.3.2026
Tarkastuslautakunta	§ 23	1.4.2026
Tarkastuslautakunta	§ 28	15.4.2026
Tarkastuslautakunta	§ 32	6.5.2026
Aluevaltuusto	§ 37	9.6.2026
Aluehallitus	§ 179	21.9.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Selostus

Tarkastuslautakunta jatkaa arviointikertomuksen käsittelyä.

Liitteet**Oheismateriaali****Tiedoksi****Täytäntöönpano****Päätöshistoria**

Tarkastuslautakunta 28.01.2026 § 5

§ 5

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Arviointipäällikkö Rosvall Matti

Tarkastuslautakunta hyväksyy tarkastuslautakunnan vuoden 2025 arviointikertomuksen valmisteluvaiheen tekstin sekä antaa ulkoisen tarkastuksen yksikölle ohjeet arviointikertomuksen jatkovalmistelulle.

Käsittely**Päätös**

Tarkastuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Vuonna 2021 hyväksytyn hyvinvointialuelain 125 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tulee muun muassa arvioida sitä, ovatko

Tarkastuslautakunta	§ 5	28.1.2026
Tarkastuslautakunta	§ 13	19.3.2026
Tarkastuslautakunta	§ 23	1.4.2026
Tarkastuslautakunta	§ 28	15.4.2026
Tarkastuslautakunta	§ 32	6.5.2026
Aluevaltuusto	§ 37	9.6.2026
Aluehallitus	§ 179	21.9.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

aluevaltuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet hyvinvointialueella ja hyvinvointialuekonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Lisäksi tarkastuslautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä taloussuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden riittävyyttä talouden tasapainotuksen kannalta.

Hyvinvointialuelain mukaisesti tarkastuslautakunta antaa aluevaltuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään aluevaltuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Aluehallitus antaa aluevaltuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen hallintosäännön § 51 mukaan lautakunta antaa aluevaltuustolle vähintään viikkoa ennen tilintarkastuskertomuksen valtuustokäsittelyä koskevan esityslistan julkaisemista arviointikertomuksensa, jossa annetaan arvio aluevaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta edellisestä vuonna sekä siitä, onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelman mukaisesti arviointikertomus kohdistuu strategiatyön kokonaisuuteen ja valtuustokaudelta 2022–2025 jäljellä oleviin strategisiin päämääriin ja tavoitteisiin, joista tarkastellaan strategisten ohjaustekijöiden lisäksi muun muassa valmiutta ja varautumista sekä hyvinvointialueen taloutta. Kuntien kanssa tehtävän yhteistyön arvioinnin osalta tarkastuslautakunta tekee yhteistyötä muun muassa Espoon kaupungin tarkastuslautakunnan kanssa.

Tarkastuslautakunta	§ 5	28.1.2026
Tarkastuslautakunta	§ 13	19.3.2026
Tarkastuslautakunta	§ 23	1.4.2026
Tarkastuslautakunta	§ 28	15.4.2026
Tarkastuslautakunta	§ 32	6.5.2026
Aluevaltuusto	§ 37	9.6.2026
Aluehallitus	§ 179	21.9.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Oheismateriaali**Tiedoksi****Täytäntöönpano****Päätöshistoria**

Tarkastuslautakunta
Aluevaltuusto

§ 44

26.8.2026
6.10.2026

1733/00.01.03/2026

Aluevaltuusto 6.10.2026

8

Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelman 2026–2029 merkitseminen tiedoksi

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Rosvall Matti

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää merkitä tarkastuslautakunnan vuosien
2026-2029 arviointisuunnitelman tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Liitteet

4 Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma 2026-2029

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Tarkastuslautakunta
Aluevaltuusto

§ 44

26.8.2026
6.10.2026

Päätöshistoria

Tarkastuslautakunta 26.8.2026 § 44

§ 44

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Arviointipäällikkö Rosvall Matti

Tarkastuslautakunta päättää

1. hyväksyä vuosien 2026–2029 päivitetyn arviointisuunnitelman ja
2. lähettää arviointisuunnitelman aluevaltuustolle tiedoksi.

Käsittely

Päätös

Tarkastuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Tarkastuslautakunnalle tuodaan hyväksyttäväksi vuosien 2026–2029 arviointisuunnitelma. Arviointisuunnitelma perustuu Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen Palvelujen uudistamisen strategiaan 2026–2029 ja sillä päivitetään tarkastuslautakunnassa 10.9.2025 § 45 käsittelyssä ollutta arviointisuunnitelmaa.

Tarkastuslautakunnan vuosien 2026–2029 arviointisuunnitelma tulee julkiseksi, kun se on valmis käyttötarkoitukseensa (Laki 621/1999 6.1 § kohta 9). Arviointisuunnitelma tulee julkiseksi tämän kokouksen pöytäkirjan julkaisun yhteydessä.

Tarkastuslautakunta
Aluevaltuusto

§ 44

26.8.2026
6.10.2026

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 153

24.8.2026
6.10.2026

4140/00.00.01/2025

Aluevaltuusto 6.10.2026

9

Eron myöntäminen luottamustoimesta ja täydennysvaali (Hietanen)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Moisala Jarno

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. myöntää eron Lauri Hietaselle aluevaltuuston
varavaltuutetun tehtävästä sekä aluehallituksen varajäsenen
tehtävästä sekä todeta luottamustoimet päättyneiksi ja

2. valita 1. varapuheenjohtaja Johanna Värmälälle uuden
varajäsenen aluehallitukseen 31.5.2029 saakka.

Käsittely

Päätös

Selostus

Liitteet

Oheismateriaali

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 153

24.8.2026
6.10.2026

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 24.8.2026 § 153

§ 153

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. myöntää eron Lauri Hietaselle aluevaltuuston varavaltuutetun tehtävästä sekä aluehallituksen varajäsenen tehtävästä sekä todeta luottamustoimet päättyneiksi ja

2. valita 1. varapuheenjohtaja Johanna Värmälälle uuden varajäsenen aluehallitukseen 31.5.2029 saakka.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 153

24.8.2026
6.10.2026

Lauri Hietanen (sd.) on pyytänyt 18.6.2026 päivätyllä sähköpostillaan eroa aluehallituksen varajäsenen sekä aluevaltuuston varavaltuutetun tehtävistä henkilökohtaisiin syihin vedoten.

Lain hyvinvointialueesta (611/2021) 75 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Hyvinvointialuelain 35 §:n mukaan aluevaltuusto asettaa aluehallituksen. Näin ollen aluevaltuusto myöntää eron aluehallituksen jäsenille ja varajäsenille. Aluevaltuusto myöntää eron myös valtuutetulle ja varavaltuutetulle.

Hyvinvointialuelain 84 §:n mukaan kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen on valittava jäljellä olevaksi toimikaudeksi uusi luottamushenkilö.

Vaalilain (714/1998) 143 m § mukaan aluevaalilautakunta määrää aluevaltuuston puheenjohtajan pyynnöstä uuden varavaltuutetun eronneen tilalle hyvinvointialuelain 25 § mukaisesti.

Vaalikelpoisuus aluehallitukseen

Hyvinvointialuelain 78 §:n mukaan vaalikelpoinen aluehallitukseen on henkilö, joka on vaalikelpoinen aluevaltuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) välittömästi aluehallituksen alaisena toimiva hyvinvointialueen palveluksessa oleva henkilö;
- 2) hyvinvointialueen määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa oleva henkilö, joka toimii 1 kohdassa tarkoitettuun tehtävään rinnastuvassa tehtävässä;
- 3) hyvinvointialueen palveluksessa oleva henkilö, joka lautakunnan esittelijänä tai muuten vastaa aluehallituksen käsiteltäviksi tulevien asioiden valmistelusta;
- 4) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 153

24.8.2026
6.10.2026

harjoittavassa yhteisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle aluehallituksessa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Henkilöstön edunvalvonnasta asianomaisella hyvinvointialueella huolehtivan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen puheenjohtaja ei ole vaalikelpoinen aluehallitukseen. Vaalikelpoinen ei myöskään ole henkilö, joka yhteisön neuvottelijana tai muussa vastaavassa ominaisuudessa vastaa sen edunvalvonnasta.

Enemmistön aluehallituksen jäsenistä on oltava muita kuin hyvinvointialueen tai hyvinvointialueen määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevia henkilöitä.

Edellä 1 momentin 4 kohtaa ei sovelleta hyvinvointialueen määräysvallassa olevan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäseniin.

Tasa-arvolain 4 a §:n perusteella hyvinvointialueen toimielimeen tulee valita sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 %. Tasa-arvovaatimus koskee erikseen varsinaisia jäseniä ja varajäseniä, joten kiintiön on toteuduttava sekä jäsenten että varajäsenten kohdalla.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 180

21.9.2026
6.10.2026

3400/00.00.01/2025

Aluevaltuusto 6.10.2026

10

Eron myöntäminen luottamustoimesta ja täydennysvaali (Ohvo)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Moisala Jarno

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. myöntää eron Niko Ohvolle aluevaltuuston varavaltuutetun tehtävästä sekä kansalliskielilautakunnan jäsenen tehtävästä sekä todeta luottamustoimet päättyneiksi ja

2. valita uuden jäsenen kansalliskielilautakuntaan.

Käsittely

Päätös

Selostus

Liitteet

Oheismateriaali

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 180

21.9.2026
6.10.2026

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 21.9.2026 § 180

§ 180

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. myöntää eron Niko Ohvolle aluevaltuuston varavaltuutetun tehtävästä sekä kansalliskielilautakunnan jäsenen tehtävästä sekä todeta luottamustoimet päättyneiksi ja

2. valita uuden jäsenen kansalliskielilautakuntaan.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Niko Ohvo (ps.) on pyytänyt 2.9.2026 päivätyllä sähköpostillaan eroa aluevaltuuston varavaltuutetun sekä

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 180

21.9.2026
6.10.2026

kansalliskielilautakunnan jäsenen tehtävistä. Syynä eronpyyntöön on vaalikelpoisuuden menettäminen.

Lain hyvinvointialueesta (611/2021) 75 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Hyvinvointialuelain 35 §:n mukaan aluevaltuusto asettaa kansalliskielilautakunnan. Näin ollen aluevaltuusto myöntää eron kansalliskielilautakunnan jäsenille. Aluevaltuusto myöntää eron myös valtuutetulle ja varavaltuutetulle.

Hyvinvointialuelain 84 §:n mukaan kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen on valittava jäljellä olevaksi toimikaudeksi uusi luottamushenkilö.

Vaalilain (714/1998) 143 m § mukaan aluevaalilautakunta määrää aluevaltuuston puheenjohtajan pyynnöstä uuden varavaltuutetun eronneen tilalle hyvinvointialuelain 25 § mukaisesti.

Vaalikelpoisuus kansalliskielilautakuntaan

Hyvinvointialuelain 79 § mukaan vaalikelpoinen kansalliskielilautakuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen aluevaltuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan alainen hyvinvointialueen palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tehtäväalueella toimivan, hyvinvointialueen määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa; tai
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 180

21.9.2026
6.10.2026

Tasa-arvolain 4 a §:n perusteella hyvinvointialueen toimielimeen tulee valita sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 %. Tasa-arvovaatimus koskee erikseen varsinaisia jäseniä ja varajäseniä, joten kiintiön on toteuduttava sekä jäsenten että varajäsenten kohdalla

Liitteet**Oheismateriaali****Tiedoksi****Täytäntöönpano****Päätöshistoria**

Aluehallitus	§ 65	13.4.2026
Aluehallitus	§ 101	25.5.2026
Aluehallitus	§ 134	15.6.2026
Aluehallitus	§ 155	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

5147/00.02.01/2025

Aluevaltuusto 6.10.2026

11

Vastauksen antaminen valtuutettu Salovaaran ja 37 muun valtuustoaloitteeseen koskien soveltamisohjeen laatimista ja monikanavaista tiedottamista uudesta vammaispalvelulaista

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Westergård Mikaela
Hokkanen Timo
Villgren Kati

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Uuden vammaispalvelulain toimeenpano on vaatinut merkittäviä hallinnollisia ja sisällöllisiä panostuksia. Tavoitteena on varmistaa, että jokainen asiakas saa yksilöllisen tarpeensa mukaiset palvelut asiantuntevasti ja viivästyksettä.

Soveltamisohjeistus ja oikeusvarmuus

Aloitteessa esitetty vaatimus kattavan alueellisen soveltamisohjeen laatimisesta on arvioitu suhteessa hallinnolliseen tarkoituksenmukaisuuteen ja asukkaiden oikeusturvaan. Valtakunnallinen ohjaus ensisijaisena: Hyvinvointialue on tehnyt strategisen valinnan tukeutua

Aluehallitus	§ 65	13.4.2026
Aluehallitus	§ 101	25.5.2026
Aluehallitus	§ 134	15.6.2026
Aluehallitus	§ 155	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

ensisijaisesti Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) laatimiin soveltamisohjeisiin sekä THL:n vammaispalvelujen käsikirjaan. Nämä lähteet tarjoavat juridisesti vahvimman ja jatkuvasti päivittyvän pohjan päätöksenteolle.

Hallinnollinen sujuvuus:

Erillisen, koko lain kattavan alueellisen ohjeen laatiminen tässä vaiheessa nähdään tarpeettomana hallinnollisena työnä. Se voisi johtaa tilanteeseen, jossa alueellinen ohje on ristiriidassa nopeasti kehittyvän oikeuskäytännön tai valtakunnallisten linjausten kanssa. Hyvinvointialueen omassa soveltamisohjeessa voisi vain toistaa laissa ja STM:n soveltamisohjeissa mainittuja asioita, jolloin alueellinen ohje vain toistaisi lainsäädännön pykälätekstejä ja ohjeistusta voitaisiin laatia vain ylätasolla.

Tarveperusteinen täydentäminen:

Mikäli käytännön asiakastyössä tunnistetaan palveluita tai tilanteita, joihin valtakunnallinen ohjeistus ei tarjoa riittävää tukea, hyvinvointialue laatii kohdennettuja palvelukohtaisia ohjeita. Tämä takaa joustavuuden ja asiantuntijatyön laadun ilman raskasta ja jäykkää yleisohjeistoa.

Vertailu muihin alueisiin:

Analyysimme osoittaa, että joillakin muilla alueilla (esim. Pirkanmaa, Varsinais-Suomi, Vantaa-Kerava) laaditut omat ohjeet ovat sisältäneet mekaanisia rajauksia, joita hallinto-oikeudet ovat myöhemmin kumonnet. Länsi-Uudenmaan malli vähentää valitusriskiä ja turvaa yksilöllisen tarpeen huomioimisen.

Tiedottaminen ja asukasyhteistyö

Tiedottaminen uuden lain vaikutuksista on ollut monikanavaista ja jatkuvaa. Tiedottamista kehitetään jatkuvasti palautteen perusteella, samoin yhteistyötä vammaisneuvostojen ja vammaisjärjestöjen kanssa.

Vammaispalvelujen uutiskirjeet:

Alue on tiedottanut muutoksista säännöllisillä uutiskirjeillä, jotka on suunnattu asiakkaille, läheisille ja yhteistyökumppaneille.

Aluehallitus	§ 65	13.4.2026
Aluehallitus	§ 101	25.5.2026
Aluehallitus	§ 134	15.6.2026
Aluehallitus	§ 155	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Asukastilaisuudet vuonna 2025:

Hyvinvointialue on järjestänyt vuoden 2025 aikana useita tiedotustilaisuuksia, joissa on käsitelty myös keskeisiä lakimuutoksia. Tilaisuuksien materiaalit on julkaistu laajasti saataville.

Henkilökohtainen ohjaus:

Tieto esimerkiksi yksilöllisestä matkustusalueesta annetaan jokaiselle asiakkaalle henkilökohtaisesti palvelusuunnitelman päivityksen yhteydessä, mikä on tehokkain tapa varmistaa tiedon perillemeno.

Neuvontapalvelujen kehittäminen ja henkilöstöresurssit

Aloitteen huoli neuvonnan riittävydestä on jaettu, ja siihen on vastattu palvelurakenneuudistuksella.

Keskitetty sosiaalipalvelujen neuvonta:

Vammaispalvelujen palvelualueelta on siirretty asiantuntevaa henkilöstöä keskitettyyn sosiaalipalvelujen neuvontaan. Tämä varmistaa, että vammaispalvelujen erityisosaaminen on saavutettavissa heti ensikontaktissa.

Seniори-infon kaltainen toimintamalli:

Keskitetty neuvonta toimii jo nyt samalla logiikalla kuin ikääntyneiden Seniори-info, tarjoten matalan kynnyksen puhelin- ja chat-palvelua. Palvelua kehitetään jatkuvasti yhteistyössä vastaamaan erityistarpeita.

Johtopäätökset ja jatkotoimenpiteet

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue katsoo, että aloitteessa esitetyt tavoitteet toteutuvat nykyisellä toimintamallilla, joka painottaa valtakunnallista asiantuntijaohjausta ja vahvaa asiakasneuvontaa.

Hyvinvointialue on panostanut henkilöstön kouluttamiseen ja hyvää osaamistasoa ylläpidetään ajantasaisella koulutuksella. Vammaispalvelulain tulkinnassa huomioidaan valtakunnalliset ohjeet ja vammaisneuvostoa kuullaan muutostilanteissa.

Vammaispalveluihin liittyvässä päätöksenteossa huomioidaan vammaisten yksilöllisyys ja palvelujen tarpeeseen liittyvä tarveharkinta. Vammaispalveluja koskevaa tiedottamista kehitetään edelleen.

Aluehallitus	§ 65	13.4.2026
Aluehallitus	§ 101	25.5.2026
Aluehallitus	§ 134	15.6.2026
Aluehallitus	§ 155	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Hyvinvointialue sitoutuu:

- Seuraamaan oikeuskäytännön kehittymistä ja laatimaan tarvittaessa palvelukohtaisia täsmäohjeita.
- Jatkamaan monikanavaista tiedotusta uuden lain soveltamisesta.
- Varmistamaan, että keskitetyn neuvonnan vammaispalveluosaaminen vastaa asiakkaiden tarpeita.

Vammaisneuvoston lausunto

Aluehallitus palautti vastauksen valtuustoaloitteeseen uudelleen käsittelyyn ja pyysi 13.4.2026 kokouksessaan vammaisneuvoston lausuntoa. Vammaisneuvoston 11.5.2026 saapuneessa lausunnossa on kootusti esitetty seuraavat huomiot:

- Soveltamisohje mahdollistaa lain tasaisen käytön, asiakkaiden yhdenvertaisen kohtelun, yhdenvertaiset päätöspäätökset ja oikeusturvan toteutumisen.
- Ilman soveltamisohjetta päätöksistä tulee standardoituja ratkaisuja, ja ne määräytyvät organisaation käytäntöjen perusteella.
- Henkilökohtaista apua korvataan kotihoidolla.

Vammaisneuvosto on lausunnossaan ottanut kantaa tiedottamisen tärkeyteen ja siihen, että vammaispalvelulain tarkoituksena on tukea vammaisten henkilöiden itsenäistä elämää.

Vammaisneuvoston lausunnon perusteella valtuustoaloitteeseen annettua vastausta täydennetään seuraavasti:

- Vammaispalveluiden henkilöstö on koulutettu vammaispalvelulain muutoksiin sosiaali- ja terveydenhuollon juridiikkaan erikoistuneen asiantuntijatoimiston toimesta. Koulutuksia järjestetään edelleen. Koulutuksella varmistetaan ajantasainen tieto muuttuvasta oikeuskäytännöstä ja tätä kautta asiakkaan yksilölliseen tarpeeseen perustuvien palvelukokonaisuuksien toteutuminen.
- Soveltamisohje ei itsessään varmista asiakkaan oikeusturvaa, koska vammaispalvelulain mukaisen päätöksen perusteluiden tulee perustua asiakkaan yksilölliseen tilanteeseen ja tarpeeseen Soveltamisohjeen sijaan

Aluehallitus	§ 65	13.4.2026
Aluehallitus	§ 101	25.5.2026
Aluehallitus	§ 134	15.6.2026
Aluehallitus	§ 155	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

vammaispalvelujen opasta täydennetään asiakaspolkujen kuvauksilla.

- Vammaispalveluista viestitään jatkossakin uutiskirjeillä.
ja

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Liitteet

- 5 Valtuutettu Salovaaran valtuustoaloite koskien soveltamisohjeen laatimista ja monikanavaista tiedottamista uudesta vammaispalvelulaista

Oheismateriaali

- Vammaisneuvoston lausunto aluehallitukselle 11.5.2026

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 24.8.2026 § 155

Aluehallitus	§ 65	13.4.2026
Aluehallitus	§ 101	25.5.2026
Aluehallitus	§ 134	15.6.2026
Aluehallitus	§ 155	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Uuden vammaispalvelulain toimeenpano on vaatinut merkittäviä hallinnollisia ja sisällöllisiä panostuksia. Tavoitteena on varmistaa, että jokainen asiakas saa yksilöllisen tarpeensa mukaiset palvelut asiantuntevasti ja viivästyksettä.

Soveltamisohjeistus ja oikeusvarmuus

Aloitteessa esitetty vaatimus kattavan alueellisen soveltamisohjeen laatimisesta on arvioitu suhteessa hallinnolliseen tarkoituksenmukaisuuteen ja asukkaiden oikeusturvaan. Valtakunnallinen ohjaus ensisijaisena: Hyvinvointialue on tehnyt strategisen valinnan tukeutua ensisijaisesti Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) laatimiin soveltamisohjeisiin sekä THL:n vammaispalvelujen käsikirjaan. Nämä lähteet tarjoavat juridisesti vahvimman ja jatkuvasti päivittyvän pohjan päätöksenteolle.

Hallinnollinen sujuvuus:

Erillisen, koko lain kattavan alueellisen ohjeen laatiminen tässä vaiheessa nähdään tarpeettomana hallinnollisena työnä. Se voisi johtaa tilanteeseen, jossa alueellinen ohje on ristiriidassa nopeasti kehittyvän oikeuskäytännön tai valtakunnallisten linjausten kanssa.

Tarveperusteinen täydentäminen:

Mikäli käytännön asiakastyössä tunnistetaan palveluita tai tilanteita, joihin valtakunnallinen ohjeistus ei tarjoa riittävää tukea, hyvinvointialue laatii kohdennettuja palvelukohtaisia ohjeita. Tämä takaa joustavuuden ja asiantuntijatyön laadun ilman raskasta ja jäykkää yleisohjeistoa.

Aluehallitus	§ 65	13.4.2026
Aluehallitus	§ 101	25.5.2026
Aluehallitus	§ 134	15.6.2026
Aluehallitus	§ 155	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Vertailu muihin alueisiin:

Analyysimme osoittaa, että joillakin muilla alueilla (esim. Pirkanmaa, Varsinais-Suomi, Vantaa-Kerava) laaditut omat ohjeet ovat sisältäneet mekaanisia rajauksia, joita hallinto-oikeudet ovat myöhemmin kumonnet. Länsi-Uudenmaan malli vähentää valitusriskiä ja turvaa yksilöllisen tarpeen huomioimisen.

Tiedottaminen ja asukasyhteistyö:

Tiedottaminen uuden lain vaikutuksista on ollut monikanavaista ja jatkuvaa.

Vammaispalvelujen uutiskirjeet:

Alue on tiedottanut muutoksista säännöllisillä uutiskirjeillä, jotka on suunnattu asiakkaille, läheisille ja yhteistyökumppaneille.

Asukastilaisuudet vuonna 2025:

Hyvinvointialue on järjestänyt vuoden 2025 aikana useita tiedotustilaisuuksia, joissa on käsitelty myös keskeisiä lakimuutoksia. Tilaisuuksien materiaalit on julkaistu laajasti saataville.

Henkilökohtainen ohjaus:

Tieto esimerkiksi yksilöllisestä matkustusalueesta annetaan jokaiselle asiakkaalle henkilökohtaisesti palvelusuunnitelman päivityksen yhteydessä, mikä on tehokkain tapa varmistaa tiedon perillemeno.

Neuvontapalvelujen kehittäminen ja henkilöstöresurssit:

Aloitteen huoli neuvonnan riittävydestä on jaettu, ja siihen on vastattu palvelurakenneuudistuksella.

Keskitetty sosiaalipalvelujen neuvonta:

Vammaispalvelujen palvelualueelta on siirretty asiantuntevaa henkilöstöä keskitettyyn sosiaalipalvelujen neuvontaan. Tämä varmistaa, että vammaispalvelujen erityisosaaminen on saavutettavissa heti ensikontaktissa.

Seniори-infon kaltainen toimintamalli:

Aluehallitus	§ 65	13.4.2026
Aluehallitus	§ 101	25.5.2026
Aluehallitus	§ 134	15.6.2026
Aluehallitus	§ 155	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Keskitetty neuvonta toimii jo nyt samalla logiikalla kuin ikääntyneiden Seniori-info, tarjoten matalan kynnyksen puhelin- ja chat-palvelua. Palvelua kehitetään jatkuvasti yhteistyössä vastaamaan erityistarpeita.

Johtopäätökset ja jatkotoimenpiteet:

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue katsoo, että aloitteessa esitetyt tavoitteet toteutuvat nykyisellä toimintamallilla, joka painottaa valtakunnallista asiantuntijaohjausta ja vahvaa asiakasneuvontaa.

Hyvinvointialue sitoutuu:

- Seuraamaan oikeuskäytännön kehittymistä ja laatimaan tarvittaessa palvelukohtaisia täsmäohjeita.
- Jatkamaan monikanavaista tiedotusta uuden lain soveltamisesta.
- Varmistamaan, että keskitetyn neuvonnan vammaispalveluosaaminen vastaa asiakkaiden tarpeita.

Vammaisneuvoston lausunto:

Aluehallitus palautti vastauksen valtuustoaloitteeseen uudelleen käsittelyyn ja pyysi 13.4.2026 kokouksessaan vammaisneuvoston lausuntoa. Vammaisneuvoston 11.5.2026 saapuneessa lausunnossa on kootusti esitetty seuraavat huomiot:

- Soveltamisohje mahdollistaa lain tasaisen käytön, asiakkaiden yhdenvertaisen kohtelun, yhdenvertaiset päätöspäätökset ja oikeusturvan toteutumisen.
- Ilman soveltamisohjetta päätöksistä tulee standardoituja ratkaisuja, ja ne määräytyvät organisaation käytäntöjen perusteella.
- Henkilökohtaista apua korvataan kotihoidolla.

Vammaisneuvosto on lausunnossaan ottanut kantaa tiedottamisen tärkeyteen ja siihen, että vammaispalvelulain tarkoituksena on tukea vammaisten henkilöiden itsenäistä elämää.

Vammaisneuvoston lausunnon perusteella valtuustoaloitteeseen annettua vastausta täydennetään seuraavasti:

Aluehallitus	§ 65	13.4.2026
Aluehallitus	§ 101	25.5.2026
Aluehallitus	§ 134	15.6.2026
Aluehallitus	§ 155	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

- Vammaispalveluiden henkilöstö on koulutettu vammaispalvelulain muutoksiin sosiaali- ja terveydenhuollon juridiikkaan erikoistuneen asiantuntijatoimiston toimesta. Koulutuksia järjestetään edelleen. Koulutuksella varmistetaan ajantasainen tieto muuttuvasta oikeuskäytännöstä ja tätä kautta asiakkaan yksilölliseen tarpeeseen perustuvien palvelukokonaisuuksien toteutuminen.

- Soveltamisohje ei itsessään varmista asiakkaan oikeusturvaa, koska vammaispalvelulain mukaisen päätöksen perusteluiden tulee perustua asiakkaan yksilölliseen tilanteeseen ja tarpeeseen Soveltamisohjeen sijaan vammaispalvelujen opasta täydennetään asiakaspolkujen kuvauksilla.

- Vammaispalveluista viestitään jatkossakin uutiskirjeillä.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Käsittelyn aikana esittelijä muutti päätösehdotustaan seuraavasti:

”- Hallinnollinen sujuvuus -kappaleen viimeinen lause muutetaan muotoon: Hyvinvointialueen omassa soveltamisohjeessa voisi vain toistaa laissa ja STM:n soveltamisohjeissa mainittuja asioita, jolloin alueellinen ohje vain toistaisi lainsäädännön pykälätekstejä ja ohjeistusta voitaisiin laatia vain ylätasolla.

- Tiedottaminen ja asukasyhteistyö -kappaleen viimeinen lause muutetaan muotoon: Tiedottamista kehitetään jatkuvasti palautteen perusteella, samoin yhteistyötä vammaisneuvostojen ja vammaisjärjestöjen kanssa.

- Johtopäätökset ja jatkotoimenpiteet -kappaleen loppuun lisätään seuraavaa:

Aluehallitus	§ 65	13.4.2026
Aluehallitus	§ 101	25.5.2026
Aluehallitus	§ 134	15.6.2026
Aluehallitus	§ 155	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Hyvinvointialue on panostanut henkilöstön kouluttamiseen ja hyvää osaamistasoa ylläpidetään ajantasaisella koulutuksella. Vammaispalvelulain tulkinnassa huomioidaan valtakunnalliset ohjeet ja vammaisneuvostoa kuullaan muutostilanteissa.

Vammaispalveluihin liittyvässä päätöksenteossa huomioidaan vammaisten yksilöllisyys ja palvelujen tarpeeseen liittyvä tarveharkinta. Vammaispalveluja koskevaa tiedottamista kehitetään edelleen.”

Palveluyksikköpäällikkö Motturi saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 12.58.

Aluevaltuuston 3. varapuheenjohtaja Hiila poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 13.02.

Laatu- ja asiakasturvallisuuspäällikkö Janhunen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 13.11.

Päätös

Aluehallitus päätti yksimielisesti antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Uuden vammaispalvelulain toimeenpano on vaatinut merkittäviä hallinnollisia ja sisällöllisiä panostuksia. Tavoitteena on varmistaa, että jokainen asiakas saa yksilöllisen tarpeensa mukaiset palvelut asiantuntevasti ja viivästyksettä.

Soveltamisohjeistus ja oikeusvarmuus

Aloitteessa esitetty vaatimus kattavan alueellisen soveltamisohjeen laatimisesta on arvioitu suhteessa hallinnolliseen tarkoituksenmukaisuuteen ja asukkaiden oikeusturvaan. Valtakunnallinen ohjaus ensisijaisena: Hyvinvointialue on tehnyt strategisen valinnan tukeutua ensisijaisesti Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) laatimiin soveltamisohjeisiin sekä THL:n vammaispalvelujen käsikirjaan.

Aluehallitus	§ 65	13.4.2026
Aluehallitus	§ 101	25.5.2026
Aluehallitus	§ 134	15.6.2026
Aluehallitus	§ 155	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Nämä lähteet tarjoavat juridisesti vahvimman ja jatkuvasti päivittyvän pohjan päätöksenteolle.

Hallinnollinen sujuvuus:

Erillisen, koko lain kattavan alueellisen ohjeen laatiminen tässä vaiheessa nähdään tarpeettomana hallinnollisena työnä. Se voisi johtaa tilanteeseen, jossa alueellinen ohje on ristiriidassa nopeasti kehittyvän oikeuskäytännön tai valtakunnallisten linjausten kanssa. Hyvinvointialueen omassa soveltamisohjeessa voisi vain toistaa laissa ja STM:n soveltamisohjeissa mainittuja asioita, jolloin alueellinen ohje vain toistaisi lainsäädännön pykälätekstejä ja ohjeistusta voitaisiin laatia vain ylätasolla.

Tarveperusteinen täydentäminen:

Mikäli käytännön asiakastyössä tunnistetaan palveluita tai tilanteita, joihin valtakunnallinen ohjeistus ei tarjoa riittävää tukea, hyvinvointialue laatii kohdennettuja palvelukohtaisia ohjeita. Tämä takaa joustavuuden ja asiantuntijatyön laadun ilman raskasta ja jäykkää yleisohjeistoa.

Vertailu muihin alueisiin:

Analyysimme osoittaa, että joillakin muilla alueilla (esim. Pirkanmaa, Varsinais-Suomi, Vantaa-Kerava) laaditut omat ohjeet ovat sisältäneet mekaanisia rajauksia, joita hallinto-oikeudet ovat myöhemmin kumonnet. Länsi-Uudenmaan malli vähentää valitusriskiä ja turvaa yksilöllisen tarpeen huomioimisen.

Tiedottaminen ja asukasyhteistyö

Tiedottaminen uuden lain vaikutuksista on ollut monikanavaista ja jatkuvaa. Tiedottamista kehitetään jatkuvasti palautteen perusteella, samoin yhteistyötä vammaisneuvostojen ja vammaisjärjestöjen kanssa.

Vammaispalvelujen uutiskirjeet:

Alue on tiedottanut muutoksista säännöllisillä uutiskirjeillä, jotka on suunnattu asiakkaille, läheisille ja yhteistyökumppaneille.

Asukastilaisuudet vuonna 2025:

Aluehallitus	§ 65	13.4.2026
Aluehallitus	§ 101	25.5.2026
Aluehallitus	§ 134	15.6.2026
Aluehallitus	§ 155	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Hyvinvointialue on järjestänyt vuoden 2025 aikana useita tiedotustilaisuuksia, joissa on käsitelty myös keskeisiä lakimuutoksia. Tilaisuuksien materiaalit on julkaistu laajasti saataville.

Henkilökohtainen ohjaus:

Tieto esimerkiksi yksilöllisestä matkustusalueesta annetaan jokaiselle asiakkaalle henkilökohtaisesti palvelusuunnitelman päivityksen yhteydessä, mikä on tehokkain tapa varmistaa tiedon perillemeno.

Neuvontapalvelujen kehittäminen ja henkilöstöresurssit

Aloitteen huoli neuvonnan riittävydestä on jaettu, ja siihen on vastattu palvelurakennemuutoksella.

Keskitetty sosiaalipalvelujen neuvonta:

Vammaispalvelujen palvelualueelta on siirretty asiantuntevaa henkilöstöä keskitettyyn sosiaalipalvelujen neuvontaan. Tämä varmistaa, että vammaispalvelujen erityisosaaminen on saavutettavissa heti ensikontaktissa.

Seniори-infon kaltainen toimintamalli:

Keskitetty neuvonta toimii jo nyt samalla logiikalla kuin ikääntyneiden Seniори-info, tarjoten matalan kynnyksen puhelin- ja chat-palvelua. Palvelua kehitetään jatkuvasti yhteistyössä vastaamaan erityistarpeita.

Johtopäätökset ja jatkotoimenpiteet

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue katsoo, että aloitteessa esitetyt tavoitteet toteutuvat nykyisellä toimintamallilla, joka painottaa valtakunnallista asiantuntijaohjausta ja vahvaa asiakasneuvontaa.

Hyvinvointialue on panostanut henkilöstön kouluttamiseen ja hyvää osaamistasoa ylläpidetään ajantasaisella koulutuksella. Vammaispalvelulain tulkinnassa huomioidaan valtakunnalliset ohjeet ja vammaisneuvostoa kuullaan muutostilanteissa.

Vammaispalveluihin liittyvässä päätöksenteossa huomioidaan vammaisten yksilöllisyys ja palvelujen tarpeeseen liittyvä tarveharkinta. Vammaispalveluja koskevaa tiedottamista kehitetään edelleen.

Aluehallitus	§ 65	13.4.2026
Aluehallitus	§ 101	25.5.2026
Aluehallitus	§ 134	15.6.2026
Aluehallitus	§ 155	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Hyvinvointialue sitoutuu:

- Seuraamaan oikeuskäytännön kehittymistä ja laatimaan tarvittaessa palvelukohtaisia täsmäohjeita.
- Jatkamaan monikanavaista tiedotusta uuden lain soveltamisesta.
- Varmistamaan, että keskitetyn neuvonnan vammaispalveluosaaminen vastaa asiakkaiden tarpeita.

Vammaisneuvoston lausunto

Aluehallitus palautti vastauksen valtuustoaloitteeseen uudelleen käsittelyyn ja pyysi 13.4.2026 kokouksessaan vammaisneuvoston lausuntoa. Vammaisneuvoston 11.5.2026 saapuneessa lausunnossa on kootusti esitetty seuraavat huomiot:

- Soveltamisohje mahdollistaa lain tasaisen käytön, asiakkaiden yhdenvertaisen kohtelun, yhdenvertaiset päätöspäätökset ja oikeusturvan toteutumisen.
- Ilman soveltamisohjetta päätöksistä tulee standardoituja ratkaisuja, ja ne määräytyvät organisaation käytäntöjen perusteella.
- Henkilökohtaista apua korvataan kotihoidolla.

Vammaisneuvosto on lausunnossaan ottanut kantaa tiedottamisen tärkeyteen ja siihen, että vammaispalvelulain tarkoituksena on tukea vammaisten henkilöiden itsenäistä elämää.

Vammaisneuvoston lausunnon perusteella valtuustoaloitteeseen annettua vastausta täydennetään seuraavasti:

- Vammaispalveluiden henkilöstö on koulutettu vammaispalvelulain muutoksiin sosiaali- ja terveydenhuollon juridiikkaan erikoistuneen asiantuntijatoimiston toimesta. Koulutuksia järjestetään edelleen. Koulutuksella varmistetaan ajantasainen tieto muuttuvasta oikeuskäytännöstä ja tätä kautta asiakkaan yksilölliseen tarpeeseen perustuvien palvelukokonaisuuksien toteutuminen.
- Soveltamisohje ei itsessään varmista asiakkaan oikeusturvaa, koska vammaispalvelulain mukaisen päätöksen perusteluiden tulee perustua asiakkaan yksilölliseen tilanteeseen ja tarpeeseen Soveltamisohjeen sijaan

Aluehallitus	§ 65	13.4.2026
Aluehallitus	§ 101	25.5.2026
Aluehallitus	§ 134	15.6.2026
Aluehallitus	§ 155	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

vammaispalvelujen opasta täydennetään asiakaspolkujen kuvauksilla.

- Vammaispalveluista viestitään jatkossakin uutiskirjeillä.

Lisäksi aluehallitus päätti yksimielisesti esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Selostus

Valtuutettu Salovaara ja 37 muuta ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 9.12.2025 § 108 aloitteen koskien soveltamisohjeen laatimista ja monikanavaista tiedottamista uudesta vammaispalvelulaista.

Toimivalta

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 15.6.2026 § 134

Aluehallitus	§ 65	13.4.2026
Aluehallitus	§ 101	25.5.2026
Aluehallitus	§ 134	15.6.2026
Aluehallitus	§ 155	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

§ 134

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Uuden vammaispalvelulain toimeenpano on vaatinut merkittäviä hallinnollisia ja sisällöllisiä panostuksia. Tavoitteena on varmistaa, että jokainen asiakas saa yksilöllisen tarpeensa mukaiset palvelut asiantuntevasti ja viivästyksettä.

Soveltamisohjeistus ja oikeusvarmuus

Aloitteessa esitetty vaatimus kattavan alueellisen soveltamisohjeen laatimisesta on arvioitu suhteessa hallinnolliseen tarkoituksenmukaisuuteen ja asukkaiden oikeusturvaan. Valtakunnallinen ohjaus ensisijaisena: Hyvinvointialue on tehnyt strategisen valinnan tukeutua ensisijaisesti Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) laatimiin soveltamisohjeisiin sekä THL:n vammaispalvelujen käsikirjaan. Nämä lähteet tarjoavat juridisesti vahvimman ja jatkuvasti päivittyvän pohjan päätöksenteolle.

Hallinnollinen sujuvuus:

Erillisen, koko lain kattavan alueellisen ohjeen laatiminen tässä vaiheessa nähdään tarpeettomana hallinnollisena työnä. Se voisi johtaa tilanteeseen, jossa alueellinen ohje on ristiriidassa nopeasti kehittyvän oikeuskäytännön tai valtakunnallisten linjausten kanssa.

Tarveperusteinen täydentäminen:

Aluehallitus	§ 65	13.4.2026
Aluehallitus	§ 101	25.5.2026
Aluehallitus	§ 134	15.6.2026
Aluehallitus	§ 155	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Mikäli käytännön asiakastyössä tunnistetaan palveluita tai tilanteita, joihin valtakunnallinen ohjeistus ei tarjoa riittävää tukea, hyvinvointialue laatii kohdennettuja palvelukohtaisia ohjeita. Tämä takaa joustavuuden ja asiantuntijatyön laadun ilman raskasta ja jäykkää yleisohjeistoa.

Vertailu muihin alueisiin:

Analyysimme osoittaa, että joillakin muilla alueilla (esim. Pirkanmaa, Varsinais-Suomi, Vantaa-Kerava) laaditut omat ohjeet ovat sisältäneet mekaanisia rajauksia, joita hallinto-oikeudet ovat myöhemmin kumonnet. Länsi-Uudenmaan malli vähentää valitusriskiä ja turvaa yksilöllisen tarpeen huomioimisen.

Tiedottaminen ja asukasyhteistyö:

Tiedottaminen uuden lain vaikutuksista on ollut monikanavaista ja jatkuvaa.

Vammaispalvelujen uutiskirjeet:

Alue on tiedottanut muutoksista säännöllisillä uutiskirjeillä, jotka on suunnattu asiakkaille, läheisille ja yhteistyökumppaneille.

Asukastilaisuudet vuonna 2025:

Hyvinvointialue on järjestänyt vuoden 2025 aikana useita tiedotustilaisuuksia, joissa on käsitelty myös keskeisiä lakimuutoksia. Tilaisuuksien materiaalit on julkaistu laajasti saataville.

Henkilökohtainen ohjaus:

Tieto esimerkiksi yksilöllisestä matkustusalueesta annetaan jokaiselle asiakkaalle henkilökohtaisesti palvelusuunnitelman päivityksen yhteydessä, mikä on tehokkain tapa varmistaa tiedon perillemeno.

Neuvontapalvelujen kehittäminen ja henkilöstöresurssit:

Aloitteen huoli neuvonnan riittävydestä on jaettu, ja siihen on vastattu palvelurakennemuutoksella.

Keskitetty sosiaalipalvelujen neuvonta:

Aluehallitus	§ 65	13.4.2026
Aluehallitus	§ 101	25.5.2026
Aluehallitus	§ 134	15.6.2026
Aluehallitus	§ 155	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Vammaispalvelujen palvelualueelta on siirretty asiantuntevaa henkilöstöä keskitettyyn sosiaalipalvelujen neuvontaan. Tämä varmistaa, että vammaispalvelujen erityisosaaminen on saavutettavissa heti ensikontaktissa.

Seniори-infon kaltainen toimintamalli:

Keskitetty neuvonta toimii jo nyt samalla logiikalla kuin ikääntyneiden Seniори-info, tarjoten matalan kynnyksen puhelin- ja chat-palvelua. Palvelua kehitetään jatkuvasti yhteistyössä vastaamaan erityistarpeita.

Johtopäätökset ja jatkotoimenpiteet:

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue katsoo, että aloitteessa esitetyt tavoitteet toteutuvat nykyisellä toimintamallilla, joka painottaa valtakunnallista asiantuntijaohjausta ja vahvaa asiakasneuvontaa.

Hyvinvointialue sitoutuu:

- Seuraamaan oikeuskäytännön kehittymistä ja laatimaan tarvittaessa palvelukohtaisia täsmäohjeita.
- Jatkamaan monikanavaista tiedotusta uuden lain soveltamisesta.
- Varmistamaan, että keskitetyn neuvonnan vammaispalveluosaaminen vastaa asiakkaiden tarpeita.

Vammaisneuvoston lausunto:

Aluehallitus palautti vastauksen valtuustoaloitteeseen uudelleen käsittelyyn ja pyysi 13.4.2026 kokouksessaan vammaisneuvoston lausuntoa. Vammaisneuvoston 11.5.2026 saapuneessa lausunnossa on kootusti esitetty seuraavat huomiot:

- Soveltamisohje mahdollistaa lain tasaisen käytön, asiakkaiden yhdenvertaisen kohtelun, yhdenvertaiset päätöspäätökset ja oikeusturvan toteutumisen.
- Ilman soveltamisohjetta päätöksistä tulee standardoituja ratkaisuja, ja ne määräytyvät organisaation käytäntöjen perusteella.
- Henkilökohtaista apua korvataan kotihoidolla.

Vammaisneuvosto on lausunnossaan ottanut kantaa tiedottamisen tärkeyteen ja siihen, että vammaispalvelulain

Aluehallitus	§ 65	13.4.2026
Aluehallitus	§ 101	25.5.2026
Aluehallitus	§ 134	15.6.2026
Aluehallitus	§ 155	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

tarkoituksena on tukea vammaisten henkilöiden itsenäistä elämää.

Vammaisneuvoston lausunnon perusteella valtuustoaloitteeseen annettua vastausta täydennetään seuraavasti:

- Vammaispalveluiden henkilöstö on koulutettu vammaispalvelulain muutoksiin sosiaali- ja terveydenhuollon juridiikkaan erikoistuneen asiantuntijatoimiston toimesta. Koulutuksia järjestetään edelleen. Koulutuksella varmistetaan ajantasainen tieto muuttuvasta oikeuskäytännöstä ja tätä kautta asiakkaan yksilölliseen tarpeeseen perustuvien palvelukokonaisuuksien toteutuminen.
- Soveltamisohje ei itsessään varmista asiakkaan oikeusturvaa, koska vammaispalvelulain mukaisen päätöksen perusteluiden tulee perustua asiakkaan yksilölliseen tilanteeseen ja tarpeeseen Soveltamisohjeen sijaan vammaispalvelujen opasta täydennetään asiakaspolkujen kuvauksilla.
- Vammaispalveluista viestitään jatkossakin uutiskirjeillä.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Käsittelyn aikana puheenjohtaja Laiho teki asian jättämistä pöydälle koskevan ehdotuksen, jota 1. varapuheenjohtaja Värmälä kannatti. Aluehallitus hyväksyi ehdotuksen pöydälle jättämisestä yksimielisesti.

Päätös

Aluehallitus päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle.

Selostus

Valtuutettu Salovaara ja 37 muuta ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 9.12.2025 § 108 aloitteen koskien

Aluehallitus	§ 65	13.4.2026
Aluehallitus	§ 101	25.5.2026
Aluehallitus	§ 134	15.6.2026
Aluehallitus	§ 155	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

soveltamisohjeen laatimista ja monikanavaista tiedottamista uudesta vammaispalvelulaista.

Toimivalta

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 25.5.2026 § 101

§ 101

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Aluehallitus	§ 65	13.4.2026
Aluehallitus	§ 101	25.5.2026
Aluehallitus	§ 134	15.6.2026
Aluehallitus	§ 155	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Uuden vammaispalvelulain toimeenpano on vaatinut merkittäviä hallinnollisia ja sisällöllisiä panostuksia. Tavoitteena on varmistaa, että jokainen asiakas saa yksilöllisen tarpeensa mukaiset palvelut asiantuntevasti ja viivästyksettä.

Soveltamisohjeistus ja oikeusvarmuus

Aloitteessa esitetty vaatimus kattavan alueellisen soveltamisohjeen laatimisesta on arvioitu suhteessa hallinnolliseen tarkoituksenmukaisuuteen ja asukkaiden oikeusturvaan. Valtakunnallinen ohjaus ensisijaisena: Hyvinvointialue on tehnyt strategisen valinnan tukeutua ensisijaisesti Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) laatimiin soveltamisohjeisiin sekä THL:n vammaispalvelujen käsikirjaan. Nämä lähteet tarjoavat juridisesti vahvimman ja jatkuvasti päivittyvän pohjan päätöksenteolle.

Hallinnollinen sujuvuus:

Erillisen, koko lain kattavan alueellisen ohjeen laatiminen tässä vaiheessa nähdään tarpeettomana hallinnollisena työnä. Se voisi johtaa tilanteeseen, jossa alueellinen ohje on ristiriidassa nopeasti kehittyvän oikeuskäytännön tai valtakunnallisten linjausten kanssa.

Tarveperusteinen täydentäminen:

Mikäli käytännön asiakastyössä tunnistetaan palveluita tai tilanteita, joihin valtakunnallinen ohjeistus ei tarjoa riittävää tukea, hyvinvointialue laatii kohdennettuja palvelukohtaisia ohjeita. Tämä takaa joustavuuden ja asiantuntijatyön laadun ilman raskasta ja jäykkää yleisohjeistoa.

Vertailu muihin alueisiin:

Analyysimme osoittaa, että joillakin muilla alueilla (esim. Pirkanmaa, Varsinais-Suomi, Vantaa-Kerava) laaditut omat ohjeet ovat sisältäneet mekaanisia rajauksia, joita hallinto-oikeudet ovat myöhemmin kumonnet. Länsi-Uudenmaan malli vähentää valitusriskiä ja turvaa yksilöllisen tarpeen huomioimisen.

Tiedottaminen ja asukasyhteistyö

Aluehallitus	§ 65	13.4.2026
Aluehallitus	§ 101	25.5.2026
Aluehallitus	§ 134	15.6.2026
Aluehallitus	§ 155	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Tiedottaminen uuden lain vaikutuksista on ollut monikanavaista ja jatkuvaa.

Vammaispalvelujen uutiskirjeet:

Alue on tiedottanut muutoksista säännöllisillä uutiskirjeillä, jotka on suunnattu asiakkaille, läheisille ja yhteistyökumppaneille.

Asukastilaisuudet vuonna 2025:

Hyvinvointialue on järjestänyt vuoden 2025 aikana useita tiedotustilaisuuksia, joissa on käsitelty myös keskeisiä lakimuutoksia. Tilaisuuksien materiaalit on julkaistu laajasti saataville.

Henkilökohtainen ohjaus:

Tieto esimerkiksi yksilöllisestä matkustusalueesta annetaan jokaiselle asiakkaalle henkilökohtaisesti palvelusuunnitelman päivityksen yhteydessä, mikä on tehokkain tapa varmistaa tiedon perillemeno.

Neuvontapalvelujen kehittäminen ja henkilöstöresurssit

Aloitteen huoli neuvonnan riittävydestä on jaettu, ja siihen on vastattu palvelurakenneuudistuksella:

Keskitetty sosiaalipalvelujen neuvonta:

Vammaispalvelujen palvelualueelta on siirretty asiantuntevaa henkilöstöä keskitettyyn sosiaalipalvelujen neuvontaan. Tämä varmistaa, että vammaispalvelujen erityisosaaminen on saavutettavissa heti ensikontaktissa.

Seniори-infon kaltainen toimintamalli:

Keskitetty neuvonta toimii jo nyt samalla logiikalla kuin ikääntyneiden Seniори-info, tarjoten matalan kynnyksen puhelin- ja chat-palvelua. Palvelua kehitetään jatkuvasti yhteistyössä vastaamaan erityistarpeita.

Johtopäätökset ja jatkotoimenpiteet

Aluehallitus	§ 65	13.4.2026
Aluehallitus	§ 101	25.5.2026
Aluehallitus	§ 134	15.6.2026
Aluehallitus	§ 155	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue katsoo, että aloitteessa esitetyt tavoitteet toteutuvat nykyisellä toimintamallilla, joka painottaa valtakunnallista asiantuntijaohjausta ja vahvaa asiakasneuvontaa.

Hyvinvointialue sitoutuu:

- Seuraamaan oikeuskäytännön kehittymistä ja laatimaan tarvittaessa palvelukohtaisia täsmäohjeita.
- Jatkamaan monikanavaista tiedotusta uuden lain soveltamisesta.
- Varmistamaan, että keskitetyn neuvonnan vammaispalveluosaaminen vastaa asiakkaiden tarpeita.

Vammaisneuvoston lausunto

Aluehallitus palautti vastauksen valtuustoaloitteeseen uudelleen käsittelyyn ja pyysi 13.4. kokouksessaan vammaisneuvoston lausuntoa. Vammaisneuvoston 11.5. saapuneessa lausunnossa on kootusti esitetty seuraavat huomiot:

- soveltamisohje mahdollistaa lain tasaisen käytön, asiakkaiden yhdenvertaisen kohtelun, yhdenvertaiset päätöspäätökset ja oikeusturvan toteutumisen.
- ilman soveltamisohjetta päätöksistä tulee standardoituja ratkaisuja ja ne määräytyvät organisaation käytäntöjen perusteella
- henkilökohtaista apua korvataan kotihoidolla

Vammaisneuvosto on lausunnossaan ottanut kantaa tiedottamisen tärkeyteen ja siihen, että vammaispalvelulain tarkoituksena on tukea vammaisten henkilöiden itsenäistä elämää.

Vammaisneuvoston lausunnon perusteella valtuustoaloitteeseen annettua vastausta täydennetään seuraavasti:

- vammaispalveluiden henkilöstö on koulutettu vammaispalvelulain muutoksiin sosiaali- ja terveydenhuollon juridiikkaan erikoistuneen asiantuntijatoimiston toimesta. Koulutuksia järjestetään edelleen. Koulutuksella varmistetaan

Aluehallitus	§ 65	13.4.2026
Aluehallitus	§ 101	25.5.2026
Aluehallitus	§ 134	15.6.2026
Aluehallitus	§ 155	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

ajantasainen tieto muuttuvasta oikeuskäytännöstä ja tätä kautta asiakkaan yksilölliseen tarpeeseen perustuvien palvelukokonaisuuksien toteutuminen.

- soveltamisohje ei itsessään varmista asiakkaan oikeusturvaa, koska vammaispalvelulain mukaisen päätöksen perusteluiden tulee perustua asiakkaan yksilölliseen tilanteeseen ja tarpeeseen Soveltamisohjeen sijaan vammaispalvelujen opasta täydennetään asiakaspolkujen kuvauksilla
- vammaispalveluista viestitään jatkossakin uutiskirjeillä

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Käsittelyn aikana 1. varapuheenjohtaja Värmälä teki seuraavan muutosehdotuksen, jota jäsen Räsänen kannatti:

”Lisäksi aluehallitus toteaa, että hyvinvointialueelle on laadittava vammaispalvelulain soveltamisohje, jonka valmistelussa kuullaan vammaisneuvostoa. Aluehallitus pitää tärkeänä, että vammaispalveluihin liittyvässä päätöksenteossa huomioidaan vammaisten yksilöllisyys ja palvelujen tarpeeseen liittyvä tarveharkinta. Vammaispalveluja koskevaa tiedottamista on kehitettävä asiakkaiden palautteen ja vammaisneuvoston lausunnon perusteella.”

Käsittelyn aikana puheenjohtaja Laiho teki seuraavan muutosehdotuksen:

Lisäksi aluehallitus toteaa, että hyvinvointialueella tulee ohjeistaa ja kouluttaa henkilöstöä uuden vammaispalvelulain tulkinnan osalta tarpeen mukaan huomioiden valtakunnalliset ohjeet ja kuulla myös vammaisneuvostoa. Aluehallitus pitää tärkeänä, että vammaispalveluihin liittyvässä päätöksenteossa huomioidaan vammaisten yksilöllisyys ja palvelujen

Aluehallitus	§ 65	13.4.2026
Aluehallitus	§ 101	25.5.2026
Aluehallitus	§ 134	15.6.2026
Aluehallitus	§ 155	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

tarpeeseen liittyvä tarveharkinta. Vammaispalveluja koskevaa tiedottamista on kehitettävä.

Käsittelyn aikana puheenjohtaja Laiho ehdotti, että asia jätetään pöydälle. 2. varapuheenjohtaja Cederlöf kannatti ehdotusta.

Puheenjohtaja rajasi keskustelun koskemaan pelkästään asian jättämistä pöydälle.

Kun pyydettyjä puheenvuoroja ei enää ollut, puheenjohtaja tiedusteli kokoukselta, voidaanko ehdotus pöydälle panosta hyväksyä yksimielisesti. Koska kukaan ei vastustanut, totesi puheenjohtaja, että aluehallitus jätti asian pöydälle.

Toimitilajohtaja Purmonen poistui kokouksesta tämän asian käsittely aikana klo 15.01.

Päätös

Aluehallitus päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle.

Selostus

Valtuutettu Salovaara ja 37 muuta ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 9.12.2025 § 108 aloitteen koskien soveltamisohjeen laatimista ja monikanavaista tiedottamista uudesta vammaispalvelulaista.

Toimivalta

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Aluehallitus	§ 65	13.4.2026
Aluehallitus	§ 101	25.5.2026
Aluehallitus	§ 134	15.6.2026
Aluehallitus	§ 155	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 13.4.2026 § 65

§ 65

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue kiittää aloitteen tekijöitä tärkeästä puheenvuorosta vammaisten henkilöiden oikeusturvan ja palvelujen saavutettavuuden puolesta. Uuden vammaispalvelulain toimeenpano on vaatinut merkittäviä hallinnollisia ja sisällöllisiä panostuksia. Tavoitteena on varmistaa, että jokainen asiakas saa yksilöllisen tarpeensa mukaiset palvelut asiantuntevasti ja viivästyksettä.

Soveltamisohjeistus ja oikeusvarmuus

Aloitteessa esitetty vaatimus kattavan alueellisen soveltamisohjeen laatimisesta on arvioitu suhteessa hallinnolliseen tarkoituksenmukaisuuteen ja asukkaiden oikeusturvaan. Valtakunnallinen ohjaus ensisijaisena: Hyvinvointialue on tehnyt strategisen valinnan tukeutua ensisijaisesti Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) laatimiin soveltamisohjeisiin sekä THL:n vammaispalvelujen käsikirjaan. Nämä lähteet tarjoavat juridisesti vahvimman ja jatkuvasti päivittyvän pohjan päätöksenteolle.

Aluehallitus	§ 65	13.4.2026
Aluehallitus	§ 101	25.5.2026
Aluehallitus	§ 134	15.6.2026
Aluehallitus	§ 155	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Hallinnollinen sujuvuus:

Erillisen, koko lain kattavan alueellisen ohjeen laatiminen tässä vaiheessa nähdään tarpeettomana hallinnollisena työnä. Se voisi johtaa tilanteeseen, jossa alueellinen ohje on ristiriidassa nopeasti kehittyvän oikeuskäytännön tai valtakunnallisten linjausten kanssa.

Tarveperusteinen täydentäminen:

Mikäli käytännön asiakastyössä tunnistetaan palveluita tai tilanteita, joihin valtakunnallinen ohjeistus ei tarjoa riittävää tukea, hyvinvointialue laatii kohdennettuja palvelukohtaisia ohjeita. Tämä takaa joustavuuden ja asiantuntijatyön laadun ilman raskasta ja jäykkää yleisohjeistoa.

Vertailu muihin alueisiin:

Analyysimme osoittaa, että joillakin muilla alueilla (esim. Pirkanmaa, Varsinais-Suomi, Vantaa-Kerava) laaditut omat ohjeet ovat sisältäneet mekaanisia rajauksia, joita hallinto-oikeudet ovat myöhemmin kumonnet. Länsi-Uudenmaan malli vähentää valitusriskiä ja turvaa yksilöllisen tarpeen huomioimisen.

Tiedottaminen ja asukasyhteistyö

Tiedottaminen uuden lain vaikutuksista on ollut monikanavaista ja jatkuvaa.

Vammaispalvelujen uutiskirjeet:

Alue on tiedottanut muutoksista säännöllisillä uutiskirjeillä, jotka on suunnattu asiakkaille, läheisille ja yhteistyökumppaneille.

Asukastilaisuudet vuonna 2025:

Hyvinvointialue on järjestänyt vuoden 2025 aikana useita tiedotustilaisuuksia, joissa on käsitelty myös keskeisiä lakimuutoksia. Tilaisuuksien materiaalit on julkaistu laajasti saataville.

Henkilökohtainen ohjaus:

Aluehallitus	§ 65	13.4.2026
Aluehallitus	§ 101	25.5.2026
Aluehallitus	§ 134	15.6.2026
Aluehallitus	§ 155	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Tieto esimerkiksi yksilöllisestä matkustusalueesta annetaan jokaiselle asiakkaalle henkilökohtaisesti palvelusuunnitelman päivityksen yhteydessä, mikä on tehokkain tapa varmistaa tiedon perillemeno.

Neuvontapalvelujen kehittäminen ja henkilöstöresurssit

Aloitteen huoli neuvonnan riittävydestä on jaettu, ja siihen on vastattu palvelurakennemuutoksella:

Keskitetty sosiaalipalvelujen neuvonta:

Vammaispalvelujen palvelualueelta on siirretty asiantuntevaa henkilöstöä keskitettyyn sosiaalipalvelujen neuvontaan. Tämä varmistaa, että vammaispalvelujen erityisosaaminen on saavutettavissa heti ensikontaktissa.

Seniори-infon kaltainen toimintamalli:

Keskitetty neuvonta toimii jo nyt samalla logiikalla kuin ikääntyneiden Seniори-info, tarjoten matalan kynnyksen puhelin- ja chat-palvelua. Palvelua kehitetään jatkuvasti yhteistyössä vastaamaan erityistarpeita.

Johtopäätökset ja jatkotoimenpiteet

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue katsoo, että aloitteessa esitetyt tavoitteet toteutuvat nykyisellä toimintamallilla, joka painottaa valtakunnallista asiantuntijaohjausta ja vahvaa asiakasneuvontaa.

Hyvinvointialue sitoutuu:

- Seuraamaan oikeuskäytännön kehittymistä ja laatimaan tarvittaessa palvelukohtaisia täsmäohjeita.
- Jatkamaan monikanavaista tiedotusta uuden lain soveltamisesta.
- Varmistamaan, että keskitetyn neuvonnan vammaispalveluosaaminen vastaa asiakkaiden tarpeita.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

Aluehallitus	§ 65	13.4.2026
Aluehallitus	§ 101	25.5.2026
Aluehallitus	§ 134	15.6.2026
Aluehallitus	§ 155	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Käsittelyn aikana 1. varapuheenjohtaja Värmälä teki asian palauttamista valmisteluun koskevan ehdotuksen, jota jäsen Kokko kannatti.

Puheenjohtaja rajasi keskustelun koskemaan pelkästään asian palauttamista valmisteluun.

Koska asian palauttamista valmisteluun ei voitu hyväksyä yksimielisesti, totesi puheenjohtaja, että asiasta suoritetaan äänestys.

Niiden, jotka kannattivat asian käsittelyn jatkamista, tuli äänestää "JAA". Niiden, jotka kannattivat asian palauttamista valmisteluun, tuli äänestää "EI".

Suoritetussa äänestyksessä asian käsittelyn jatkaminen sai 6 JAA-ääntä ja asian palauttaminen valmisteluun sai 10 EI-ääntä.

Tarkempi äänestyskäyttäytyminen ilmenee liitteestä.

Koska asian palauttaminen valmisteluun oli saanut äänestyksessä eniten ääniä, totesi puheenjohtaja, että aluehallitus palautti asian valmisteluun.

Kehitysjohtaja Myllylä saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 12.50.

Jäsen Piirtola poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 12.55.

Tämän asian käsittelyn jälkeen pidettiin kokoustauko klo 13.05-13.15.

Päätös

Aluehallitus päätti palauttaa asian valmisteluun.

Selostus

Valtuutettu Salovaara sekä 37 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 9.12.2025 § 108

Aluehallitus	§ 65	13.4.2026
Aluehallitus	§ 101	25.5.2026
Aluehallitus	§ 134	15.6.2026
Aluehallitus	§ 155	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

aloitteen koskien soveltamisohjeen laatimista uuteen vammaispalvelulakiin sekä muutoksista tiedottamista asiakaskontakteissa sekä laajasti myös muualla kuin hyvinvointialueen nettisivuilla. Lisäksi aloitteessa esitetään, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue selvittää mahdollisuutta tarjota Seniori-infon kaltaista vammaispalveluihin kohdennettua puhelinpalvelua.

Toimivalta

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 182

21.9.2026
6.10.2026

1861/00.02.01/2026

Aluevaltuusto 6.10.2026

12

Vastauksen antaminen valtuutettu Keisteri-Sipilän ja valtuutettu Mäkräisen sekä 38 muun valtuustoaloitteeseen koskien liikkumisen palveluihin ohjautumisen vahvistamista

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Mustakari-Ilovuori Anu
Kiuru Valtteri
Kongas Laura

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi,

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue selvittää liikkumisen edistämisen ja liikuntaneuvontaan ohjautumisen nykytilan, vahvistaa palveluihin ohjaamisen toimintamalleja sekä varmistaa henkilöstön osaamisen liikkumisen puheeksiotossa ja palveluihin ohjaamisessa.

Liikkumisen edistäminen on osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä, sairauksien ehkäisyä ja hoitoa sekä toimintakyvyn ylläpitämistä. Hyvinvointialue edistää hyvinvointia ja terveyttä järjestämässään sosiaali- ja terveystalouksissa. Kunnat puolestaan luovat liikuntalain (390/2015) mukaisesti edellytyksiä kuntalaisten liikkumiselle ja järjestävät liikunnan edistämiseen liittyviä palveluja. Tehtävä edellyttää toimivia yhdyspintoja ja sujuvia palveluketjuja. Hyvinvointialueen tehtävä perustuu hyvinvointialuelakiin (611/2021) sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettuun lakiin (612/2021).

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 182

21.9.2026
6.10.2026

Liikkumisen edistäminen tukee hyvinvointialuestrategian tavoitteita vahvistaa asukkaiden hyvinvointia, toimintakykyä ja ennaltaehkäiseviä palveluja. Kehittäminen toteutetaan pääosin nykyisiä palveluja, yhteistyörakenteita ja hankkeissa luotuja toimintamalleja hyödyntäen. Tämän vuoksi toimenpiteillä ei arvioida olevan merkittäviä uusia talousarviovaikutuksia.

Nykytila ja käynnissä oleva kehittäminen

1. Hyvinvointialueella on jo useita liikkumisen edistämisen ja liikuntaneuvontaan ohjaamisen käytäntöjä. Terveysasemilta, neuvolapalveluista ja fysioterapiasta ohjataan asiakkaita kuntien liikuntapalveluihin. Sosiaalihuollon näkökulmasta yhteistyötä tehdään perhesosiaalityön, aikuissosiaalityön, etsivän nuorisotyön, Ohjaamo-yhteistyön, työllisyyspalvelujen, työpajatoiminnan, ikääntyneiden palvelujen ja muiden matalan kynnyksen palvelujen osalta. Käytännöt vaihtelevat kunnittain. Espoossa terveysaseman ammattilainen voi varata asiakkaalle ajan liikuntaneuvojalle, kun taas Vihdissä, Karkkilassa ja Inkoossa ohjaamiseen voidaan käyttää kirjallista liikuntalähetettä. Muissa kunnissa ohjautuminen liikuntapalveluihin on pääsääntöisesti itseohjautuvaa, mutta kuntakohtaisissa tilannekuvinäkyä muita toimivia yhteistyökäytäntöjä. Hangossa ja Raaseporissa yhteistyötahot on tunnistettu ja asiakasmäärät ovat kasvaneet. Lohjalla ja Siuntiossa yhteistyö kuvautuu toimivaksi ja siitä sovitaan säännöllisesti. Kauniaisissa yhteistyötä kehitetään säännöllisten tapaamisten ja elintapaohjausta edistävän hankkeen kautta. Inkoossa perheiden liikuntaneuvontaa on toteutettu hankemuotoisesti. Digitaalista tukea tarjoaa Lunna-palvelun 12 viikon Liikunta tavaksi -polku, ja palveluun kehitetään laajempaa elintapaohjauksen omahoitopolkua.

2. Nykytilan perusteella palveluja ja ohjauksen käytäntöjä on runsaasti, mutta ne eivät ole koko alueella yhdenmukaisia. Hyvinvointisuunnitelman tavoite systemaattisesta ja selkeästä toimintatavasta on edennyt, mutta se ei ole vielä toteutunut yhdenmukaisesti kaikkien kuntien osalta. Keskeiset kehittämistarpeet liittyvät palvelupolkujen selkeyteen, palvelujen tunnettuuteen sekä asiakkaiden yhdenvertaiseen ohjautumiseen.

Palveluihin ohjaamista on kehitetty LIIRA-hankkeessa vahvistamalla ammattilaisten valmiuksia tunnistaa liikuntaneuvonnasta hyötyviä asiakkaita ja kehittämällä kuntien kanssa tehtävää yhteistyötä. Työ jatkuu Liikuntaneuvonta yhdyspinnalla -verkostossa. Henkilöstön osaamista vahvistetaan lisäksi valmisteilla olevalla

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 182

21.9.2026
6.10.2026

elintapaohjauksen käsikirjalla, motivoivan haastattelun valmennuksilla ja digitaalisilla elintapaohjauksen palveluilla.

Ratkaisuvaihtoehtojen arviointi

Hyvinvointialueella on aiemmin käsitelty liikuntareseptiä koskeva valtuustoaloite erityisesti ikääntyneiden toimintakyvyn tukemisen ja kaatumisten ehkäisyn näkökulmasta (aluevaltuusto 13.2.2024 § 13). Tuolloin tarkoituksenmukaisena pidettiin olemassa olevien palvelupolkujen kehittämistä uuden yhtenäisen mallin sijasta.

Myös nyt perustelluin vaihtoehto on vahvistaa nykyisiä palveluketjuja ja ohjauskäytäntöjä. Alueella on jo toimivia palveluja, työkaluja ja yhteistyörakenteita, joita voidaan yhdenmukaistaa ja levittää. Liikkumisreseptiä tai liikuntalähetettä voidaan edelleen käyttää siellä, missä se tukee sujuvaa palveluun ohjautumista. Ratkaisulla vältetään päällekkäiset rakenteet ja kohdennetaan voimavarat liikkumisen puheeksiottoon, asiakasohjauksen yhdenmukaistamiseen ja henkilöstön osaamiseen.

Johtopäätös

Aloitteessa esitetyt tavoitteet ovat perusteltuja ja samansuuntaisia hyvinvointialueella käynnissä olevan kehittämistyön kanssa. Valmistelun perusteella erillisen, koko hyvinvointialueen kattavan liikuntaresepti- tai liikuntalähetemallin käyttöönotto ei ole tässä vaiheessa tarkoituksenmukaisin ratkaisu, koska alueella on jo käytössä useita toimivia ratkaisuja liikkumisen puheeksiottoon ja liikuntaneuvontaan ohjaamiseen. Sen sijaan asukkaiden yhdenvertaista ohjautumista palveluihin vahvistetaan selkeyttämällä ohjauskäytäntöjä, lisäämällä palvelujen tunnettuutta ja tukemalla ammattilaisten osaamista liikkumisen puheeksiotossa.

Jatkossa hyvinvointialue vahvistaa palveluihin ohjautumista hyödyntämällä olemassa olevia palveluja, LIIRA-hankkeessa kehitettyjä toimintamalleja, Liikuntaneuvonta yhdyspinnalla -verkoston toimintaa, digitaalisia omahoitopolkuja ja valmisteilla olevaa elintapaohjauksen käsikirjaa. Toimintamallien käyttöönottoa seurataan osana normaalia toiminnan kehittämistä.

ja

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 182

21.9.2026
6.10.2026

Päätös

Selostus

Liitteet

- 6 Valtuutettu Keisteri-Sipilän ja valtuutettu Mäkäraisen sekä 38 muun valtuustoaloite koskien liikkumisen palveluihin ohjautumisen vahvistamista

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 21.9.2026 § 182

§ 182

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 182

21.9.2026
6.10.2026

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue selvittää liikkumisen edistämisen ja liikuntaneuvontaan ohjautumisen nykytilan, vahvistaa palveluihin ohjaamisen toimintamalleja sekä varmistaa henkilöstön osaamisen liikkumisen puheeksiotossa ja palveluihin ohjaamisessa.

Liikkumisen edistäminen on osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä, sairauksien ehkäisyä ja hoitoa sekä toimintakyvyn ylläpitämistä. Hyvinvointialue edistää hyvinvointia ja terveyttä järjestämissään sosiaali- ja terveyspalveluissa. Kunnat puolestaan luovat liikuntalain (390/2015) mukaisesti edellytyksiä kuntalaisten liikkumiselle ja järjestävät liikunnan edistämiseen liittyviä palveluja. Tehtävä edellyttää toimivia yhdyspintoja ja sujuvia palveluketjuja. Hyvinvointialueen tehtävä perustuu hyvinvointialuelakiin (611/2021) sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettuun lakiin (612/2021).

Liikkumisen edistäminen tukee hyvinvointialuestrategian tavoitteita vahvistaa asukkaiden hyvinvointia, toimintakykyä ja ennaltaehkäiseviä palveluja. Kehittäminen toteutetaan pääosin nykyisiä palveluja, yhteistyörakenteita ja hankkeissa luotuja toimintamalleja hyödyntäen. Tämän vuoksi toimenpiteillä ei arvioida olevan merkittäviä uusia talousarviovaikutuksia.

Nykytila ja käynnissä oleva kehittäminen

1. Hyvinvointialueella on jo useita liikkumisen edistämisen ja liikuntaneuvontaan ohjaamisen käytäntöjä. Terveysasemilta ohjataan asiakkaita kuntien liikuntapalveluihin, mutta käytännöt vaihtelevat alueittain. Espoossa terveysaseman ammattilainen voi varata asiakkaalle ajan liikuntaneuvojalle, kun taas Vihdissä ohjaamiseen käytetään kirjallista liikuntalähetettä. Liikkumista tuetaan myös neuvolapalveluissa, ikääntyneiden palveluissa ja fysioterapiassa. Digitaalista tukea tarjoaa Lunna-palvelun 12 viikon Liikunta tavaksi -polku, ja palveluun kehitetään laajempaa elintapaohjauksen omahoitopolkua.

2. Nykytilan perusteella palveluja ja ohjauskäytäntöjä on runsaasti, mutta ne eivät ole koko alueella yhdenmukaisia. Keskeiset kehittämistarpeet liittyvät palvelupolkujen selkeyteen, palvelujen tunnettuuteen sekä asiakkaiden yhdenvertaiseen ohjautumiseen.

Palveluihin ohjaamista on kehitetty LIIRA-hankkeessa vahvistamalla ammattilaisten valmiuksia tunnistaa liikuntaneuvonnasta hyötyviä asiakkaita ja kehittämällä

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 182

21.9.2026
6.10.2026

kuntien kanssa tehtävää yhteistyötä. Työ jatkuu Liikuntaneuvonta yhdyspinnalla -verkostossa. Henkilöstön osaamista vahvistetaan lisäksi valmisteilla olevalla elintapaohjauksen käsikirjalla, motivoivan haastattelun valmennuksilla ja digitaalisilla elintapaohjauksen palveluilla.

Ratkaisuvaihtoehtojen arviointi

Hyvinvointialueella on aiemmin käsitelty liikuntareseptiä koskeva valtuustoaloite erityisesti ikääntyneiden toimintakyvyn tukemisen ja kaatumisten ehkäisyn näkökulmasta (aluevaltuusto 13.2.2024 § 13). Tuolloin tarkoituksenmukaisena pidettiin olemassa olevien palvelupolkujen kehittämistä uuden yhtenäisen mallin sijasta.

Myös nyt perustelluin vaihtoehto on vahvistaa nykyisiä palveluketjuja ja ohjauskäytäntöjä. Alueella on jo toimivia palveluja, työkaluja ja yhteistyörakenteita, joita voidaan yhdenmukaistaa ja levittää. Liikkumisreseptiä tai liikuntalähetettä voidaan edelleen käyttää siellä, missä se tukee sujuvaa palveluun ohjautumista. Ratkaisulla vältetään päällekkäiset rakenteet ja kohdennetaan voimavarat liikkumisen puheeksiottoon, asiakasohjauksen yhdenmukaistamiseen ja henkilöstön osaamiseen.

Johtopäätös

Aloitteessa esitetyt tavoitteet ovat perusteltuja ja samansuuntaisia hyvinvointialueella käynnissä olevan kehittämistyön kanssa. Valmistelun perusteella erillisen, koko hyvinvointialueen kattavan liikuntaresepti- tai liikuntalähetemallin käyttöönotto ei ole tässä vaiheessa tarkoituksenmukaisin ratkaisu, koska alueella on jo käytössä useita toimivia ratkaisuja liikkumisen puheeksiottoon ja liikuntaneuvontaan ohjaamiseen. Sen sijaan asukkaiden yhdenvertaista ohjautumista palveluihin vahvistetaan selkeyttämällä ohjauskäytäntöjä, lisäämällä palvelujen tunnettuutta ja tukemalla ammattilaisten osaamista liikkumisen puheeksiotossa.

Jatkossa hyvinvointialue vahvistaa palveluihin ohjautumista hyödyntämällä olemassa olevia palveluja, LIIRA-hankkeessa kehitettyjä toimintamalleja, Liikuntaneuvonta yhdyspinnalla -verkoston toimintaa, digitaalisia omahoitopolkuja ja valmisteilla olevaa elintapaohjauksen käsikirjaa. Toimintamallien käyttöönottoa seurataan osana normaalia toiminnan kehittämistä.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 182

21.9.2026
6.10.2026

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Käsittelyn aikana esittelijä muutti päätösehdotustaan seuraavasti:

Nykytila ja käynnissä oleva kehittäminen -osion kohta 1 muutetaan muotoon

” 1. Hyvinvointialueella on jo useita liikkumisen edistämisen ja liikuntaneuvontaan ohjaamisen käytäntöjä. Terveysasemilta, neuvolapalveluista ja fysioterapiasta ohjataan asiakkaita kuntien liikuntapalveluihin. Sosiaalihuollon näkökulmasta yhteistyötä tehdään perhesosiaalityön, aikuissosiaalityön, etsivän nuorisotyön, Ohjaamo-yhteistyön, työllisyyspalvelujen, työpajatoiminnan, ikääntyneiden palvelujen ja muiden matalan kynnyksen palvelujen osalta. Käytännöt vaihtelevat kunnittain. Espoossa terveysaseman ammattilainen voi varata asiakkaalle ajan liikuntaneuvojalle, kun taas Vihdissä, Karkkilassa ja Inkoossa ohjaamiseen voidaan käyttää kirjallista liikuntalähetettä. Muissa kunnissa ohjautuminen liikuntapalveluihin on pääsääntöisesti itseohjautuvaa, mutta kuntakohtaisissa tilannekuvinäkyä muita toimivia yhteistyökäytäntöjä. Hangossa ja Raaseporissa yhteistyötahot on tunnistettu ja asiakasmäärät ovat kasvaneet. Lohjalla ja Siuntiossa yhteistyö kuvautuu toimivaksi ja siitä sovitaan säännöllisesti. Kauniaisissa yhteistyötä kehitetään säännöllisten tapaamisten ja elintapaohjausta edistävän hankkeen kautta. Inkoossa perheiden liikuntaneuvontaa on toteutettu hankemuotoisesti. Digitaalista tukea tarjoaa Lunna-palvelun 12 viikon Liikunta tavaksi -polku, ja palveluun kehitetään laajempaa elintapaohjauksen omahoitopolkua.”

Nykytila ja käynnissä oleva kehittäminen -osion kohdan 2 toiseksi lauseeksi lisätään ”Hyvinvointisuunnitelman tavoite systemaattisesta ja selkeästä toimintatavasta on edennyt, mutta se ei ole vielä toteutunut yhdenmukaisesti kaikkien kuntien osalta.”

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 182

21.9.2026
6.10.2026

Nuorisovaltuuston edustaja Dimitriou poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 14.12.

Päätös

Aluehallitus päätti yksimielisesti antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue selvittää liikkumisen edistämisen ja liikuntaneuvontaan ohjautumisen nykytilan, vahvistaa palveluihin ohjaamisen toimintamalleja sekä varmistaa henkilöstön osaamisen liikkumisen puheeksiotossa ja palveluihin ohjaamisessa.

Liikkumisen edistäminen on osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä, sairauksien ehkäisyä ja hoitoa sekä toimintakyvyn ylläpitämistä. Hyvinvointialue edistää hyvinvointia ja terveyttä järjestämässään sosiaali- ja terveystalouksissa. Kunnat puolestaan luovat liikuntalain (390/2015) mukaisesti edellytyksiä kuntalaisten liikkumiselle ja järjestävät liikunnan edistämiseen liittyviä palveluja. Tehtävä edellyttää toimivia yhdyspintoja ja sujuvia palveluketjuja. Hyvinvointialueen tehtävä perustuu hyvinvointialuelakiin (611/2021) sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettuun lakiin (612/2021).

Liikkumisen edistäminen tukee hyvinvointialuestrategian tavoitteita vahvistaa asukkaiden hyvinvointia, toimintakykyä ja ennaltaehkäiseviä palveluja. Kehittäminen toteutetaan pääosin nykyisiä palveluja, yhteistyörakenteita ja hankkeissa luotuja toimintamalleja hyödyntäen. Tämän vuoksi toimenpiteillä ei arvioida olevan merkittäviä uusia talousarviovaikutuksia.

Nykytila ja käynnissä oleva kehittäminen

1. Hyvinvointialueella on jo useita liikkumisen edistämisen ja liikuntaneuvontaan ohjaamisen käytäntöjä. Terveysasemilta, neuvolapalveluista ja fysioterapiasta ohjataan asiakkaita kuntien liikuntapalveluihin. Sosiaalihuollon näkökulmasta yhteistyötä tehdään perhesosiaalityön, aikuissosiaalityön, etsivän nuorisotyön, Ohjaamo-yhteistyön, työllisyyspalvelujen, työpajatoiminnan, ikääntyneiden palvelujen ja muiden matalan kynnyksen palvelujen osalta. Käytännöt vaihtelevat kunnittain. Espoossa terveysaseman ammattilainen voi varata asiakkaalle ajan liikuntaneuvojalle, kun taas Vihdissä, Karkkilassa ja Inkoossa ohjaamiseen voidaan käyttää kirjallista liikuntalähetettä. Muissa kunnissa ohjautuminen

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 182

21.9.2026
6.10.2026

liikuntapalveluihin on pääsääntöisesti itseohjautuvaa, mutta kuntakohtaisissa tilannekuvinäköy näkyy muita toimivia yhteistyökäytäntöjä. Hangossa ja Raaseporissa yhteistyötahot on tunnustettu ja asiakasmäärät ovat kasvaneet. Lohjalla ja Siuntiossa yhteistyö kuvautuu toimivaksi ja siitä sovitaan säännöllisesti. Kauniaisissa yhteistyötä kehitetään säännöllisten tapaamisten ja elintapaohjausta edistävän hankkeen kautta. Inkoossa perheiden liikuntaneuvontaa on toteutettu hankemuotoisesti. Digitaalista tukea tarjoaa Lunna-palvelun 12 viikon Liikunta tavaksi -polku, ja palveluun kehitetään laajempaa elintapaohjauksen omahoitopolkua.

2. Nykytilan perusteella palveluja ja ohjauskäytäntöjä on runsaasti, mutta ne eivät ole koko alueella yhdenmukaisia. Hyvinvointisuunnitelman tavoite systemaattisesta ja selkeästä toimintatavasta on edennyt, mutta se ei ole vielä toteutunut yhdenmukaisesti kaikkien kuntien osalta. Keskeiset kehittämistarpeet liittyvät palvelupolkujen selkeyteen, palvelujen tunnettuuteen sekä asiakkaiden yhdenvertaiseen ohjautumiseen.

Palveluihin ohjaamista on kehitetty LIIRA-hankkeessa vahvistamalla ammattilaisten valmiuksia tunnistaa liikuntaneuvonnasta hyötyviä asiakkaita ja kehittämällä kuntien kanssa tehtävää yhteistyötä. Työ jatkuu Liikuntaneuvonta yhdyspinnalla -verkostossa. Henkilöstön osaamista vahvistetaan lisäksi valmisteilla olevalla elintapaohjauksen käsikirjalla, motivoivan haastattelun valmennuksilla ja digitaalisilla elintapaohjauksen palveluilla.

Ratkaisuvaihtoehtojen arviointi

Hyvinvointialueella on aiemmin käsitelty liikuntareseptiä koskeva valtuustoaloite erityisesti ikääntyneiden toimintakyvyn tukemisen ja kaatumisten ehkäisyn näkökulmasta (aluevaltuusto 13.2.2024 § 13). Tuolloin tarkoituksenmukaisena pidettiin olemassa olevien palvelupolkujen kehittämistä uuden yhtenäisen mallin sijasta.

Myös nyt perustelluin vaihtoehto on vahvistaa nykyisiä palveluketjuja ja ohjauskäytäntöjä. Alueella on jo toimivia palveluja, työkaluja ja yhteistyörakenteita, joita voidaan yhdenmukaistaa ja levittää. Liikkumisreseptiä tai liikuntalähetettä voidaan edelleen käyttää siellä, missä se tukee sujuvaa palveluun ohjautumista. Ratkaisulla vältetään päällekkäiset rakenteet ja kohdennetaan voimavarat liikkumisen puheeksiottoon, asiakasohjauksen yhdenmukaistamiseen ja henkilöstön osaamiseen.

Johtopäätös

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 182

21.9.2026
6.10.2026

Aloitteessa esitetyt tavoitteet ovat perusteltuja ja samansuuntaisia hyvinvointialueella käynnissä olevan kehittämistyön kanssa. Valmistelun perusteella erillisen, koko hyvinvointialueen kattavan liikuntaresepti- tai liikuntalähetemallin käyttöönotto ei ole tässä vaiheessa tarkoituksenmukaisin ratkaisu, koska alueella on jo käytössä useita toimivia ratkaisuja liikkumisen puheeksiottoon ja liikuntaneuvontaan ohjaamiseen. Sen sijaan asukkaiden yhdenvertaista ohjautumista palveluihin vahvistetaan selkeyttämällä ohjauskäytäntöjä, lisäämällä palvelujen tunnettuutta ja tukemalla ammattilaisten osaamista liikkumisen puheeksiotossa.

Jatkossa hyvinvointialue vahvistaa palveluihin ohjautumista hyödyntämällä olemassa olevia palveluja, LIIRA-hankkeessa kehitettyjä toimintamalleja, Liikuntaneuvonta yhdyspinnalla - verkoston toimintaa, digitaalisia omahoitopolkuja ja valmisteilla olevaa elintapaohjauksen käsikirjaa. Toimintamallien käyttöönottoa seurataan osana normaalia toiminnan kehittämistä.

Lisäksi aluehallitus päätti yksimielisesti esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Selostus

Valtuutettu Keisteri-Sipilä ja valtuutettu Mäkäpäinen sekä 38 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 28.4.2026 § 33 aloitteen koskien liikkumisen palveluihin ohjautumisen vahvistamista.

Toimivalta

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 182

21.9.2026
6.10.2026

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 183

21.9.2026
6.10.2026

1866/00.02.01/2026

Aluevaltuusto 6.10.2026

13

Vastauksen antaminen valtuutettu Marttilan sekä 35 muun valtuustoaloitteeseen koskien perusteettomien määräaikaisten työsuhteiden kieltämistä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Sarekoski Kimmo

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi

Tausta

Konsernihallinnon HR-palvelut on valmistellut vastausta yhdessä omistajaohjausyksikön kanssa.

Hyvinvointialueen henkilöstöstä noin joka viides on määräaikainen työntekijä; mikä on tyypillinen osuus mm. perhevapaiden vuoksi muillakin hyvinvointialueilla. Määräaikaisuudet ovat pääasiassa sijaisuuksia.

Suurin lyhytaikaisen määräaikaisuuden syy (alle 13 päivää) on ollut sairausloman tai vuosiloman sijainen. Pitempiaikaisissa määräaikaisuuksissa syynä on ollut perhevapaan sijainen, hoitovapaan sijainen, tai määräaikaisen tehtävän/virkasuhteen hoitaminen. Hoitajissa lähihoitajat ovat suurimpana ryhmänä, seuraavana sairaanhoitajat. Ohjaajissa suurin ryhmä on eri alojen ohjaajat, tukipalveluissa puhtaanapito. Lääkäreissä terveyskeskuslääkärit, mihin liittyy meillä muista

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 183

21.9.2026
6.10.2026

ammattiryhmistä poikkeavana piirteenä opiskelijoiden ja erikoistuvien suuri osuus.

Määräaikainen työsuhde ilman määräaikaisuuden perustetta

Aloitteessa mainittu, niin sanottujen perusteettomien määräaikaisuuksien käytön mahdollistava lainsäädäntö on toteutunut ja siten lainsäädännössä sallitaan tietyissä tilanteissa ja tietyin edellytyksin määräaikaisen työsuhteen käyttö ilman määräaikaisuuden perustetta. Siten työnantaja voi 1.6.2026 alkaen tehdä työntekijän kanssa ensimmäisen määräaikaisen työsopimuksen ilman työsopimuslaissa tarkoitettua perusteltua syytä. Sopimus voidaan tehdä korkeintaan yhdeksi vuodeksi.

Mahdollisuus koskee työnantajan ja työntekijän välistä ensimmäistä työsuhdetta. Työnantaja voi tehdä määräaikaisen työsopimuksen ilman perustetta myös silloin, kun työntekijän edellisen työsuhteen päättymisestä saman työnantajan palveluksessa on kulunut vähintään viisi vuotta. Määräaikainen työsopimus voidaan tällöin tehdä, vaikka työnantajan työvoiman tarve olisi pysyvä. Työsopimuksen määräaikaisuutta ei tarvitse perustella esimerkiksi sijaisuudella, kausiluonteisella työllä tai muulla perusteella.

Työnantajan on annettava työntekijälle ennen ilman perusteltua syytä tehdyn määräaikaisen työsopimuksen päättymistä perusteltu selvitys siitä, onko työsuhdetta mahdollista jatkaa. Jos määräaikainen työsopimus tehdään lain vastaisesti, sitä pidetään toistaiseksi voimassa olevana työsopimuksena.

Aloitteessa perusteettomien määräaikaisten työsuhteiden kieltämistä on käsitelty lähinnä tasa-arvon näkökulmasta. Työnantajan näkökulmasta on tarpeellista pohtia muitakin näkökulmia, kuten esimerkiksi sitä, aiheuttaisiko tällaisten työsuhteiden käyttäminen ylimääräistä hallinnollista työtä tai muuta lisätyötä. Lakimuutos velvoittaa työnantajaa esimerkiksi siten, että työnantajan on tarjottava tällaiselle aiemmalle perusteettomassa määräaikaisessa työsuhteessa olleelle työntekijälle työpaikkaa, jos työnantaja harkitsee palkkaavansa lisää työntekijöitä kyseiseen tai vastaavan kaltaiseen tehtävään. Tästä aiheutuisi työnantajalle lisätyötä, kun ennen rekrytointia olisi tarkistettava, onko työnantajalla ollut perusteettomassa määräaikaisessa työsuhteessa työntekijää, jolle työtä olisi tarjottava.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 183

21.9.2026
6.10.2026

Omistajaohjauksen kautta HUSiin vaikuttaminen

Seuraavassa kuvataan yhteistyön rakenteita hyvinvointialueen ja HUS-yhtymän välillä. Näissä rakenteissa on toki mahdollista esittää valtuustoaloitteessa tarkoitettu ehdotus niin sanottujen perusteettomien määräaikaissuorien käytöstä pidättymisestä, vaikka HUS määrittääkin itse sisäisesti toteuttamansa henkilöstöpolitiikan.

Uudenmaan hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän välillä toteutetaan yhteistyötä eri organisaatiotasoilla sekä yhdessä Uusimaa-tasoisesti että kahdenkeskisesti HUS-yhtymän ja yksittäisen hyvinvointialueen tai Helsingin kaupungin kesken. Tarvittaessa yhteistyötä voidaan toteuttaa HUS-yhtymän ja kahden tai useamman jäsenen kesken. Yhteistyöryhmien tarkoituksena on lisätä sopijaosapuolten välistä koordinaatiota, yhteistyötä ja vuorovaikutusta. Tärkeimmät yhteistyöfoorumit ovat johdon yhteistyökokous, taktisen tason segmentit sekä seurantaryhmä. Kaikkien ryhmien toimintaa seurataan ja arvioidaan säännöllisesti, ja toimintaa pyritään kehittämään sen mukaisesti.

HUS-yhtymä harjoittaa myös kahdenvälistä yhteistyötä jäsentensä kanssa. Kahdenvälisissä tapaamisissa käsitellään jäsenen käyttämien HUS-yhtymän palveluiden toiminnallista ja taloudellista kokonaiskuva, palveluintegraation ja yhteistyön kehittämiseen liittyviä kysymyksiä, mahdollisia toiminnan poikkeamia ja niistä johtuvia toimenpiteitä ja muita kahdenvälisen yhteistyön kannalta merkityksellisiä asioita. HUS-yhtymä ja jäsenet voivat sopia myös muusta yhteistyöstä. (HUS-yhtymän hallintosääntö 5 §.) Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ja HUS-yhtymän kahdenvälistä yhteistyötä tehdään tiiviisti erityisesti HUS-yhtymän asiakkuusyksikön kautta ja yhteistyötä pyritään jatkuvasti kehittämään. HUS-yhtymän johdon edustajia voidaan kutsua aluehallituksen kokouksiin, jos se katsotaan tarpeelliseksi asioiden käsittelyn kannalta.

HUS-yhtymän ajankohtaisia asioita käsitellään omistajien kanssa säännöllisesti uudenmaatasoisesti strategisella tasolla johdon yhteistyökokouksessa, taktisen tason segmenttiryhmissä sekä operatiivisen tason ryhmissä. Ajankohtaisia asioita käsitellään lisäksi HUS-yhtymän ja omistajien välillä kahdenvälisesti. HUS-yhtymän hallintosäännössä on maininta, että johdon

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 183

21.9.2026
6.10.2026

yhteistyökokouksessa tulisi käsitellä HUS-yhtymän keskeiset talouden ja toiminnan suunnitteluun ja palvelujen järjestämiseen liittyvät sekä muut toiminnan kannalta merkittävät asiat ennen niiden esittelyä yhtymähallitukselle. HUS-yhtymän yhtymäkokouksen, yhtymähallitukset ja lautakuntien esityslistat sekä pöytäkirjat ovat julkisia dokumentteja, joten niistä saa tietoa HUS-yhtymän ajankohtaisista asioista ja päätöksistä.

Yhteenvedo

Erityistä tarvetta ottaa käyttöön määräaikaiset työsuhteet ilman määräaikaisuuden perustetta ei hyvinvointialueella ole. Tämä mahdollisuus soveltunee selkeämmin meitä pienemmille työnantajille. Kuten työvoima- ja elinkeinoministeriö on asiasta lausunut, mahdollisuus solmia määräaikainen työsopimus ilman erillistä perustetta säädettiin työllistämisen esteiden purkamiseksi, rekrytointikynnysten madaltamiseksi ja erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten toimintaedellytysten vahvistamiseksi. Toisaalta hyvinvointialueella ei ole erityistä tarvetta sitoutua siihen, että se kategorisesti pidäytyisi käyttämästä tätä lainsäädännön suomaa mahdollisuutta. On kuviteltavissa, että myös meillä voisi tulla vastaan tilanne, jossa esimerkiksi nuorelle työntekijälle mahdollistuisi ensimmäinen työpaikka tämän lainsäädännön tuella.

ja

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi

Käsittely

Päätös

Selostus

Liitteet

- 7 Valtuutettu Marttilan sekä 35 muun valtuustoaloite koskien perusteettomien määräaikaisten työsuhteiden kieltämistä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 183

21.9.2026
6.10.2026**Oheismateriaali****Tiedoksi****Täytäntöönpano****Päätöshistoria**

Aluehallitus 21.9.2026 § 183

§ 183

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen
valtuustoaloitteeseen:

Tausta

Konsernihallinnon HR-palvelut on valmistellut vastausta
yhdessä omistajaohjausyksikön kanssa.Hyvinvointialueen henkilöstöstä noin joka viides on
määräaikainen työntekijä; mikä on tyypillinen osuus mm.
perhevapaiden vuoksi muillakin hyvinvointialueilla.
Määräaikaisuudet ovat pääasiassa sijaisuuksia.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 183

21.9.2026
6.10.2026

Suurin lyhytaikaisen määräaikaisuuden syy (alle 13 päivää) on ollut sairausloman tai vuosiloman sijainen. Pitempiaikaisissa määräaikaistapauksissa syynä on ollut perhevapaan sijainen, hoitovapaan sijainen, tai määräaikaisen tehtävän/virkasuhteen hoitaminen. Hoitajissa lähihoitajat ovat suurimpana ryhmänä, seuraavana sairaanhoitajat. Ohjaajissa suurin ryhmä on eri alojen ohjaajat, tukipalveluissa puhtaanapito. Lääkäreissä terveyskeskuslääkärit, mihin liittyy meillä muista ammattiryhmistä poikkeavana piirteenä opiskelijoiden ja erikoistuvien suuri osuus.

Määräaikainen työsuhde ilman määräaikaisuuden perustetta

Aloitteessa mainittu, niin sanottujen perusteettomien määräaikaistapauksien käytön mahdollistava lainsäädäntö on toteutunut ja siten lainsäädännössä sallitaan tietyissä tilanteissa ja tietyin edellytyksin määräaikaisen työsuhteen käyttö ilman määräaikaisuuden perustetta. Siten työnantaja voi 1.6.2026 alkaen tehdä työntekijän kanssa ensimmäisen määräaikaisen työsopimuksen ilman työsopimuslaissa tarkoitettua perusteltua syytä. Sopimus voidaan tehdä korkeintaan yhdeksi vuodeksi.

Mahdollisuus koskee työnantajan ja työntekijän välistä ensimmäistä työsuhdetta. Työnantaja voi tehdä määräaikaisen työsopimuksen ilman perustetta myös silloin, kun työntekijän edellisen työsuhteen päättymisestä saman työnantajan palveluksessa on kulunut vähintään viisi vuotta. Määräaikainen työsopimus voidaan tällöin tehdä, vaikka työnantajan työvoiman tarve olisi pysyvä. Työsopimuksen määräaikaisuutta ei tarvitse perustella esimerkiksi sijaisuudella, kausiluonteisella työllä tai muulla perusteella.

Työnantajan on annettava työntekijälle ennen ilman perusteltua syytä tehdyn määräaikaisen työsopimuksen päättymistä perusteltu selvitys siitä, onko työsuhdetta mahdollista jatkaa. Jos määräaikainen työsopimus tehdään lain vastaisesti, sitä pidetään toistaiseksi voimassa olevana työsopimuksena.

Aloitteessa perusteettomien määräaikaisten työsuhteiden kieltämistä on käsitelty lähinnä tasa-arvon näkökulmasta. Työnantajan näkökulmasta on tarpeellista pohtia muitakin näkökulmia, kuten esimerkiksi sitä, aiheuttaisiko tällaisten työsuhteiden käyttäminen ylimääräistä hallinnollista työtä tai muuta lisätyötä. Lakimuutos velvoittaa

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 183

21.9.2026
6.10.2026

työnantajaa esimerkiksi siten, että työnantajan on tarjottava tällaiselle aiemmalle perusteettomassa määräaikaaisessa työsuhteessa olleelle työntekijälle työpaikkaa, jos työnantaja harkitsee palkkaavansa lisää työntekijöitä kyseiseen tai vastaavan kaltaiseen tehtävään. Tästä aiheutuisi työnantajalle lisätyötä, kun ennen rekrytointia olisi tarkistettava, onko työnantajalla ollut perusteettomassa määräaikaaisessa työsuhteessa työntekijää, jolle työtä olisi tarjottava.

Omistajaohjauksen kautta HUSiin vaikuttaminen

Seuraavassa kuvataan yhteistyön rakenteita hyvinvointialueen ja HUS-yhtymän välillä. Näissä rakenteissa on toki mahdollista esittää valtuustoaloitteessa tarkoitettu ehdotus niin sanottujen perusteettomien määräaikaaisuuksien käytöstä pidättymisestä, vaikka HUS määrittääkin itse sisäisesti toteuttamansa henkilöstöpolitiikan.

Uudenmaan hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän välillä toteutetaan yhteistyötä eri organisaatiotasolla sekä yhdessä Uusimaa-tasoisesti että kahdenkeskisesti HUS-yhtymän ja yksittäisen hyvinvointialueen tai Helsingin kaupungin kesken. Tarvittaessa yhteistyötä voidaan toteuttaa HUS-yhtymän ja kahden tai useamman jäsenen kesken. Yhteistyöryhmien tarkoituksena on lisätä sopijaosapuolten välistä koordinaatiota, yhteistyötä ja vuorovaikutusta. Tärkeimmät yhteistyöfoorumit ovat johdon yhteistyökokous, taktisen tason segmentit sekä seurantaryhmä. Kaikkien ryhmien toimintaa seurataan ja arvioidaan säännöllisesti, ja toimintaa pyritään kehittämään sen mukaisesti.

HUS-yhtymä harjoittaa myös kahdenvälistä yhteistyötä jäsentensä kanssa. Kahdenvälisissä tapaamisissa käsitellään jäsenen käyttämien HUS-yhtymän palveluiden toiminnallista ja taloudellista kokonaiskuvaa, palveluintegraation ja yhteistyön kehittämiseen liittyviä kysymyksiä, mahdollisia toiminnan poikkeamia ja niistä johtuvia toimenpiteitä ja muita kahdenvälisen yhteistyön kannalta merkityksellisiä asioita. HUS-yhtymä ja jäsenet voivat sopia myös muusta yhteistyöstä. (HUS-yhtymän hallintosääntö 5 §.) Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ja HUS-yhtymän kahdenvälistä yhteistyötä tehdään tiiviisti erityisesti HUS-yhtymän asiakkuusyksikön kautta ja yhteistyötä pyritään jatkuvasti kehittämään. HUS-yhtymän johdon edustajia voidaan kutsua aluehallituksen kokouksiin, jos se katsotaan tarpeelliseksi asioiden käsittelyn kannalta.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 183

21.9.2026
6.10.2026

HUS-yhtymän ajankohtaisia asioita käsitellään omistajien kanssa säännöllisesti uudenmaatasoisesti strategisella tasolla johdon yhteistyökokouksessa, taktisen tason segmenttiryhmissä sekä operatiivisen tason ryhmissä. Ajankohtaisia asioita käsitellään lisäksi HUS-yhtymän ja omistajien välillä kahdenvälisesti. HUS-yhtymän hallintosäännössä on maininta, että johdon yhteistyökokouksessa tulisi käsitellä HUS-yhtymän keskeiset talouden ja toiminnan suunnitteluun ja palvelujen järjestämiseen liittyvät sekä muut toiminnan kannalta merkittävät asiat ennen niiden esittelyä yhtymähallitukselle. HUS-yhtymän yhtymäkokouksen, yhtymähallitukset ja lautakuntien esityslistat sekä pöytäkirjat ovat julkisia dokumentteja, joten niistä saa tietoa HUS-yhtymän ajankohtaisista asioista ja päätöksistä.

Yhteenveto

Erityistä tarvetta ottaa käyttöön määräaikaiset työsuhteet ilman määräaikaisuuden perustetta ei hyvinvointialueella ole. Tämä mahdollisuus soveltunee selkeämmin meitä pienemmille työnantajille. Kuten työvoima- ja elinkeinoministeriö on asiasta lausunut, mahdollisuus solmia määräaikainen työsopimus ilman erillistä perustetta säädettiin työllistämisen esteiden purkamiseksi, rekrytointikynnysten madaltamiseksi ja erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten toimintaedellytysten vahvistamiseksi. Toisaalta hyvinvointialueella ei ole erityistä tarvetta sitoutua siihen, että se kategorisesti pidäytyisi käyttämästä tätä lainsäädännön suoma mahdollisuutta. On kuviteltavissa, että myös meillä voisi tulla vastaan tilanne, jossa esimerkiksi nuorelle työntekijälle mahdollistuisi ensimmäinen työpaikka tämän lainsäädännön tuella.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 183

21.9.2026
6.10.2026

Käsittelyn aikana 1. varapuheenjohtaja Värmälä teki seuraavan muutosehdotuksen, jota jäsen Kokko kannatti:

Kohta

”Eriyistä tarvetta ottaa käyttöön määräaikaiset työsuhteet ilman määräaikaisuuden perustetta ei hyvinvointialueella ole. Tämä mahdollisuus soveltunee selkeämmin meitä pienemmille työnantajille. Kuten työvoima- ja elinkeinoministeriö on asiasta lausunut, mahdollisuus solmia määräaikainen työsopimus ilman erillistä perustetta säädettiin työllistämisen esteiden purkamiseksi, rekrytointikynnysten madaltamiseksi ja erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten toimintaedellytysten vahvistamiseksi. Toisaalta hyvinvointialueella ei ole erityistä tarvetta sitoutua siihen, että se kategorisesti pidäytyisi käyttämästä tätä lainsäädännön suomaa mahdollisuutta. On kuviteltavissa, että myös meillä voisi tulla vastaan tilanne, jossa esimerkiksi nuorelle työntekijälle mahdollistuisi ensimmäinen työpaikka tämän lainsäädännön tuella.”

muutetaan muotoon

”Hyvinvointialueella ei ole tarvetta ottaa käyttöön määräaikaisia työsuhteista ilman määräaikaisuuden perustetta. Lisäksi hyvinvointialue vaikuttaa omistajaohjauksen kautta myös HUSiin, jotta HUS sitoutuisi vastaavaan periaatteeseen.”

Puheenjohtaja julisti keskustelun päättyneeksi. Koska 1. varapuheenjohtaja Värmälän muutosehdotusta ei voitu hyväksyä yksimielisesti, totesi puheenjohtaja, että asiasta suoritetaan äänestys.

Niiden, jotka kannattivat esittelijän päätösehdotusta, tuli äänestää ”JAA”. Niiden, jotka kannattivat 1. varapuheenjohtaja Värmälän muutosehdotusta, tuli äänestää ”EI”.

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän päätösehdotus sai 9 JAA-ääntä ja 1. varapuheenjohtaja Värmälän muutosehdotus 6 EI-ääntä.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 183

21.9.2026
6.10.2026

JAA-äänien antoivat puheenjohtaja Laiho, 2. varapuheenjohtaja Wickström, jäsenet Ampuja, Cederlöf, Halkosaari, Pelkonen, Uusitalo sekä varajäsenet Laaksonen ja Saukkola.

EI-äänien antoivat 1. varapuheenjohtaja Värmälä sekä jäsenet Ahjoniemi, Hukari, Keisteri-Sipilä, Kokko ja Räsänen.

Koska esittelijän päätösehdotus oli saanut äänestyksessä eniten ääniä, totesi puheenjohtaja, että aluehallitus ei hyväksynyt 1. varapuheenjohtaja Värmälän muutosehdotusta.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Selostus

Valtuutettu Marttila ja 35 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 28.4.2026 § 33 aloitteen koskien perusteettomien määräaikaisten työsuhteiden kieltämistä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella.

Toimivalta

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Liitteet**Oheismateriaali****Tiedoksi****Täytäntöönpano**

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 183

21.9.2026
6.10.2026

Päätöshistoria

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 184

21.9.2026
6.10.2026

1865/00.02.01/2026

Aluevaltuusto 6.10.2026

14**Vastauksen antaminen valtuutettu Salovaaran sekä 33 muun valtuustoaloitteeseen koskien työryhmän perustamista kansallisen syöpästrategian toimeenpanoon Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella**

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Mustakari-Ilovuori Anu
Leppänen Roope

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi

Kansallinen syöpästrategia 2026-2035 on valtakunnallinen ohjelma, jonka tavoitteena on parantaa potilaiden yhdenvertaisuutta ja elämänlaatua, tehostaa syöpien ehkäisyä ja vähentää syöpäkuolleisuutta. Sosiaali- ja terveysministeriö valmistelee strategian toimeenpanon tiekarttaa, joka on tarkoitus julkaista vuoden 2026 aikana. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue on osallistunut strategian ja tiekartan valmisteluun ja kommentointiin.

Strategian toimeenpano tukee hyvinvointialueen tavoitteita vaikuttavista, yhdenvertaisista ja oikea-aikaisista palveluista sekä ennaltaehkäisyyn ja varhaisen tuen vahvistamisesta.

Nykytila

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue toteuttaa syöpästrategian tavoitteita jo nykyisissä palveluissa ja yhteistyörakenteissa.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 184

21.9.2026
6.10.2026

Hyvinvointialueen tehtäviin kuuluvat syöpien ehkäisy, elintapaohjaus, lakisääteiset seulonnat sekä syöpään viittaavien oireiden tunnistaminen ja hoitoon ohjaaminen perusterveydenhuollossa. Syöpäsairauksien diagnostiikka, seuranta, kuntoutus, potilasohjaus sekä palliatiivinen hoito ja saattohoito toteutetaan yhteistyössä HUS-yhtymän syöpäkeskuksen ja muiden toimialojen kanssa. Syöpäsairauksien palveluketjuissa parhaat tulokset saadaan Uusimaa-tasoisesta yhteistyöstä, joka varmistaa tasokkaat, kustannustehokkaat ja yhdenvertaiset palvelut. Esimerkkinä vuonna 2025 julkaistu Uudenmaan palliatiivisen hoidon palveluketju.

Kansallinen syöpästrategia koskee koko hoito- ja palveluketjua. Sen toimeenpano edellyttää hyvinvointialueen sisäistä yhteensovittamista sekä yhteistyötä HUS-yhtymän, Helsingin kaupungin ja muiden Uudenmaan hyvinvointialueiden kanssa.

Ratkaisuvaihtoehdot ja arviointi

Toimeenpano voidaan järjestää 1) perustamalla heti erillinen hyvinvointialuekohtainen työryhmä, 2) käynnistämällä valmistelu Uusimaa-tasoisessa yhteistyörakenteessa ja arvioimalla sen jälkeen hyvinvointialueen sisäinen koordinaatiotarve tai 3) jatkamalla kehittämistä ainoastaan nykyisissä rakenteissa.

Erillisen työryhmän perustaminen tässä vaiheessa voisi johtaa päällekkäiseen valmisteluun, koska kansallinen toimeenpanon tiekartta on vielä kesken ja Uudenmaan toimijoiden yhteinen työnjako täsmentymättä. Pelkästään nykyisiin rakenteisiin tukeutuminen ei puolestaan riittävästi varmistaisi kokonaisuuden suunnitelmallista yhteensovittamista.

Perustelluin vaihtoehto on sisällyttää kansallisen syöpästrategian toimeenpano HUS-yhtymän, Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin yhteisen taktisen tason yhteistyön tavoitteisiin vuosille 2027-2028. Kansallisen toimeenpanon tiekartta on valmistunut ja se julkaistaan todennäköisesti marraskuussa 2026. Toimeenpanon nopeuttamiseksi tiekarttaa voidaan käsitellä jo vuoden 2026 taktisen tason kokouksissa.

Hyvinvointialueen jatkotoimet

Yhteisten sosiaali- ja terveystalvelujen palvelualue vastaa asian jatkovalmistelun yhteensovittamisesta. Kansallisen tiekartan julkaisemisen ja Uusimaa-tasaisen työn käynnistymisen jälkeen palvelualue arvioi yhdessä

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 184

21.9.2026
6.10.2026

konsernihallinnon ja muiden asianosaisten palveluiden kanssa hyvinvointialueen sisäisen koordinaattiorakenteen tarpeen, tehtävät, kokoonpanon ja resurssivaikutukset.

Toimeenpanossa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevia johtamis-, yhteistyö- ja kehittämisrakenteita. Mahdolliset uusia resursseja edellyttävät toimenpiteet käsitellään osana vuosittaista toiminnan ja talouden suunnittelua.

Johtopäätös

Aloitteen tavoite kansallisen syöpästrategian suunnitelmallisesta toimeenpanosta on perusteltu. Erillistä hyvinvointialuekohtaista työryhmää ei kuitenkaan perusteta tässä vaiheessa. Aloitteen tavoitetta edistetään ensin Uusimaa-tasoisessa yhteistyössä ja tämän pohjalta täsmennettävässä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen sisäisessä toimeenpanossa.

ja

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Liitteet

- 8 Valtuutettu Salovaaran sekä 33 muun valtuustoaloite koskien työryhmän perustamista kansallisen syöpästrategian toimeenpanoon Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella

Oheismateriaali

Tiedoksi

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 184

21.9.2026
6.10.2026**Täytäntöönpano****Päätöshistoria**

Aluehallitus 21.9.2026 § 184

§ 184

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen
valtuustoaloitteeseen:

Kansallinen syöpästrategia 2026-2035 on valtakunnallinen ohjelma, jonka tavoitteena on parantaa potilaiden yhdenvertaisuutta ja elämänlaatua, tehostaa syöpien ehkäisyä ja vähentää syöpäkuolleisuutta. Sosiaali- ja terveysministeriö valmistelee strategian toimeenpanon tiekarttaa, joka on tarkoitus julkaista vuoden 2026 aikana. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue on osallistunut strategian ja tiekartan valmisteluun ja kommentointiin.

Strategian toimeenpano tukee hyvinvointialueen tavoitteita vaikuttavista, yhdenvertaisista ja oikea-aikaisista palveluista sekä ennaltaehkäisyn ja varhaisen tuen vahvistamisesta.

Nykytila

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue toteuttaa syöpästrategian tavoitteita jo nykyisissä palveluissa ja yhteistyörakenteissa. Hyvinvointialueen tehtäviin kuuluvat syöpien ehkäisy, elintapaohjaus, lakisääteiset seulonnat sekä syöpään viittaavien oireiden tunnistaminen ja hoitoon ohjaaminen

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 184

21.9.2026
6.10.2026

perusterveydenhuollossa. Syövän diagnostiikka ja erikoissairaanhoidon toteutetaan yhteistyössä HUS-yhtymän kanssa. Palveluketjuun kuuluvat lisäksi seuranta, kuntoutus, asiakas- ja potilasohjaus sekä palliatiivinen hoito ja saattohoito.

Syöpästrategia koskee koko hoito- ja palveluketjua. Sen toimeenpano edellyttää hyvinvointialueen sisäistä yhteensovittamista sekä yhteistyötä HUS-yhtymän, Helsingin kaupungin ja muiden Uudenmaan hyvinvointialueiden kanssa.

Ratkaisuvaihtoehdot ja arviointi

Toimeenpano voidaan järjestää 1) perustamalla heti erillinen hyvinvointialuekohtainen työryhmä, 2) käynnistämällä valmistelu Uusimaa-tasoisessa yhteistyörakenteessa ja arvioimalla sen jälkeen hyvinvointialueen sisäinen koordinaatiotarve tai 3) jatkamalla kehittämistä ainoastaan nykyisissä rakenteissa.

Erillisen työryhmän perustaminen tässä vaiheessa voisi johtaa päällekkäiseen valmisteluun, koska kansallinen toimeenpanon tiekartta on vielä kesken ja Uudenmaan toimijoiden yhteinen työnjako täsmentymättä. Pelkästään nykyisiin rakenteisiin tukeutuminen ei puolestaan riittävästi varmistaisi kokonaisuuden suunnitelmallista yhteensovittamista.

Perustelluin vaihtoehto on sisällyttää kansallisen syöpästrategian toimeenpano HUS-yhtymän, Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin yhteisen taktisen tason yhteistyön tavoitteisiin vuosille 2027-2028. Työssä hyödynnetään kansallista toimeenpanon tiekarttaa sen valmistuttua.

Hyvinvointialueen jatkotoimet

Yhteisten sosiaali- ja terveystalvelujen palvelualue vastaa asian jatkovalmistelun yhteensovittamisesta. Kansallisen tiekartan julkaisemisen ja Uusimaa-tasoisien työn käynnistymisen jälkeen palvelualue arvioi yhdessä konsernihallinnon ja muiden asianosaisten palveluiden kanssa hyvinvointialueen sisäisen koordinaatorakenteen tarpeen, tehtävät, kokoonpanon ja resurssivaikutukset.

Toimeenpanossa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevia johtamis-, yhteistyö- ja kehittämismrakenteita. Mahdolliset uusia resursseja edellyttävät toimenpiteet käsitellään osana vuosittaista toiminnan ja talouden suunnittelua.

Johtopäätös

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 184

21.9.2026
6.10.2026

Aloitteen tavoite kansallisen syöpästrategian suunnitelmallisesta toimeenpanosta on perusteltu. Erillistä hyvinvointialuekohtaista työryhmää ei kuitenkaan perusteta tässä vaiheessa. Aloitteen tavoitetta edistetään ensin Uusimaa-tasoisessa yhteistyössä ja tämän pohjalta täsmennettävässä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen sisäisessä toimeenpanossa.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Käsittelyn aikana esittelijä muutti päätösehdotustaan seuraavasti:

- Kohta

”Syövän diagnostiikka ja erikoissairaanhoidon toteutetaan yhteistyössä HUS-yhtymän kanssa. Palveluketjuun kuuluvat lisäksi seuranta, kuntoutus, asiakas- ja potilasohjaus sekä palliatiivinen hoito ja saattohoito.

Syöpästrategia koskee koko hoito- ja palveluketjua.”

muutetaan muotoon

”Syöpäsairauksien diagnostiikka, seuranta, kuntoutus, potilasohjaus sekä palliatiivinen hoito ja saattohoito toteutetaan yhteistyössä HUS-yhtymän syöpäkeskuksen ja muiden toimialojen kanssa. Syöpäsairauksien palveluketjuissa parhaat tulokset saadaan Uusimaa-tasoisesta yhteistyöstä, joka varmistaa tasokkaat, kustannustehokkaat ja yhdenvertaiset palvelut. Esimerkkinä vuonna 2025 julkaistu Uudenmaan palliatiivisen hoidon palveluketju <https://palveluketju.hus.fi/uudenmaan-palliatiivinen-palveluketju/>.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 184

21.9.2026
6.10.2026

Kansallinen syöpästrategia koskee koko hoito- ja palveluketjua.”

- Kohta ”Työssä hyödynnetään kansallista toimeenpanon tiekarttaa sen valmistuttua.” muutetaan muotoon ”Kansallisen toimeenpanon tiekartta on valmistunut ja se julkaistaan todennäköisesti marraskuussa 2026. Toimeenpanon nopeuttamiseksi tiekarttaa voidaan käsitellä jo vuoden 2026 taktisen tason kokouksissa.”

Erikoissairaanhoidon palvelujen johtaja Leppänen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 14.26.

Päätös

Aluehallitus päätti yksimielisesti antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Kansallinen syöpästrategia 2026-2035 on valtakunnallinen ohjelma, jonka tavoitteena on parantaa potilaiden yhdenvertaisuutta ja elämänlaatua, tehostaa syöpien ehkäisyä ja vähentää syöpäkuolleisuutta. Sosiaali- ja terveysministeriö valmistelee strategian toimeenpanon tiekarttaa, joka on tarkoitus julkaista vuoden 2026 aikana. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue on osallistunut strategian ja tiekartan valmisteluun ja kommentointiin.

Strategian toimeenpano tukee hyvinvointialueen tavoitteita vaikuttavista, yhdenvertaisista ja oikea-aikaisista palveluista sekä ennaltaehkäisyn ja varhaisen tuen vahvistamisesta.

Nykytila

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue toteuttaa syöpästrategian tavoitteita jo nykyisissä palveluissa ja yhteistyörakenteissa. Hyvinvointialueen tehtäviin kuuluvat syöpien ehkäisy, elintapaohjaus, lakisääteiset seulonnat sekä syöpään viittaavien oireiden tunnistaminen ja hoitoon ohjaaminen perusterveydenhuollossa. Syöpäsairauksien diagnostiikka, seuranta, kuntoutus, potilasohjaus sekä palliatiivinen hoito ja saattohoito toteutetaan yhteistyössä HUS-yhtymän syöpäkeskuksen ja muiden toimialojen kanssa. Syöpäsairauksien palveluketjuissa parhaat tulokset saadaan Uusimaa-tasoisesta yhteistyöstä, joka varmistaa tasokkaat, kustannustehokkaat ja yhdenvertaiset palvelut. Esimerkkinä

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 184

21.9.2026
6.10.2026

vuonna 2025 julkaistu Uudenmaan palliatiivisen hoidon palveluketju.

Kansallinen syöpästrategia koskee koko hoito- ja palveluketjua. Sen toimeenpano edellyttää hyvinvointialueen sisäistä yhteensovittamista sekä yhteistyötä HUS-yhtymän, Helsingin kaupungin ja muiden Uudenmaan hyvinvointialueiden kanssa.

Ratkaisuvaihtoehdot ja arviointi

Toimeenpano voidaan järjestää 1) perustamalla heti erillinen hyvinvointialuekohtainen työryhmä, 2) käynnistämällä valmistelu Uusimaa-tasoisessa yhteistyörakenteessa ja arvioimalla sen jälkeen hyvinvointialueen sisäinen koordinaatiotarve tai 3) jatkamalla kehittämistä ainoastaan nykyisissä rakenteissa.

Erillisen työryhmän perustaminen tässä vaiheessa voisi johtaa päällekkäiseen valmisteluun, koska kansallinen toimeenpanon tiekartta on vielä kesken ja Uudenmaan toimijoiden yhteinen työnjako täsmentymättä. Pelkästään nykyisiin rakenteisiin tukeutuminen ei puolestaan riittävästi varmistaisi kokonaisuuden suunnitelmallista yhteensovittamista.

Perustelluin vaihtoehto on sisällyttää kansallisen syöpästrategian toimeenpano HUS-yhtymän, Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin yhteisen taktisen tason yhteistyön tavoitteisiin vuosille 2027-2028. Kansallisen toimeenpanon tiekartta on valmistunut ja se julkaistaan todennäköisesti marraskuussa 2026. Toimeenpanon nopeuttamiseksi tiekarttaa voidaan käsitellä jo vuoden 2026 taktisen tason kokouksissa.

Hyvinvointialueen jatkotoimet

Yhteisten sosiaali- ja terveystalvelujen palvelualue vastaa asian jatkovalmistelun yhteensovittamisesta. Kansallisen tiekartan julkaisemisen ja Uusimaa-tasaisen työn käynnistymisen jälkeen palvelualue arvioi yhdessä konsernihallinnon ja muiden asianosaisten palveluiden kanssa hyvinvointialueen sisäisen koordinaatorakenteen tarpeen, tehtävät, kokoonpanon ja resurssivaikutukset.

Toimeenpanossa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevia johtamis-, yhteistyö- ja kehittämisrakenteita. Mahdolliset uusia resursseja edellyttävät toimenpiteet käsitellään osana vuosittaista toiminnan ja talouden suunnittelua.

Johtopäätös

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 184

21.9.2026
6.10.2026

Aloitteen tavoite kansallisen syöpästrategian suunnitelmallisesta toimeenpanosta on perusteltu. Erillistä hyvinvointialuekohtaista työryhmää ei kuitenkaan perusteta tässä vaiheessa. Aloitteen tavoitetta edistetään ensin Uusimaa-tasoisessa yhteistyössä ja tämän pohjalta täsmennettävässä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen sisäisessä toimeenpanossa.

Lisäksi aluehallitus päätti yksimielisesti esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Selostus

Valtuutettu Salovaara sekä 33 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 28.4.2026 § 33 aloitteen koskien työryhmän perustamista kansallisen syöpästrategian toimeenpanoon Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella.

Toimivalta

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 184

21.9.2026
6.10.2026

Päätöshistoria

Aluehallitus	§ 135	15.6.2026
Aluehallitus	§ 156	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

1871/00.02.01/2026

Aluevaltuusto 6.10.2026

15

Vastauksen antaminen valtuutettu Nurmisen sekä 34 muun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjunnan valvontaa ja konkreettisia toimenpiteitä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen hankinnoissa

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Kortelainen Emilia

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi

Hyvinvointialueella seurataan sopimusten noudattamista aktiivisesti sekä sopimusvalvonnan että sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa omavalvonnan keinoin. Esimerkiksi puhtauspalvelujen palveluntuottajien on toimitettava kohdekohtaiset henkilöstöluettelot, joista käy ilmi kunkin työntekijän veronumero. Hyvinvointialueen tekemillä tarkastuskierroksilla varmistetaan, että kohteessa työskentelee palveluntuottajan ilmoittama työntekijä. Mikäli kohteessa työskentelee henkilö, jota ei ole ilmoitettu etukäteen kirjallisesti tilaajalle, tästä ilmoitetaan palveluntuottajalle ja pyydetään asiasta selvitystä. Mikäli kohteessa työskentelee joku muu kuin ilmoitettu henkilö, on kyseessä sopimuksen vastainen toiminta, joka voidaan sanktioida. Esimerkiksi puhtauspalveluita koskevilla sopimuksilla sanktiot on

Aluehallitus	§ 135	15.6.2026
Aluehallitus	§ 156	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

määritelty yksityiskohtaisesti ja näitä määrätään kuukausittain.

Lupa- ja valvontavirasto tekee säännöllisesti tarkastuksia kohdistuen myös hyvinvointialueen palveluntuottajien toimintaan. Lupa- ja valvontavirastoa edeltävä Aluehallintovirasto on kouluttanut hyvinvointialueen asiantuntijoita.

Mikäli hyvinvointialueella ilmenee epäilyjä palveluntuottajan väärinkäytöksistä, voi hyvinvointialue ilmoittaa tästä Lupa- ja valvontavirastolle, jonka toimivaltaan kuuluu työsuojeluvalvonta. Mikäli on epäily vahvoista väärinkäytöksistä voi hyvinvointialue tehdä myös tutkintapyyntöä poliisille.

Hyvinvointialueella ei toteuteta säännönmukaisesti erillisiä riskiperusteisia tarkastuksia työehtoihin, kuten palkkojen maksun toteutumiseen, työaikoihin tai ylityökorvausten maksamiseen liittyen. Harmaan talouden torjuntaan liittyvissä tarkistuksissa voidaan kuitenkin kohdennetusti selvittää työolosuhteisiin liittyviä tekijöitä. Näissä yhteyksissä työntekijöitä voidaan haastatella esimerkiksi toteutuneista työtunneista ja työolosuhteista.

Hyvinvointialueen vastuulle kuuluva sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen valvonta toteutuu ensisijaisesti osana omavalvontaa ja suunnitelmallista valvontaa, jota osin kohdennetaan riskiperusteisesti palveluntuottajiin. Suunnitelmallinen valvonta voi sisältää sekä valvontakäyntejä että asiakirjavalvontaa. Palveluntuottajien valvonnassa tarkastellaan henkilöstön osalta erityisesti: suunniteltua työaikaa sekä toteutuneita työaikakirjauksia. Hyvinvointialueen valvonta kohdistuu myös palveluntuottajan omavalvonnan toteutumiseen. Tällöin arvioidaan osana valvontaa, miten palveluntuottaja itse valvoo alihankkijoidensa tuottamaa palvelua ja sen ehtojen toteutumista. Valvonnassa ei tarkasteta palkkojen maksun tai ylityökorvausten toteutumista. Tarkastukset kohdistuvat palveluntuottajan omaan henkilöstöön sekä tämän välittömästi palvelussa käyttämään alihankkijahenkilöstöön siltä osin kuin kyse on palvelun toteuttamiseen osallistuvista työntekijöistä. Sen sijaan palveluntuottajan hankkimien tukipalveluiden tai niiden henkilöstön työaikaa ei tarkasteta järjestäjän valvonnassa,

Aluehallitus	§ 135	15.6.2026
Aluehallitus	§ 156	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

vaan nämä kuuluvat palveluntuottajan oman omavalvonnan piiriin valvontalainsäädännön mukaisesti.

Hyvinvointialue edellyttää palveluntuottajilta alihankkijoiden ilmoittamisen. Hyvinvointialue on kieltänyt alihankinnan ketjuttamisen, jolloin toimitusketju säilyy läpinäkyvänä. Lisäksi hyvinvointialueella on mahdollisuus kieltää alihankkijan käyttö sekä vaatia alihankkijan vaihtamista.

Alihankkijan tulee toimittaa hyvinvointialueelle vastaavat tiedot kuin varsinaisen palveluntuottajan sekä toimia vastaavalla tavalla kuin varsinaisen sopimuskumppanin. Alihankkijan tulee toimittaa kaupparekisteriote, joka todistaa yrityksen olemassaolon ja sisältää perustiedot ja nimenkirjoitusoikeudet, selvitys verojen maksamisesta kuten verovelkatodistus tai selvitys maksusuunnitelmasta, mikäli alihankkijalla on verovelkaa, todistus eläkevakuutuksen ottamisesta ja selvitys maksettujen eläkevakuutusmaksujen tilanteesta sekä selvitys sovellettavasta työehtosopimuksesta.

Hyvinvointialueen hankinnoissa ei ole tullut ilmi, että alihankkijoina toimisi kevytyrittäjiä tai ulkomaista vuokratyövoimaa.

Alihankkijoiden käyttöä voidaan rajoittaa myös muilla tavoin kuten jakamalla hankinta siten osiin, että palveluntuottajalla ei ole tarvetta ketjuttaa palveluita ja hankkia näitä kolmannelta osapuolelta. Esimerkiksi siivouspalveluissa hankittavat kokonaisuudet on jaettu siten, että perussiivoukset on kilpailutettu erikoissiivouksista erillään. Hyvinvointialueelle puhtauspalveluja tuottavat palveluntuottajat eivät ole käyttäneet alihankintaa.

Hyvinvointialueella on käytössä laadun- ja riskienhallinnan järjestelmä LaRi, jonka kautta henkilöstö voi tehdä asiakas ja potilasturvallisuuteen, työturvallisuuteen sekä muihin epäkohtiin liittyviä ilmoituksia. Järjestelmä on käytettävissä sähköisesti ja sen käyttö perustuu henkilökohtaisiin käyttöoikeuksiin. LaRi-järjestelmässä ilmoittaminen ei ole anonyymia, vaan ilmoittaminen perustuu pääsääntöisesti tunnistautumiseen. Ilmoittajan suoja perustuu kuitenkin lainsäädäntöön: sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain mukaisesti työntekijällä on velvollisuus ilmoittaa havaitsemistaan epäkohdista, eikä ilmoittamisesta saa aiheutua hänelle haitallisia seuraamuksia (valvontalaki 29 §).

Aluehallitus	§ 135	15.6.2026
Aluehallitus	§ 156	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Järjestelmässä saa valita käyttäjän äidinkielen mukaisesti suomen tai ruotsin käyttökieleksi, myös englanniksi on mahdollista käyttää järjestelmää.

Väärinkäytösepäilyitä varten hyvinvointialueella on lisäksi erillinen anonyymi ilmoittajansuojelulainsäädäntöön perustuva ilmoituskanava (WBRpro), joka on työntekijöiden käytettävissä ja jossa ilmoituksen voi tehdä myös nimettömänä. Ilmoittajan suoja perustuu lakiin Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta (1171/2022), jonka mukaisesti ilmoittajaan ei saa kohdistaa vastatoimia ja hänen henkilöllisyytensä suojataan ilmoituksen käsittelyssä.

Ilmoituskanavista, ilmoitusvelvollisuudesta ja työntekijän oikeuksista tiedotetaan perehdytyksen, henkilöstölle suunnattujen koulutusten sekä omavalvontaohjelman sekä omavalvontasuunnitelmien kautta, joissa kuvataan ilmoitusmenettelyt ja vastuut.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen valvonnassa mahdollisesti havaitut epäkohdat käsitellään omavalvonnan mukaisessa valvontaprosessissa. Ensivaiheessa palveluntuottajalle annetaan ohjausta sekä määräaika havaittujen puutteiden korjaamiseksi. Korjaavien toimenpiteiden toteutumista seurataan asiakirjavalvonnan, valvontakäyntien ja muun seurannan avulla. Valvonnassa tarkastellaan myös henkilöstömitoitukseen, työvuorosuunnitteluun ja toteutuneisiin työaikoihin liittyviä tietoja, joiden avulla voidaan tunnistaa esimerkiksi työperäiseen hyväksikäyttöön liittyviä riskitekijöitä. Lisäksi valvontakäyntien yhteydessä käydään keskusteluja henkilöstön kanssa, mikä tukee työolosuhteiden, työn organisoinnin sekä mahdollisten hyväksikäytön tai ihmiskaupan ilmiöiden tunnistamista. Hyvinvointialue arvioi osana valvontaa myös palveluntuottajan oman omavalvonnan toimivuutta ja sen kykyä tunnistaa sekä hallita työperäiseen hyväksikäyttöön ja ihmiskauppaan liittyviä riskejä. Mikäli puutteet jatkuvat tai kyseessä on vakava epäkohta, valvontaa voidaan tehostaa ja asia voidaan saattaa järjestäjän sekä tarvittaessa valvovan viranomaisen käsiteltäväksi. Järjestäjä arvioi tilanteen kokonaisuutena ja päättää yhdessä hankinnan vastuualueen kanssa mahdollisista sopimusperusteisista toimenpiteistä. Vuoden 2025 sekä vuoden 2026 tammi-kesäkuun aikana palveluntuottajien valvonnassa ei ole havaittu ihmiskauppaan tai työperäiseen hyväksikäyttöön viittaavia poikkeamia tai valvontahavaintoja.

Aluehallitus	§ 135	15.6.2026
Aluehallitus	§ 156	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Mikäli sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen valvonnassa havaittaisiin viitteitä ihmiskaupan uhrista, toiminta perustuu ensisijaisesti asiakkaan turvallisuuden varmistamiseen ja haittojen minimointiin. Tilanne käsitellään omavalvonnassa, kirjataan ja siitä ilmoitetaan tarvittaessa järjestäjälle ja viranomaisille. Samalla varmistetaan, että uhri ohjautuu hänen tarpeensa mukaisiin sosiaali- ja kriisipalveluihin. Hyvinvointialueella työskentelee ihmiskaupan uhrien auttamiseen erikoistunut sairaanhoitaja. Hyvinvointialue on kilpailuttamassa oman palvelutuotannon tueksi terapiapalveluja ja tukihenkilötyötä ihmiskaupan uhrien auttamistoimintaan.

Ihmiskaupan uhrien auttamiseen erikoistunut sairaanhoitaja voi tarvittaessa osallistua esimerkiksi omavalvontaketjuun kuuluvien työntekijöiden kuulemisiin mikä voi vahvistaa mahdollisten työperäisen hyväksikäytön riskien tunnistamista sekä tuoda arvokasta näkemystä työntekijöiden todellisten työolojen arviointiin.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue ostaa tällä hetkellä siivouspalveluita SOL Palvelut Oy:ltä sekä hyvin pienimuotoisesti muita palveluja SOL Pesulapalvelut Oy:ltä ja SOL Kiinteistöpalvelut Oy:ltä.

Hyvinvointialueella on käynnistynyt toimenpidesuunnitelman laatiminen ihmiskaupan ja työperäisen hyväksikäytön torjumiseksi. Toimenpidesuunnitelmaa laaditaan yhteistyössä eri ammattilaisten kanssa kuten hankinnan, valvonnan, palvelukeskuksen sekä yhteisten sosiaali- ja terveystietopalvelujen ammattilaisten kanssa. Tavoitteena on luoda konkreettisia toimenpiteitä esimerkiksi kilpailutusten, sopimusehtojen, valvonnan sekä palveluihin ohjaamisen kehittämiseksi ja tueksi.

ja

2. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Aluehallitus	§ 135	15.6.2026
Aluehallitus	§ 156	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Päätös**Selostus****Liitteet**

- 9 Valtuutettu Nurmisen sekä 34 muun aluehallitukselle osoittama kysymys koskien työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjunnan valvontaa ja konkreettisia toimenpiteitä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen hankinnoissa

Oheismateriaali**Tiedoksi****Täytäntöönpano****Päätöshistoria**

Aluehallitus 24.8.2026 § 156

§ 156

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus	§ 135	15.6.2026
Aluehallitus	§ 156	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Hyvinvointialueella seurataan sopimusten noudattamista aktiivisesti sekä sopimusvalvonnan että sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa omavalvonnan keinoin. Esimerkiksi puhtauspalvelujen palveluntuottajien on toimitettava kohdekohtaiset henkilöstöluettelot, joista käy ilmi kunkin työntekijän veronumero. Hyvinvointialueen tekemillä tarkastuskierroksilla varmistetaan, että kohteessa työskentelee palveluntuottajan ilmoittama työntekijä. Mikäli kohteessa työskentelee henkilö, jota ei ole ilmoitettu etukäteen kirjallisesti tilaajalle, tästä ilmoitetaan palveluntuottajalle ja pyydetään asiasta selvitystä. Mikäli kohteessa työskentelee joku muu kuin ilmoitettu henkilö, on kyseessä sopimuksen vastainen toiminta, joka voidaan sanktioida. Esimerkiksi puhtauspalveluita koskevilla sopimuksissa sanktiot on määritelty yksityiskohtaisesti ja näitä määrätään kuukausittain.

Lupa- ja valvontavirasto tekee säännöllisesti tarkastuksia kohdistuen myös hyvinvointialueen palveluntuottajien toimintaan. Lupa- ja valvontavirastoa edeltävä Aluehallintovirasto on kouluttanut hyvinvointialueen asiantuntijoita.

Mikäli hyvinvointialueella ilmenee epäilyjä palveluntuottajan väärinkäytöksistä, voi hyvinvointialue ilmoittaa tästä Lupa- ja valvontavirastolle, jonka toimivaltaan kuuluu työsuojeluvalvonta. Mikäli on epäily vahvoista väärinkäytöksistä voi hyvinvointialue tehdä myös tutkintapyynnön poliisille.

Hyvinvointialueella ei toteuteta säännönmukaisesti erillisiä riskiperusteisia tarkastuksia työehtoihin, kuten palkkojen maksun toteutumiseen, työaikoihin tai ylityökorvausten maksamiseen liittyen. Harmaan talouden torjuntaan liittyvissä tarkistuksissa voidaan kuitenkin kohdennetusti selvittää työolosuhteisiin liittyviä tekijöitä. Näissä yhteyksissä työntekijöitä voidaan haastatella esimerkiksi toteutuneista työtunneista ja työolosuhteista.

Hyvinvointialueen vastuulle kuuluva sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen valvonta toteutuu ensisijaisesti osana omavalvontaa ja suunnitelmallista valvontaa, jota osin

Aluehallitus	§ 135	15.6.2026
Aluehallitus	§ 156	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

kohdennetaan riskiperusteisesti palveluntuottajiin. Suunnitelmallinen valvonta voi sisältää sekä valvontakäyntejä että asiakirjavalvontaa. Palveluntuottajien valvonnassa tarkastellaan henkilöstön osalta erityisesti: suunniteltua työaikaa sekä toteutuneita työaikakirjauksia. Hyvinvointialueen valvonta kohdistuu myös palveluntuottajan omavalvonnan toteutumiseen. Tällöin arvioidaan osana valvontaa, miten palveluntuottaja itse valvoo alihankkijoidensa tuottamaa palvelua ja sen ehtojen toteutumista. Valvonnassa ei tarkasteta palkkojen maksun tai ylityökorvausten toteutumista. Tarkastukset kohdistuvat palveluntuottajan omaan henkilöstöön sekä tämän välittömästi palvelussa käyttämään alihankkijahenkilöstöön siltä osin kuin kyse on palvelun toteuttamiseen osallistuvista työntekijöistä. Sen sijaan palveluntuottajan hankkimien tukipalveluiden tai niiden henkilöstön työaikaa ei tarkasteta järjestäjän valvonnassa, vaan nämä kuuluvat palveluntuottajan oman omavalvonnan piiriin valvontalainsäädännön mukaisesti.

Hyvinvointialue edellyttää palveluntuottajilta alihankkijoiden ilmoittamisen. Hyvinvointialue on kieltänyt alihankinnan ketjuttamisen, jolloin toimitusketju säilyy läpinäkyvänä. Lisäksi hyvinvointialueella on mahdollisuus kieltää alihankkijan käyttö sekä vaatia alihankkijan vaihtamista.

Alihankkijan tulee toimittaa hyvinvointialueelle vastaavat tiedot kuin varsinaisen palveluntuottajan sekä toimia vastaavalla tavalla kuin varsinaisen sopimuskumppanin. Alihankkijan tulee toimittaa kaupparekisteriote, joka todistaa yrityksen olemassaolon ja sisältää perustiedot ja nimenkirjoitusoikeudet, selvitys verojen maksamisesta kuten verovelkatodistus tai selvitys maksusuunnitelmasta mikäli alihankkijalla on verovelkaa, todistus eläkevakuutuksen ottamisesta ja selvitys maksettujen eläkevakuutusmaksujen tilanteesta sekä selvitys sovellettavasta työehtosopimuksesta.

Hyvinvointialueen hankinnoissa ei ole tullut ilmi, että alihankkijoina toimisi kevytyrittäjiä tai ulkomaista vuokratyövoimaa.

Alihankkijoiden käyttöä voidaan rajoittaa myös muilla tavoin kuten jakamalla hankinta siten osiin, että palveluntuottajalla ei ole tarvetta ketjuttaa palveluita ja hankkia näitä kolmannelta osapuolelta. Esimerkiksi siivouspalveluissa hankittavat kokonaisuudet on jaettu siten, että perussiivoukset on

Aluehallitus	§ 135	15.6.2026
Aluehallitus	§ 156	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

kilpailutettu erikoissiivouksista erillään. Hyvinvointialueelle puhtauspalveluja tuottavat palveluntuottajat eivät ole käyttäneet alihankintaa.

Hyvinvointialueella on käytössä laadun- ja riskienhallinnan järjestelmä LaRi, jonka kautta henkilöstö voi tehdä asiakas ja potilasturvallisuuteen, työturvallisuuteen sekä muihin epäkohtiin liittyviä ilmoituksia. Järjestelmä on käytettävissä sähköisesti ja sen käyttö perustuu henkilökohtaisiin käyttöoikeuksiin. LaRi-järjestelmässä ilmoittaminen ei ole anonymia, vaan ilmoittaminen perustuu pääsääntöisesti tunnistautumiseen. Ilmoittajan suoja perustuu kuitenkin lainsäädäntöön: sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain mukaisesti työntekijällä on velvollisuus ilmoittaa havaitsemistaan epäkohdista, eikä ilmoittamisesta saa aiheutua hänelle haitallisia seuraamuksia (valvontalaki 29 §). Järjestelmässä saa valita käyttäjän äidinkielen mukaisesti suomen tai ruotsin käyttökieleksi, myös englanniksi on mahdollista käyttää järjestelmää.

Väärinkäytösepäilyitä varten hyvinvointialueella on lisäksi erillinen anonymi ilmoittajansuojelulainsäädäntöön perustuva ilmoituskanava (WBRpro), joka on työntekijöiden käytettävissä ja jossa ilmoituksen voi tehdä myös nimettömänä. Ilmoittajan suoja perustuu lakiin Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta (1171/2022), jonka mukaisesti ilmoittajaan ei saa kohdistaa vastatoimia ja hänen henkilöllisyytensä suojataan ilmoituksen käsittelyssä.

Ilmoituskanavista, ilmoitusvelvollisuudesta ja työntekijän oikeuksista tiedotetaan perehdytyksen, henkilöstölle suunnattujen koulutusten sekä omavalvontaohjelman sekä omavalvontasuunnitelmien kautta, joissa kuvataan ilmoitusmenettelyt ja vastuut.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen valvonnassa havaitut puutteet käsitellään vaiheittain siten, että palveluntuottajalle annetaan ohjaus ja määräaika korjaaville toimenpiteille. Toteutumista seurataan, ja tarvittaessa valvontaa jatketaan jatko- tai tehostettuna valvontana. Jos puutteita ei korjata tai kyse on vakavasta epäkohdasta, asia ilmoitetaan järjestäjälle ja tarvittaessa valvovalle viranomaiselle. Järjestäjä arvioi tilanteen ja päättää mahdollisista sopimusperusteisista toimenpiteistä yhdessä hankinnan kanssa. Vuoden 2025 eikä 2026 aikana (tammi – huhtikuu) ole havaittu ihmiskauppaan

Aluehallitus	§ 135	15.6.2026
Aluehallitus	§ 156	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

liittyviä puutteita tai poikkeamia palveluntuottajien valvonnassa.

Mikäli sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen valvonnassa havaittaisiin viitteitä ihmiskaupan uhrista, toiminta perustuu ensisijaisesti asiakkaan turvallisuuden varmistamiseen ja haittojen minimointiin. Tilanne käsitellään omavalvonnassa, kirjataan ja siitä ilmoitetaan tarvittaessa järjestäjälle ja viranomaisille. Samalla varmistetaan, että uhri ohjautuu hänen tarpeensa mukaisiin sosiaali- ja kriisipalveluihin.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue ostaa tällä hetkellä siivouspalveluita SOL Palvelut Oy:ltä sekä hyvin pienimuotoisesti muita palveluja SOL Pesulapalvelut Oy:ltä ja SOL Kiinteistöpalvelut Oy:ltä.

Hyvinvointialueella valmistellaan valtuustokauden aikana strategian yhteenvetopöytäkirjan mukaisesti toimenpidesuunnitelma ihmiskaupan ja työperäisen hyväksikäytön torjumiseksi.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi, ja
2. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Käsittelyn aikana esittelijä muutti päätösehdotustaan seuraavasti:

”- Kappale:

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen valvonnassa havaitut puutteet käsitellään vaiheittain siten, että palveluntuottajalle annetaan ohjaus ja määräaika korjaaville toimenpiteille. Toteutumista seurataan, ja tarvittaessa valvontaa jatketaan jatko- tai tehostettuna valvontana. Jos puutteita ei korjata tai kyse on vakavasta epäkohdasta, asia ilmoitetaan järjestäjälle

Aluehallitus	§ 135	15.6.2026
Aluehallitus	§ 156	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

ja tarvittaessa valvovalle viranomaiselle. Järjestäjä arvioi tilanteen ja päättää mahdollisista sopimusperusteisista toimenpiteistä yhdessä hankinnan kanssa. Vuoden 2025 eikä 2026 aikana (tammi – huhtikuu) ole havaittu ihmiskauppaan liittyviä puutteita tai poikkeamia palveluntuottajien valvonnassa.

muutetaan muotoon:

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen valvonnassa mahdollisesti havaitut epäkohdat käsitellään omavalvonnan mukaisessa valvontaprosessissa. Ensivaiheessa palveluntuottajalle annetaan ohjausta sekä määräaika havaittujen puutteiden korjaamiseksi. Korjaavien toimenpiteiden toteutumista seurataan asiakirjavalvonnan, valvontakäyntien ja muun seurannan avulla. Valvonnassa tarkastellaan myös henkilöstömitoitukseen, työvuorosuunnitteluun ja toteutuneisiin työaikoihin liittyviä tietoja, joiden avulla voidaan tunnistaa esimerkiksi työperäiseen hyväksikäyttöön liittyviä riskitekijöitä. Lisäksi valvontakäyntien yhteydessä käydään keskustelua henkilöstön kanssa, mikä tukee työolosuhteiden, työn organisoinnin sekä mahdollisten hyväksikäytön tai ihmiskaupan ilmiöiden tunnistamista. Hyvinvointialue arvioi osana valvontaa myös palveluntuottajan oman omavalvonnan toimivuutta ja sen kykyä tunnistaa sekä hallita työperäiseen hyväksikäyttöön ja ihmiskauppaan liittyviä riskejä. Mikäli puutteet jatkuvat tai kyseessä on vakava epäkohta, valvontaa voidaan tehostaa ja asia voidaan saattaa järjestäjän sekä tarvittaessa valvovan viranomaisen käsiteltäväksi. Järjestäjä arvioi tilanteen kokonaisuutena ja päättää yhdessä hankinnan vastuualueen kanssa mahdollisista sopimusperusteisista toimenpiteistä. Vuoden 2025 sekä vuoden 2026 tammi-kesäkuun aikana palveluntuottajien valvonnassa ei ole havaittu ihmiskauppaan tai työperäiseen hyväksikäyttöön viittaavia poikkeamia tai valvontahavaintoja.

- Lauseen ”Samalla varmistetaan, että uhri ohjautuu hänen tarpeensa mukaisiin sosiaali- ja kriisipalveluihin.” jälkeen lisätään seuraavaa:

Aluehallitus	§ 135	15.6.2026
Aluehallitus	§ 156	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Hyvinvointialueella työskentelee ihmiskaupan uhrien auttamiseen erikoistunut sairaanhoitaja. Hyvinvointialue on kilpailuttamassa oman palvelutuotannon tueksi terapiapalveluja ja tukihenkilötyötä ihmiskaupan uhrien auttamistoimintaan.

Ihmiskaupan uhrien auttamiseen erikoistunut sairaanhoitaja voi tarvittaessa osallistua esimerkiksi omavalvontaketjuun kuuluvien työntekijöiden kuulemisiin mikä voi vahvistaa mahdollisten työperäisen hyväksikäytön riskien tunnistamista sekä tuoda arvokasta näkemystä työntekijöiden todellisten työolojen arviointiin."

Puheenjohtaja ehdotti, että aluehallitus siirtyy käsittelemään seuraavaa pykälää ja että tämän asian käsittelyä jatketaan myöhemmin tässä kokouksessa. Aluehallitus hyväksyi puheenjohtajan ehdotuksen yksimielisesti.

Asian käsittelyä jatkettiin §:n 159 "Vastauksen antaminen valtuutettu Rodriguezin sekä 31 muun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien vammaisten itsemääräämisoikeutta ja osallisuutta hyvinvointialueella (AV)" jälkeen.

Käsittelyn aikana esittelijä muutti päätösehdotustaan seuraavasti:

"- Kappale:

Hyvinvointialueella valmistellaan valtuustokauden aikana strategian yhteenvetopöytäkirjan mukaisesti toimenpidesuunnitelma ihmiskaupan ja työperäisen hyväksikäytön torjumiseksi.

muutetaan muotoon:

Hyvinvointialueella on käynnistynyt toimenpidesuunnitelman laatiminen ihmiskaupan ja työperäisen hyväksikäytön torjumiseksi. Toimenpidesuunnitelmaa laaditaan yhteistyössä eri ammattilaisten kanssa kuten hankinnan, valvonnan, palvelukeskuksen sekä yhteisten sosiaali- ja terveystalvelujen

Aluehallitus	§ 135	15.6.2026
Aluehallitus	§ 156	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

ammattilaisten kanssa. Tavoitteena on luoda konkreettisia toimenpiteitä esimerkiksi kilpailutusten, sopimusehtojen, valvonnan sekä palveluihin ohjaamisen kehittämiseksi ja tueksi.”

Tämän asian käsittelyn jälkeen siirryttiin käsittelemään pykälää 160 ”Oikaisuvaatimuksen käsittely koskien aluehallituksen 15.6.2026 § 125 päätöstä liikkumisen tuen matkabudjetin palvelusetelin käyttöönnotosta”.

Hankintajohtaja Kortelainen ja laatu- ja asiakasturvallisuuspäällikkö Janhunen poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 13.38.

Päätös

Aluehallitus päätti yksimielisesti antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Hyvinvointialueella seurataan sopimusten noudattamista aktiivisesti sekä sopimusvalvonnan että sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa omavalvonnan keinoin. Esimerkiksi puhtauspalvelujen palveluntuottajien on toimitettava kohdekohtaiset henkilöstöluettelot, joista käy ilmi kunkin työntekijän veronumero. Hyvinvointialueen tekemillä tarkastuskierroksilla varmistetaan, että kohteessa työskentelee palveluntuottajan ilmoittama työntekijä. Mikäli kohteessa työskentelee henkilö, jota ei ole ilmoitettu etukäteen kirjallisesti tilaajalle, tästä ilmoitetaan palveluntuottajalle ja pyydetään asiasta selvitystä. Mikäli kohteessa työskentelee joku muu kuin ilmoitettu henkilö, on kyseessä sopimuksen vastainen toiminta, joka voidaan sanktioida. Esimerkiksi puhtauspalveluita koskevissa sopimuksissa sanktiot on määritelty yksityiskohtaisesti ja näitä määrätään kuukausittain.

Lupa- ja valvontavirasto tekee säännöllisesti tarkastuksia kohdistuen myös hyvinvointialueen palveluntuottajien toimintaan. Lupa- ja valvontavirastoa edeltävä Aluehallintovirasto on kouluttanut hyvinvointialueen asiantuntijoita.

Mikäli hyvinvointialueella ilmenee epäilyjä palveluntuottajan väärinkäytöksistä, voi hyvinvointialue ilmoittaa tästä Lupa- ja valvontavirastolle, jonka toimivaltaan kuuluu

Aluehallitus	§ 135	15.6.2026
Aluehallitus	§ 156	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

työsuojeluvalvonta. Mikäli on epäily vahvoista väärinkäytöksistä voi hyvinvointialue tehdä myös tutkintapyynnön poliisille.

Hyvinvointialueella ei toteuteta säännönmukaisesti erillisiä riskiperusteisia tarkastuksia työehtoihin, kuten palkkojen maksun toteutumiseen, työaikoihin tai ylityökorvausten maksamiseen liittyen. Harmaan talouden torjuntaan liittyvissä tarkistuksissa voidaan kuitenkin kohdennetusti selvittää työolosuhteisiin liittyviä tekijöitä. Näissä yhteyksissä työntekijöitä voidaan haastatella esimerkiksi toteutuneista työtunneista ja työolosuhteista.

Hyvinvointialueen vastuulle kuuluva sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen valvonta toteutuu ensisijaisesti osana omavalvontaa ja suunnitelmallista valvontaa, jota osin kohdennetaan riskiperusteisesti palveluntuottajiin. Suunnitelmallinen valvonta voi sisältää sekä valvontakäyntejä että asiakirjavalvontaa. Palveluntuottajien valvonnassa tarkastellaan henkilöstön osalta erityisesti: suunniteltua työaikaa sekä toteutuneita työaikakirjauksia. Hyvinvointialueen valvonta kohdistuu myös palveluntuottajan omavalvonnan toteutumiseen. Tällöin arvioidaan osana valvontaa, miten palveluntuottaja itse valvoo alihankkijoidensa tuottamaa palvelua ja sen ehtojen toteutumista. Valvonnassa ei tarkasteta palkkojen maksun tai ylityökorvausten toteutumista. Tarkastukset kohdistuvat palveluntuottajan omaan henkilöstöön sekä tämän välittömästi palvelussa käyttämään alihankkijahenkilöstöön siltä osin kuin kyse on palvelun toteuttamiseen osallistuvista työntekijöistä. Sen sijaan palveluntuottajan hankkimien tukipalveluiden tai niiden henkilöstön työaikaa ei tarkasteta järjestäjän valvonnassa, vaan nämä kuuluvat palveluntuottajan oman omavalvonnan piiriin valvontalainsäädännön mukaisesti.

Hyvinvointialue edellyttää palveluntuottajilta alihankkijoiden ilmoittamisen. Hyvinvointialue on kieltänyt alihankinnan ketjuttamisen, jolloin toimitusketju säilyy läpinäkyvänä. Lisäksi hyvinvointialueella on mahdollisuus kieltää alihankkijan käyttö sekä vaatia alihankkijan vaihtamista.

Alihankkijan tulee toimittaa hyvinvointialueelle vastaavat tiedot kuin varsinaisen palveluntuottajan sekä toimia vastaavalla tavalla kuin varsinaisen sopimuskumppanin. Alihankkijan tulee toimittaa kaupparekisteriote, joka todistaa

Aluehallitus	§ 135	15.6.2026
Aluehallitus	§ 156	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

yrityksen olemassaolon ja sisältää perustiedot ja nimenkirjoitusoikeudet, selvitys verojen maksamisesta kuten verovelkatodistus tai selvitys maksusuunnitelmasta, mikäli alihankkijalla on verovelkaa, todistus eläkevakuutuksen ottamisesta ja selvitys maksettujen eläkevakuutusmaksujen tilanteesta sekä selvitys sovellettavasta työehtosopimuksesta.

Hyvinvointialueen hankinnoissa ei ole tullut ilmi, että alihankkijoina toimisi kevytyrittäjiä tai ulkomaista vuokratyövoimaa.

Alihankkijoiden käyttöä voidaan rajoittaa myös muilla tavoin kuten jakamalla hankinta siten osiin, että palveluntuottajalla ei ole tarvetta ketjuttaa palveluita ja hankkia näitä kolmannelta osapuolelta. Esimerkiksi siivouspalveluissa hankittavat kokonaisuudet on jaettu siten, että perussiivoukset on kilpailutettu erikoissiivouksista erillään. Hyvinvointialueelle puhtauspalveluja tuottavat palveluntuottajat eivät ole käyttäneet alihankintaa.

Hyvinvointialueella on käytössä laadun- ja riskienhallinnan järjestelmä LaRi, jonka kautta henkilöstö voi tehdä asiakas ja potilasturvallisuuteen, työturvallisuuteen sekä muihin epäkohtiin liittyviä ilmoituksia. Järjestelmä on käytettävissä sähköisesti ja sen käyttö perustuu henkilökohtaisiin käyttöoikeuksiin. LaRi-järjestelmässä ilmoittaminen ei ole anonyymia, vaan ilmoittaminen perustuu pääsääntöisesti tunnistautumiseen. Ilmoittajan suoja perustuu kuitenkin lainsäädäntöön: sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain mukaisesti työntekijällä on velvollisuus ilmoittaa havaitsemistaan epäkohdista, eikä ilmoittamisesta saa aiheutua hänelle haitallisia seuraamuksia (valvontalaki 29 §). Järjestelmässä saa valita käyttäjän äidinkielen mukaisesti suomen tai ruotsin käyttökieleksi, myös englanniksi on mahdollista käyttää järjestelmää.

Väärinkäytösepäilyitä varten hyvinvointialueella on lisäksi erillinen anonyymi ilmoittajansuojelulainsäädäntöön perustuva ilmoituskanava (WBRpro), joka on työntekijöiden käytettävissä ja jossa ilmoituksen voi tehdä myös nimettömänä. Ilmoittajan suoja perustuu lakiin Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta (1171/2022), jonka mukaisesti ilmoittajaan ei saa kohdistaa vastatoimia ja hänen henkilöllisyytensä suojataan ilmoituksen käsittelyssä.

Aluehallitus	§ 135	15.6.2026
Aluehallitus	§ 156	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Ilmoituskanavista, ilmoitusvelvollisuudesta ja työntekijän oikeuksista tiedotetaan perehdytyksen, henkilöstölle suunnattujen koulutusten sekä omavalvontaohjelman sekä omavalvontasuunnitelmien kautta, joissa kuvataan ilmoitusmenettelyt ja vastuut.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen valvonnassa mahdollisesti havaitut epäkohdat käsitellään omavalvonnan mukaisessa valvontaprosessissa. Ensivaiheessa palveluntuottajalle annetaan ohjausta sekä määräaika havaittujen puutteiden korjaamiseksi. Korjaavien toimenpiteiden toteutumista seurataan asiakirjavalvonnan, valvontakäyntien ja muun seurannan avulla. Valvonnassa tarkastellaan myös henkilöstömitoitukseen, työvuorosuunnitteluun ja toteutuneisiin työaikoihin liittyviä tietoja, joiden avulla voidaan tunnistaa esimerkiksi työperäiseen hyväksikäyttöön liittyviä riskitekijöitä. Lisäksi valvontakäyntien yhteydessä käydään keskusteluja henkilöstön kanssa, mikä tukee työolosuhteiden, työn organisoinnin sekä mahdollisten hyväksikäytön tai ihmiskaupan ilmiöiden tunnistamista. Hyvinvointialue arvioi osana valvontaa myös palveluntuottajan oman omavalvonnan toimivuutta ja sen kykyä tunnistaa sekä hallita työperäiseen hyväksikäyttöön ja ihmiskauppaan liittyviä riskejä. Mikäli puutteet jatkuvat tai kyseessä on vakava epäkohta, valvontaa voidaan tehostaa ja asia voidaan saattaa järjestäjän sekä tarvittaessa valvovan viranomaisen käsiteltäväksi. Järjestäjä arvioi tilanteen kokonaisuutena ja päättää yhdessä hankinnan vastuualueen kanssa mahdollisista sopimusperusteisista toimenpiteistä. Vuoden 2025 sekä vuoden 2026 tammi-kesäkuun aikana palveluntuottajien valvonnassa ei ole havaittu ihmiskauppaan tai työperäiseen hyväksikäyttöön viittaavia poikkeamia tai valvontahavaintoja.

Mikäli sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen valvonnassa havaittaisiin viitteitä ihmiskaupan uhrista, toiminta perustuu ensisijaisesti asiakkaan turvallisuuden varmistamiseen ja haittojen minimointiin. Tilanne käsitellään omavalvonnassa, kirjataan ja siitä ilmoitetaan tarvittaessa järjestäjälle ja viranomaisille. Samalla varmistetaan, että uhri ohjautuu hänen tarpeensa mukaisesti sosiaali- ja kriisipalveluihin. Hyvinvointialueella työskentelee ihmiskaupan uhrien auttamiseen erikoistunut sairaanhoitaja. Hyvinvointialue on kilpailuttamassa oman palvelutuotannon tueksi terapiapalveluja ja tukihenkilötyötä ihmiskaupan uhrien auttamistoimintaan.

Aluehallitus	§ 135	15.6.2026
Aluehallitus	§ 156	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Ihmiskaupan uhrien auttamiseen erikoistunut sairaanhoitaja voi tarvittaessa osallistua esimerkiksi omavalvontaketjuun kuuluvien työntekijöiden kuulemisiin mikä voi vahvistaa mahdollisten työperäisen hyväksikäytön riskien tunnistamista sekä tuoda arvokasta näkemystä työntekijöiden todellisten työolojen arviointiin.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue ostaa tällä hetkellä siivouspalveluita SOL Palvelut Oy:ltä sekä hyvin pienimuotoisesti muita palveluja SOL Pesulapalvelut Oy:ltä ja SOL Kiinteistöpalvelut Oy:ltä.

Hyvinvointialueella on käynnistynyt toimenpidesuunnitelman laatiminen ihmiskaupan ja työperäisen hyväksikäytön torjumiseksi. Toimenpidesuunnitelmaa laaditaan yhteistyössä eri ammattilaisten kanssa kuten hankinnan, valvonnan, palvelukeskuksen sekä yhteisten sosiaali- ja terveystieteiden ammattilaisten kanssa. Tavoitteena on luoda konkreettisia toimenpiteitä esimerkiksi kilpailutusten, sopimusehtojen, valvonnan sekä palveluihin ohjaamisen kehittämiseksi ja tueksi.

Lisäksi aluehallitus päätti yksimielisesti esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi, ja
2. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Selostus

Valtuutettu Nurminen ja 34 muuta valtuutettua osoittivat aluevaltuuston kokouksessa 28.4.2026 § 33 aluehallitukselle kysymyksen koskien työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjunnan valvontaa ja konkreettisia toimenpiteitä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen hankinnoissa.

Toimivalta

Aluehallitus	§ 135	15.6.2026
Aluehallitus	§ 156	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetut voivat osoittaa aluehallitukselle kysymyksen hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa koskevasta asiasta.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 15.6.2026 § 135

§ 135

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Hyvinvointialueella seurataan sopimusten noudattamista aktiivisesti sekä sopimusvalvonnan että sosiaali- ja

Aluehallitus	§ 135	15.6.2026
Aluehallitus	§ 156	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

terveydenhuollon palveluissa omavalvonnan keinoin. Esimerkiksi puhtauspalvelujen palveluntuottajien on toimitettava kohdekohtaiset henkilöstöluettelot, joista käy ilmi kunkin työntekijän veronumero. Hyvinvointialueen tekemillä tarkastuskierroksilla varmistetaan, että kohteessa työskentelee palveluntuottajan ilmoittama työntekijä. Mikäli kohteessa työskentelee henkilö, jota ei ole ilmoitettu etukäteen kirjallisesti tilaajalle, tästä ilmoitetaan palveluntuottajalle ja pyydetään asiasta selvitystä. Mikäli kohteessa työskentelee joku muu kuin ilmoitettu henkilö, on kyseessä sopimuksen vastainen toiminta, joka voidaan sanktioida. Esimerkiksi puhtauspalveluita koskevissa sopimuksissa sanktiot on määritelty yksityiskohtaisesti ja näitä määrätään kuukausittain.

Lupa- ja valvontavirasto tekee säännöllisesti tarkastuksia kohdistuen myös hyvinvointialueen palveluntuottajien toimintaan. Lupa- ja valvontavirastoa edeltävä Aluehallintovirasto on kouluttanut hyvinvointialueen asiantuntijoita.

Mikäli hyvinvointialueella ilmenee epäilyjä palveluntuottajan väärinkäytöksistä, voi hyvinvointialue ilmoittaa tästä Lupa- ja valvontavirastolle, jonka toimivaltaan kuuluu työsuojeluvalvonta. Mikäli on epäily vahvoista väärinkäytöksistä voi hyvinvointialue tehdä myös tutkintapyynnön poliisille.

Hyvinvointialueella ei toteuteta säännönmukaisesti erillisiä riskiperusteisia tarkastuksia työehtoihin, kuten palkkojen maksun toteutumiseen, työaikoihin tai ylityökorvausten maksamiseen liittyen. Harmaan talouden torjuntaan liittyvissä tarkistuksissa voidaan kuitenkin kohdennetusti selvittää työolosuhteisiin liittyviä tekijöitä. Näissä yhteyksissä työntekijöitä voidaan haastatella esimerkiksi toteutuneista työtunneista ja työolosuhteista.

Hyvinvointialueen vastuulle kuuluva sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen valvonta toteutuu ensisijaisesti osana omavalvontaa ja suunnitelmallista valvontaa, jota osin kohdennetaan riskiperusteisesti palveluntuottajiin. Suunnitelmallinen valvonta voi sisältää sekä valvontakäyntejä että asiakirjavalvontaa. Palveluntuottajien valvonnassa tarkastellaan henkilöstön osalta erityisesti: suunniteltua työaika sekä toteutuneita työaikakirjauksia.

Aluehallitus	§ 135	15.6.2026
Aluehallitus	§ 156	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Hyvinvointialueen valvonta kohdistuu myös palveluntuottajan omavalvonnan toteutumiseen. Tällöin arvioidaan osana valvontaa, miten palveluntuottaja itse valvoo alihankkijoidensa tuottamaa palvelua ja sen ehtojen toteutumista. Valvonnassa ei tarkasteta palkkojen maksun tai ylityökorvausten toteutumista. Tarkastukset kohdistuvat palveluntuottajan omaan henkilöstöön sekä tämän välittömästi palvelussa käyttämään alihankkijahenkilöstöön siltä osin kuin kyse on palvelun toteuttamiseen osallistuvista työntekijöistä. Sen sijaan palveluntuottajan hankkimien tukipalveluiden tai niiden henkilöstön työaikaa ei tarkasteta järjestäjän valvonnassa, vaan nämä kuuluvat palveluntuottajan oman omavalvonnan piiriin valvontalainsäädännön mukaisesti.

Hyvinvointialue edellyttää palveluntuottajilta alihankkijoiden ilmoittamisen. Hyvinvointialue on kieltänyt alihankinnan ketjuttamisen, jolloin toimitusketju säilyy läpinäkyvänä. Lisäksi hyvinvointialueella on mahdollisuus kieltää alihankkijan käyttö sekä vaatia alihankkijan vaihtamista.

Alihankkijan tulee toimittaa hyvinvointialueelle vastaavat tiedot kuin varsinaisen palveluntuottajan sekä toimia vastaavalla tavalla kuin varsinaisen sopimuskumppanin. Alihankkijan tulee toimittaa kaupparekisteriote, joka todistaa yrityksen olemassaolon ja sisältää perustiedot ja nimenkirjoitusoikeudet, selvitys verojen maksamisesta kuten verovelkatodistus tai selvitys maksusuunnitelmasta mikäli alihankkijalla on verovelkaa, todistus eläkevakuutuksen ottamisesta ja selvitys maksettujen eläkevakuutusmaksujen tilanteesta sekä selvitys sovellettavasta työehtosopimuksesta.

Hyvinvointialueen hankinnoissa ei ole tullut ilmi, että alihankkijoina toimisi kevytyrittäjiä tai ulkomaista vuokratyövoimaa.

Alihankkijoiden käyttöä voidaan rajoittaa myös muilla tavoin kuten jakamalla hankinta siten osiin, että palveluntuottajalla ei ole tarvetta ketjuttaa palveluita ja hankkia näitä kolmannelta osapuolelta. Esimerkiksi siivouspalveluissa hankittavat kokonaisuudet on jaettu siten, että perussiivoukset on kilpailutettu erikoissiivouksista erillään. Hyvinvointialueelle puhtauspalveluja tuottavat palveluntuottajat eivät ole käyttäneet alihankintaa.

Aluehallitus	§ 135	15.6.2026
Aluehallitus	§ 156	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Hyvinvointialueella on käytössä laadun- ja riskienhallinnan järjestelmä LaRi, jonka kautta henkilöstö voi tehdä asiakas ja potilasturvallisuuteen, työturvallisuuteen sekä muihin epäkohtiin liittyviä ilmoituksia. Järjestelmä on käytettävissä sähköisesti ja sen käyttö perustuu henkilökohtaisiin käyttöoikeuksiin. LaRi-järjestelmässä ilmoittaminen ei ole anonyymia, vaan ilmoittaminen perustuu pääsääntöisesti tunnistautumiseen. Ilmoittajan suoja perustuu kuitenkin lainsäädäntöön: sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain mukaisesti työntekijällä on velvollisuus ilmoittaa havaitsemistaan epäkohdista, eikä ilmoittamisesta saa aiheutua hänelle haitallisia seuraamuksia (valvontalaki 29 §). Järjestelmässä saa valita käyttäjän äidinkielen mukaisesti suomen tai ruotsin käyttökieleksi, myös englanniksi on mahdollista käyttää järjestelmää.

Väärinkäytösepäilyitä varten hyvinvointialueella on lisäksi erillinen anonyymi ilmoittajansuojelulainsäädäntöön perustuva ilmoituskanava (WBRpro), joka on työntekijöiden käytettävissä ja jossa ilmoituksen voi tehdä myös nimettömänä. Ilmoittajan suoja perustuu lakiin Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta (1171/2022), jonka mukaisesti ilmoittajaan ei saa kohdistaa vastatoimia ja hänen henkilöllisyytensä suojataan ilmoituksen käsittelyssä.

Ilmoituskanavista, ilmoitusvelvollisuudesta ja työntekijän oikeuksista tiedotetaan perehdytyksen, henkilöstölle suunnattujen koulutusten sekä omavalvontaohjelman sekä omavalvontasuunnitelmien kautta, joissa kuvataan ilmoitusmenettelyt ja vastuut.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen valvonnassa havaitut puutteet käsitellään vaiheittain siten, että palveluntuottajalle annetaan ohjaus ja määräaika korjaaville toimenpiteille. Toteutumista seurataan, ja tarvittaessa valvontaa jatketaan jatko- tai tehostettuna valvontana. Jos puutteita ei korjata tai kyse on vakavasta epäkohdasta, asia ilmoitetaan järjestäjälle ja tarvittaessa valvovalle viranomaiselle. Järjestäjä arvioi tilanteen ja päättää mahdollisista sopimusperusteisista toimenpiteistä yhdessä hankinnan kanssa. Vuoden 2025 eikä 2026 aikana (tammi – huhtikuu) ole havaittu ihmiskauppaan liittyviä puutteita tai poikkeamia palveluntuottajien valvonnassa.

Aluehallitus	§ 135	15.6.2026
Aluehallitus	§ 156	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Mikäli sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen valvonnassa havaittaisiin viitteitä ihmiskaupan uhrista, toiminta perustuu ensisijaisesti asiakkaan turvallisuuden varmistamiseen ja haittojen minimointiin. Tilanne käsitellään omavalvonnassa, kirjataan ja siitä ilmoitetaan tarvittaessa järjestäjälle ja viranomaisille. Samalla varmistetaan, että uhri ohjautuu hänen tarpeensa mukaisiin sosiaali- ja kriisipalveluihin.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue ostaa tällä hetkellä siivouspalveluita SOL Palvelut Oy:ltä sekä hyvin pienimuotoisesti muita palveluja SOL Pesulapalvelut Oy:ltä ja SOL Kiinteistöpalvelut Oy:ltä.

Hyvinvointialueella valmistellaan valtuustokauden aikana strategian yhteenvetopöytäkirjan mukaisesti toimenpidesuunnitelma ihmiskaupan ja työperäisen hyväksikäytön torjumiseksi.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi, ja
2. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Käsittelyn aikana puheenjohtaja Laiho teki asian jättämistä pöydälle koskevan ehdotuksen, jota 1. varapuheenjohtaja Värmälä kannatti. Aluehallitus hyväksyi ehdotuksen pöydälle jättämisestä yksimielisesti.

Päätös

Aluehallitus päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle.

Selostus

Valtuutettu Nurminen ja 34 muuta valtuutettua osoittivat aluevaltuuston kokouksessa 28.4.2026 § 33 aluehallitukselle kysymyksen koskien työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjunnan valvontaa ja konkreettisia

Aluehallitus	§ 135	15.6.2026
Aluehallitus	§ 156	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

toimenpiteitä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen hankinnoissa.

Toimivalta

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetut voivat osoittaa aluehallitukselle kysymyksen hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa koskevasta asiasta.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus	§ 136	15.6.2026
Aluehallitus	§ 157	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

830/00.02.01/2026

Aluevaltuusto 6.10.2026

16

Vastauksen antaminen valtuutettu Laineen ja 31 muun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien hoitopolkujen, hoidon ja tuen toteutumisen sekä vaikuttavuuden seurantaa

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Kautonen Moona
Mustakari-Ilovuori Anu

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi

Terveysasemilla ei ole toistaiseksi ollut kattavasti käytössä sellaista järjestelmällistä ja yhdenmukaista seurantaa, jonka avulla hoitopolkujen toteutumista voitaisiin seurata ensiarvion jälkeen. Terveysasemilla hoidetaan tyypillisesti monisairaita potilaita, joiden yksilöllisesti vaihtelevia tarpeita ei useinkaan voida kuvata yhden sairauskohtaisen, ennalta määritellyn hoitopolun avulla.

Tarpeen mukaisen hoidon ja muun tuen toteutumista seurataan kansansairauksien osalta erityisesti terveydentilaa kuvaavien muuttujien, kuten laboratoriotulosten, avulla. Esimerkiksi diabeteksen hoidon vaikuttavuutta on seurattu potilastietojärjestelmän tuottaman diabeteksen laatumittarin avulla. Hyvinvointialue on vasta hiljattain siirtynyt yhteiseen potilastietojärjestelmään, minkä vuoksi raportoinnista saatavaa tietoa esim. määräaikaistarkastusten toteutumisesta

Aluehallitus	§ 136	15.6.2026
Aluehallitus	§ 157	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

päästään vasta hyödyntämään. Samanaikaisesti selvitetään esimerkiksi omalääkärimalliin soveltuvan diabeteksen hoidon laatumittarin valintaa.

Terveysasemien kehittäjäverkosto on laatinut yhdenmukaiset seurantaohjeet useiden pitkäaikaissairauksien tarkoituksenmukaiseen seurantaan, ja määrääikaistarkastusten toteutumisen lukumäärää seurataan osana tätä kokonaisuutta. Hyvinvointialue on vasta hiljattain siirtynyt yhteiseen potilastietojärjestelmään, minkä vuoksi raportoinnista saatavaa tietoa määrääikaistarkastusten toteutumisesta ei ole vielä ollut tarkoituksenmukaista nostaa Tahti-seurantaan. Samanaikaisesti selvitetään esimerkiksi omalääkärimalliin soveltuvan diabeteksen hoidon laatumittarin valintaa.

Hoidon ja muun tuen vaikuttavuutta seurataan asiakkaan ja ammattilaisen välisessä hoitosuhteessa, jossa arviointi kytkeytyy hoidon jatkuvuuteen ja asiakkaan tilanteen yksilölliseen tarkasteluun. Tämän lisäksi hyvinvointialue aloittaa vuoden 2027 aikana asiakkaan kokemaa vaikuttavuutta koskevan systemaattisen mittaamisen PROM-mittarin avulla (patient-reported outcome measure). Mittari pilotoidaan ensin sepelvaltimotautiin, diabetekseen ja kuntoutuspalveluihin, minkä jälkeen tavoitteena on hyödyntää tietoa laajemmin sekä yksilö- että väestötasoisessa seurannassa.

ja

2. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Liitteet

Aluehallitus	§ 136	15.6.2026
Aluehallitus	§ 157	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

- 10 Valtuutettu Laineen aluehallitukselle osoittama kysymys koskien hoitopolkujen, hoidon ja tuen toteutumisen sekä vaikuttavuuden seuranta

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 24.8.2026 § 157

§ 157

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Terveysasemilla ei ole toistaiseksi ollut kattavasti käytössä sellaista järjestelmällistä ja yhdenmukaista seuranta, jonka avulla hoitopolkujen toteutumista voitaisiin seurata ensiarvion jälkeen. Terveysasemilla hoidetaan tyypillisesti monisairaita potilaita, joiden yksilöllisesti vaihtelevia tarpeita ei useinkaan voida kuvata yhden sairauskohtaisen, ennalta määritellyn hoitopolun avulla.

Aluehallitus	§ 136	15.6.2026
Aluehallitus	§ 157	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Tarpeen mukaisen hoidon ja muun tuen toteutumista seurataan kansansairauksien osalta erityisesti terveydentilaa kuvaavien muuttujien, kuten laboratoriotulosten, avulla. Esimerkiksi diabeteksen hoidon vaikuttavuutta on seurattu potilastietojärjestelmän tuottaman diabeteksen laatumittarin avulla. Hyvinvointialue on vasta hiljattain siirtynyt yhteiseen potilastietojärjestelmään, minkä vuoksi raportoinnista saatavaa tietoa esim. määrääikaistarkastusten toteutumisesta päästään vasta hyödyntämään. Samanaikaisesti selvitetään esimerkiksi omalääkärimalliin soveltuvan diabeteksen hoidon laatumittarin valintaa.

Terveysasemien kehittäjäverkosto on laatinut yhdenmukaiset seurantaohjeet useiden pitkäaikaissairauksien tarkoituksenmukaiseen seurantaan, ja määrääikaistarkastusten toteutumisen lukumäärää seurataan osana tätä kokonaisuutta. Hyvinvointialue on vasta hiljattain siirtynyt yhteiseen potilastietojärjestelmään, minkä vuoksi raportoinnista saatavaa tietoa määrääikaistarkastusten toteutumisesta ei ole vielä ollut tarkoituksenmukaista nostaa Tahti-seurantaan. Samanaikaisesti selvitetään esimerkiksi omalääkärimalliin soveltuvan diabeteksen hoidon laatumittarin valintaa.

Hoidon ja muun tuen vaikuttavuutta seurataan asiakkaan ja ammattilaisen välisessä hoitosuhteessa, jossa arviointi kytkeytyy hoidon jatkuvuuteen ja asiakkaan tilanteen yksilölliseen tarkasteluun. Tämän lisäksi hyvinvointialue aloittaa vuoden 2027 aikana asiakkaan kokemaa vaikuttavuutta koskevan systemaattisen mittaamisen PROM-mittarin avulla (patient-reported outcome measure). Mittari pilotoidaan ensin sepelvaltimotautiin, diabetekseen ja kuntoutuspalveluihin, minkä jälkeen tavoitteena on hyödyntää tietoa laajemmin sekä yksilö- että väestötasoisessa seurannassa.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi ja

2. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Aluehallitus	§ 136	15.6.2026
Aluehallitus	§ 157	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Laine ja 31 muuta valtuutettua osoittivat aluevaltuuston kokouksessa 24.2.2026 § 13 aluehallitukselle kysymyksen koskien koskien hoitopolkujen, hoidon ja tuen toteutumisen sekä vaikuttavuuden seurantaa.

Aluehallitukselle osoitetussa kysymyksessä aluevaltuutetut kysyvät miten hyvinvointialue seuraa 1. hoitopolkujen toteutumista ensikäynnin jälkeen; 2. tarpeen mukaisen hoidon ja muun tuen toteutumista?sekä 3. hoidon ja muun tuen vaikuttavuutta.

Toimivalta

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetut voivat osoittaa aluehallitukselle kysymyksen hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa koskevasta asiasta.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Aluehallitus	§ 136	15.6.2026
Aluehallitus	§ 157	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 15.6.2026 § 136

§ 136

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Terveysasemilla ei ole toistaiseksi ollut kattavasti käytössä sellaista järjestelmällistä ja yhdenmukaista seurantaa, jonka avulla hoitopolkujen toteutumista voitaisiin seurata ensiarvion jälkeen. Terveysasemilla hoidetaan tyypillisesti monisairaita potilaita, joiden yksilöllisesti vaihtelevia tarpeita ei useinkaan voida kuvata yhden sairauskohtaisen, ennalta määritellyn hoitopolun avulla.

Tarpeen mukaisen hoidon ja muun tuen toteutumista seurataan kansansairauksien osalta erityisesti terveydentilaa kuvaavien muuttujien, kuten laboratoriotulosten, avulla. Esimerkiksi diabeteksen hoidon vaikuttavuutta on seurattu potilastietojärjestelmän tuottaman diabeteksen laatumittarin avulla. Hyvinvointialue on vasta hiljattain siirtynyt yhteiseen potilastietojärjestelmään, minkä vuoksi raportoinnista saatavaa tietoa esim. määräaikaistarkastusten toteutumisesta päästään vasta hyödyntämään. Samanaikaisesti selvitetään esimerkiksi omalääkärimalliin soveltuvan diabeteksen hoidon laatumittarin valintaa.

Terveysasemien kehittäjäverkosto on laatinut yhdenmukaiset seurantaohjeet useiden pitkäaikaissairauksien tarkoituksenmukaiseen seurantaan, ja määräaikaistarkastusten toteutumisen lukumäärää seurataan osana tätä kokonaisuutta. Hyvinvointialue on vasta hiljattain

Aluehallitus	§ 136	15.6.2026
Aluehallitus	§ 157	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

siirtynyt yhteiseen potilastietojärjestelmään, minkä vuoksi raportoinnista saatavaa tietoa määräaikaistarkastusten toteutumisesta ei ole vielä ollut tarkoituksenmukaista nostaa Tahti-seurantaan. Samanaikaisesti selvitetään esimerkiksi omalääkärimalliin soveltuvan diabeteksen hoidon laatumittarin valintaa.

Hoidon ja muun tuen vaikuttavuutta seurataan asiakkaan ja ammattilaisen välisessä hoitosuhteessa, jossa arviointi kytkeytyy hoidon jatkuvuuteen ja asiakkaan tilanteen yksilölliseen tarkasteluun. Tämän lisäksi hyvinvointialue aloittaa vuoden 2027 aikana asiakkaan kokemaa vaikuttavuutta koskevan systemaattisen mittaamisen PROM-mittarin avulla (patient-reported outcome measure). Mittari pilotoidaan ensin sepelvaltimotautiin, diabetekseen ja kuntoutuspalveluihin, minkä jälkeen tavoitteena on hyödyntää tietoa laajemmin sekä yksilö- että väestötasoisessa seurannassa.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi ja
2. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Käsittelyn aikana puheenjohtaja Laiho teki asian jättämistä pöydälle koskevan ehdotuksen, jota 1. varapuheenjohtaja Värmälä kannatti. Aluehallitus hyväksyi ehdotuksen pöydälle jättämisestä yksimielisesti.

Päätös

Aluehallitus päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle.

Selostus

Valtuutettu Laine ja 31 muuta valtuutettua osoittivat aluevaltuuston kokouksessa 24.2.2026 § 13 aluehallitukselle kysymyksen koskien koskien hoitopolkujen, hoidon ja tuen toteutumisen sekä vaikuttavuuden seuranta.

Aluehallitukselle osoitetussa kysymyksessä aluevaltuutetut kysyvät miten hyvinvointialue seuraa 1. hoitopolkujen

Aluehallitus	§ 136	15.6.2026
Aluehallitus	§ 157	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

toteutumista ensikäynnin jälkeen?; 2. tarpeen mukaisen hoidon ja muun tuen toteutumista? sekä 3. hoidon ja muun tuen vaikuttavuutta.

Toimivalta

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetut voivat osoittaa aluehallitukselle kysymyksen hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa koskevasta asiasta.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus	§ 137	15.6.2026
Aluehallitus	§ 158	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

813/00.02.01/2026

Aluevaltuusto 6.10.2026

17

Vastauksen antaminen valtuutettu Immosen ja valtuutettu Alin sekä 31 muun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien ammattimaisen tulkkauksen järjestämistä sote-palveluissa

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Ojaniemi Pasi

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Hyvinvointialue on kilpailuttanut sopimustoimittajat tulkkaukspalvelujen toteutukseen. Tulkkauksia toteutetaan kahdella tavalla, joko niin että tulkki osallistuu asiakastapaamiseen etänä lähinnä puhelimen kautta tai niin että tulkki osallistuu tapaamiseen paikan päällä. Lisäksi hyvinvointialueella on käynnissä kokeilu, jossa pilotoidaan tekoälytulkkauksia.

Tulkkauksia järjestetään vuosittain noin 50 000 kappaletta, ja tulkkaukspalvelujen kokonaiskustannukset ovat noin 3 milj. euroa. Tulkattavia kieliä on noin 60 kappaletta. Seitsemän tulkatuinta kieltä ovat noin 80 % kaikista tulkkauksista. Tulkatuimmat kielet suuruusjärjestyksessä:

Aluehallitus	§ 137	15.6.2026
Aluehallitus	§ 158	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

1. Arabia
2. Venäjä
3. Dari
4. Persia
5. Somali
6. Albania
7. Ukraina

Oikeus tulkkaukseen määritellään kielilaissa (423/2003), jonka 18 §:n mukaisesti viranomaisen on järjestettävä maksuton tulkkaus, jollei se itse huolehdi tulkkauksesta tai asiaan liitty laissa määriteltyjä poikkeuksia.

Jokaisella Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen yksiköllä on käytettävissään tulkkauspalvelujen sopimustoimittajat ja yksiköt on ohjeistettu tulkkausten tilaamiseen. Tilaaminen on tehty yksiköille helpoksi. Ylivoimaisesti suurin osa tulkkaustilauksista tehdään sovelluksella, joka löytyy tulkkauksia tarvitsevien työntekijöiden puhelimista. Sopimustoimittajille on asetettu laatuvaatimuksia, joilla varmistetaan tulkkiensa osaaminen ja palvelun toteutumista seurataan säännöllisesti toimittajien kanssa. Työntekijät pystyvät antamaan halutessaan palautetta tulkkiensa osaamisesta helposti jokaisen tulkkaustilanteen jälkeen.

Tulkkausten käytäntö on, että läheisiä ei käytetä tulkkaamisessa ja kaikki tulkkaukset tilataan sopimustoimittajilta.

Tekoälytulkkauksessa on ollut käynnissä kokeilu vuodesta 2025 alkaen ja kokeilu jatkuu vuoden 2027. Kokeilun tavoitteena on selvittää tekoälyn käyttömahdollisuuksia tulkkauspalveluissa. Kokeiluun osallistuu yksiköitä muun muassa neuvoloista, terveysasemista ja aikuissosiaalityöstä. Tekoälyllä on toteutettu tähän mennessä yli 3000 tulkkausta. Tekoälyn ei odoteta syrjäyttävän ihmistulkkia lähitulevaisuudessa, mutta käyttö tulee lisääntymään lähivuosina teknologian kehittyessä voimakkaasti.

ja

Aluehallitus	§ 137	15.6.2026
Aluehallitus	§ 158	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

2. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Liitteet

- 11 Valtuutettu Immosen ja valtuutettu Alin aluehallitukselle osoittama kysymys koskien ammattimaisen tulkkauksen järjestämistä sote-palveluissa

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 24.8.2026 § 158

§ 158

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Aluehallitus	§ 137	15.6.2026
Aluehallitus	§ 158	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Hyvinvointialue on kilpailuttanut sopimustoimittajat tulkkauspalvelujen toteutukseen. Tulkkauksia toteutetaan kahdella tavalla, joko niin että tulkki osallistuu asiakastapaamiseen etänä lähinnä puhelimen kautta tai niin että tulkki osallistuu tapaamiseen paikan päällä. Lisäksi hyvinvointialueella on käynnissä kokeilu, jossa pilotoidaan tekoälytulkausta.

Tulkkauksia järjestetään vuosittain noin 50 000 kappaletta, ja tulkkauspalvelujen kokonaiskustannukset ovat noin 3 milj. euroa. Tulkattavia kieliä on noin 60 kappaletta. Seitsemän tulkatuinta kieltä ovat noin 80 % kaikista tulkkauksista. Tulkatuimmat kielet suuruusjärjestyksessä:

1. Arabia
2. Venäjä
3. Dari
4. Persia
5. Somali
6. Albania
7. Ukraina

Oikeus tulkkaukseen määritellään kielilaissa (423/2003), jonka 18 §:n mukaisesti viranomaisen on järjestettävä maksuton tulkkaus, jollei se itse huolehdi tulkkauksesta tai asiaan liitty laissa määriteltyjä poikkeuksia.

Jokaisella Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen yksiköllä on käytettävissään tulkkauspalvelujen sopimustoimittajat ja yksiköt on ohjeistettu tulkkausten tilaamiseen. Tilaaminen on tehty yksiköille helpoksi. Ylivoimaisesti suurin osa tulkkaustilauksista tehdään sovelluksella, joka löytyy tulkkauksia tarvitsevien työntekijöiden puhelimesta. Sopimustoimittajille on asetettu laatuvaatimuksia, joilla

Aluehallitus	§ 137	15.6.2026
Aluehallitus	§ 158	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

varmistetaan tulkkien osaaminen ja palvelun toteutumista seurataan säännöllisesti toimittajien kanssa. Työntekijät pystyvät antamaan halutessaan palautetta tulkkien osaamisesta helposti jokaisen tulkkaustilanteen jälkeen.

Tulkkausten käytäntö on, että läheisiä ei käytetä tulkkaamisessa ja kaikki tulkkaukset tilataan sopimustoimittajilta.

Tekoälytulkkauksessa on ollut käynnissä kokeilu vuodesta 2025 alkaen ja kokeilu jatkuu vuoden 2027. Kokeilun tavoitteena on selvittää tekoälyn käyttömahdollisuuksia tulkkauspalveluissa. Kokeiluun osallistuu yksiköitä muun muassa neuvoloista, terveysasemista ja aikuissosiaalityöstä. Tekoälyllä on toteutettu tähän mennessä yli 3000 tulkkausta. Tekoälyn ei odoteta syrjäyttävän ihmistulkkia lähitulevaisuudessa, mutta käyttö tulee lisääntymään lähivuosina teknologian kehittyessä voimakkaasti.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi, ja
2. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Immonen ja valtuutettu Ali sekä 31 muuta valtuutettua osoittivat aluevaltuuston kokouksessa 24.2.2026 § 13 aluehallitukselle kysymyksen koskien ammattimaisen tulkkauksen järjestämistä sote-palveluissa.

Toimivalta

Aluehallitus	§ 137	15.6.2026
Aluehallitus	§ 158	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetut voivat osoittaa aluehallitukselle kysymyksen hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa koskevasta asiasta.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 15.6.2026 § 137

§ 137

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Aluehallitus	§ 137	15.6.2026
Aluehallitus	§ 158	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Hyvinvointialue on kilpailuttanut sopimustoimittajat tulkkauspalvelujen toteutukseen. Tulkkauksia toteutetaan kahdella tavalla, joko niin että tulkki osallistuu asiakastapaamiseen etänä lähinnä puhelimen kautta tai niin että tulkki osallistuu tapaamiseen paikan päällä. Lisäksi hyvinvointialueella on käynnissä kokeilu, jossa pilotoidaan tekoälytulkausta.

Tulkkauksia järjestetään vuosittain noin 50 000 kappaletta, ja tulkkauspalvelujen kokonaiskustannukset ovat noin 3 milj. euroa. Tulkattavia kieliä on noin 60 kappaletta. Seitsemän tulkatuinta kieltä ovat noin 80 % kaikista tulkkauksista. Tulkatuimmat kielet suuruusjärjestyksessä:

1. Arabia
2. Venäjä
3. Dari
4. Persia
5. Somali
6. Albania
7. Ukraina

Oikeus tulkkaukseen määritellään kielilaissa (423/2003), jonka 18 §:n mukaisesti viranomaisen on järjestettävä maksuton tulkkaus, jollei se itse huolehdi tulkkauksesta tai asiaan liity laissa määriteltyjä poikkeuksia.

Jokaisella Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen yksiköllä on käytettävissään tulkkauspalvelujen sopimustoimittajat ja yksiköt on ohjeistettu tulkkausten tilaamiseen. Tilaaminen on tehty yksiköille helpoksi. Ylivoimaisesti suurin osa tulkkaustilauksista tehdään sovelluksella, joka löytyy tulkkauksia tarvitsevien työntekijöiden puhelimesta. Sopimustoimittajille on asetettu laatuvaatimuksia, joilla varmistetaan tulkkien osaaminen ja palvelun toteutumista seurataan säännöllisesti toimittajien kanssa. Työntekijät pystyvät antamaan halutessaan palautetta tulkkien osaamisesta helposti jokaisen tulkkaustilanteen jälkeen.

Aluehallitus	§ 137	15.6.2026
Aluehallitus	§ 158	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Tulkkauksen käytäntö on, että läheisiä ei käytetä tulkkauksessa ja kaikki tulkkaukset tilataan sopimustoimittajilta.

Tekoälytulkkauksessa on ollut käynnissä kokeilu vuodesta 2025 alkaen ja kokeilu jatkuu vuoden 2027. Kokeilun tavoitteena on selvittää tekoälyn käyttömahdollisuuksia tulkkaukspalveluissa. Kokeiluun osallistuu yksiköitä muun muassa neuvoloista, terveysasemista ja aikuissosiaalityöstä. Tekoälyllä on toteutettu tähän mennessä yli 3000 tulkkausta. Tekoälyn ei odoteta syrjäyttävän ihmistulkkia lähitulevaisuudessa, mutta käyttö tulee lisääntymään lähivuosina teknologian kehittyessä voimakkaasti.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi, ja
2. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Käsittelyn aikana puheenjohtaja Laiho teki asian jättämistä pöydälle koskevan ehdotuksen, jota 1. varapuheenjohtaja Värmälä kannatti. Aluehallitus hyväksyi ehdotuksen pöydälle jättämisestä yksimielisesti.

Päätös

Aluehallitus päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle.

Selostus

Valtuutettu Immonen ja valtuutettu Ali sekä 31 muuta valtuutettua osoittivat aluevaltuuston kokouksessa 24.2.2026 § 13 aluehallitukselle kysymyksen koskien ammattimaisen tulkkauksen järjestämistä sote-palveluissa.

Toimivalta

Aluehallitus	§ 137	15.6.2026
Aluehallitus	§ 158	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetut voivat osoittaa aluehallitukselle kysymyksen hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa koskevasta asiasta.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 25.5.2026 § 102

§ 102

Vastauksen antaminen valtuutettu Immosen ja valtuutettu Alin, sekä 31 muun, aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien ammattimaisen tulkkauksen järjestämistä sote-palveluissa (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Aluehallitus	§ 137	15.6.2026
Aluehallitus	§ 158	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Käsittely**Päätös**

Esittelijä poisti asian esityslistalta.

Selostus**Liitteet****Oheismateriaali****Tiedoksi****Täytäntöönpano****Päätöshistoria**

Aluehallitus 11.5.2026 § 85

§ 85

Vastauksen antaminen valtuutettu Immosen ja valtuutettu Alin, sekä 31 muun, aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien ammattimaisen tulkkauksen järjestämistä sote-palveluissa (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Ojaniemi Pasi

Päätösehdotus Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Käsittely

Aluehallitus	§ 137	15.6.2026
Aluehallitus	§ 158	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Päätös

Esittelijä poisti asian esityslistalta.

Selostus**Liitteet****Oheismateriaali****Tiedoksi****Täytäntöönpano****Päätöshistoria**

Aluehallitus	§ 106	25.5.2026
Aluehallitus	§ 138	15.6.2026
Aluehallitus	§ 159	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

1862/00.02.01/2026

Aluevaltuusto 6.10.2026

18

Vastauksen antaminen valtuutettu Rodriguezin sekä 31 muun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien vammaisten itsemääräämisoikeutta ja osallisuutta hyvinvointialueella

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Westergård Mikaela
Villgren Kati
Hokkanen Timo

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi,

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

1) Miten Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella varmistetaan vammaisen henkilön mahdollisuus elää omannäköistä elämää ja osallistua yhteisöön?

Vammaispalvelujen asiakkaiden oman näköinen elämä ja osallisuus arvioidaan palvelutarpeen arvioinnissa ja asiakkaan osallisuutta voidaan tukea erilaisilla palveluilla. Jokaisen asiakkaan itsemääräämisoikeus toteutuu arjessa niin hyvin kuin mahdollista. Kommunikointia tuetaan eri apuvälineitä hyödyntäen ja eri asumispalveluyksiköiden henkilöstöllä on osaamista kommunikointitapojen käyttämiseen (esim. tuettu asuminen ja viittomakieliset tukikäynnit). Asiakas, jolla on

Aluehallitus	§ 106	25.5.2026
Aluehallitus	§ 138	15.6.2026
Aluehallitus	§ 159	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

käytössään henkilökohtaisen avun palvelu, suunnittelee itse avustajan käynnit, jolloin haluaa jotain tehdä/asioida ja asiakas toteuttaa tällöin arkeaan oman aikataulunsa mukaan palvelua hyödyntäen.

2) Miten varmistetaan asiakkaan aito kuuleminen ja se, että hän ymmärtää päätöksen sekä mahdolliset vaihtoehdot?

Vammaissosiaalityön sosiaalihjaaja tai sosiaalityöntekijä tekee palvelutarpeen arvioinnin ja etsii asiakkaan tarpeisiin vastaavan palveluntuottajan esim. asumispalveluyksikön. Apuna käytetään kommunikaation tukea, kuvallisia kortteja, tulkkia ja omaisia/läheisiä, että vammaisen asiakkaan oma toive tulee esiin. Myös puheterapeutteja käytetään tarvittaessa asiakkaan toiveiden selvittämisessä. Vammaispalveluissa kotikäynnit ovat pitkäkestoisia, jotta keskustelulle on aikaa. Palvelua ei voi aina saada haluamallaan tavalla, mutta asiakkaan toive huomioidaan palvelukokonaisuudessa niin hyvin kuin mahdollista. Tärkeää on palvelutarpeeseen vastaaminen ja palvelun turvallinen toteuttaminen. Jokaisen asiakkaan kohdalla tehdään yksilöllinen ratkaisu ja asiakkaan arki suunnitellaan vuorokausitasoisesti.

Sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000) 4 §:n ja sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36 §:n mukaisesti asiakkaan toiveet ja mielipiteet on otettava huomioon palvelutarpeen arvioinnissa ja ne on myös kirjattava sosiaalihuollon asiakasasiakirjoihin.

3) Miten varmistetaan riittävä henkilökohtainen apu, joka vastaa asiakkaan tosiasiallisia tarpeita?

Vammaissosiaalityön työntekijän tehtäviin kuuluu myöntää asiakkaan välttämättömään tarpeeseen riittävä palvelumäärä. Asiakkaiden palveluja ei ole vähennetty säästösyistä. Kyse on harmonisoinnista hyvinvointialueen tasoisesti ja palvelukokonaisuuksien läpikäyminen uuden vammaispalvelulain siirtymäkauden velvoittamana. Palvelukokonaisuudet arvioidaan yksilöllisesti.

Uusi vammaispalvelulaki (675/2023) edellyttää, että asiakkaiden vammaispalvelujen päätökset uusitaan vastaamaan uutta lainsäädäntöä 31.12.2027 mennessä.

Aluehallitus	§ 106	25.5.2026
Aluehallitus	§ 138	15.6.2026
Aluehallitus	§ 159	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Siirtymäaikana asiakkaita tavataan ja heidän palvelukokonaisuutensa arvioidaan uudelleen. Uusi lainsäädäntö korostaa vammaislainsäädännön viimesijaisuutta ja uudelleen arvioinnissa tulee ensin arvioida ensisijaisten palvelujen soveltuvuutta. Asiakkaiden tarpeet ovat voineet vuosien varrella vaihtua esim. hoitoa vaativat tuen tarpeet ovat lisääntyneet ja tällöin henkilökohtaisen avun määrä voi pienentyä, mutta tilalle tulla kotihoitoa. Toisissa tilanteissa asiakkaan tuen tarpeisiin voidaan vastata paremmin tukipalveluilla, joita ei ole ollut aiemmin saatavilla. Palvelujen tarpeeseen vastataan aina soveltuvimmalla palvelulla. Tärkeää on myös varmistaa hyvinvointialueella asiakkaiden yhdenvertainen kohtelu. Kymmenen kunnan käytännöt on yhdistetty ja yhdenvertaista arviointia toteutetaan koko hyvinvointialueen asiakkaiden kohdalla.

4) Miten varmistetaan lainmukaiset päätöksentekoprosessit?

Sosiaalityöntekijä tai sosiaalihoaja vastaa viranhaltijana palvelutarpeen arvioinnista ja tekee viranhaltijana arviointinsa perusteella palvelupäätöksen sosiaalihoitolain (1301/2014) 36 §:n mukaisessa aikataulussa. Päätöksestä annetaan muutoksenhakuohjaus. Palvelu käynnistetään päätöksenteon jälkeen ja palvelun riittävyyttä seurataan.

5) Mikäli vammaisten täysimittaisten ihmisoikeuksien toteutumisessa on puutteita, miten Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue aikoo niihin puuttua?

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella toteutetaan omavalvontaa, mikä on myös jokaisen sosiaalihoollon ammattilaisen vastuulla. Omavalvonnan keinoin myös turvataan asiakkaiden saamaa palvelua.

ja

2. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Aluehallitus	§ 106	25.5.2026
Aluehallitus	§ 138	15.6.2026
Aluehallitus	§ 159	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Päätös**Selostus****Liitteet**

- 12 Valtuutettu Rodriguezin sekä 31 muun aluehallitukselle osoittama kysymys koskien vammaisten itsemääräämisoikeutta ja osallisuutta hyvinvointialueella

Oheismateriaali**Tiedoksi****Täytäntöönpano****Päätöshistoria**

Aluehallitus 24.8.2026 § 159

§ 159

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Aluehallitus	§ 106	25.5.2026
Aluehallitus	§ 138	15.6.2026
Aluehallitus	§ 159	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Vammaissosiaalityön sosiaalihjaaja tai sosiaalityöntekijä tekee palvelutarpeen arvioinnin ja etsii asiakkaan tarpeisiin vastaavan palveluntuottajan esim. asumispalveluyksikön. Asiakkaan mielipide ja toiveet otetaan huomioon sekä palvelun turvallinen toteuttaminen. Jokaisen asiakkaan kohdalla tehdään yksilöllinen ratkaisu.

Sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000) 4 §:n ja sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36 §:n mukaisesti asiakkaan toiveet ja mielipiteet on otettava huomioon palvelutarpeen arvioinnissa ja ne on myös kirjattava sosiaalihuollon asiakasasiakirjoihin.

Uusi vammaispalvelulaki (675/2023) edellyttää, että asiakkaiden vammaispalvelujen päätökset uusitaan vastaamaan uutta lainsäädäntöä 31.12.2027 mennessä. Siirtymäaikana asiakkaita tavataan ja heidän palvelukokonaisuutensa arvioidaan uudelleen. Uusi lainsäädäntö korostaa vammaislainsäädännön viimesijaisuutta ja uudelleen arvioinnissa tulee ensin arvioida ensisijaisten palvelujen soveltuvuutta. Asiakkaiden tarpeet ovat voineet vuosien varrella vaihtua esim. hoitoa vaativat tuen tarpeet ovat lisääntyneet ja tällöin henkilökohtaisen avun määrä voi pienentyä, mutta tilalle tulla kotihoitoa. Toisissa tilanteissa asiakkaan tuen tarpeisiin voidaan vastata paremmin tukipalveluilla, joita ei ole ollut aiemmin saatavilla. Palvelujen tarpeeseen vastataan aina soveltuvimmalla palvelulla. Tärkeää on myös varmistaa hyvinvointialueella asiakkaiden yhdenvertainen kohtelu. Kymmenen kunnan käytännöt on yhdistetty ja yhdenvertaista arviointia toteutetaan koko hyvinvointialueen asiakkaiden kohdalla.

1) Miten Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella varmistetaan vammaisen henkilön mahdollisuus elää omannäköistä elämää ja osallistua yhteisöön?

Vammaispalvelujen asiakkaiden oman näköinen elämä ja osallisuus arvioidaan palvelutarpeen arvioinnissa ja asiakkaan osallisuutta voidaan tukea erilaisilla palveluilla.

Aluehallitus	§ 106	25.5.2026
Aluehallitus	§ 138	15.6.2026
Aluehallitus	§ 159	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

2) Miten varmistetaan asiakkaan aito kuuleminen ja se, että hän ymmärtää päätöksen sekä mahdolliset vaihtoehdot?

Asiakkaan kuulemisessa voidaan hyödyntää eri asiantuntijoita ja erilaisia kommunikoinnin tukivälineitä kuten puheterapeutit ja kuvalliset kortit.

3) Miten varmistetaan riittävä henkilökohtainen apu, joka vastaa asiakkaan tosiasiallisia tarpeita?

Vammaissosiaalityön työntekijän tehtäviin kuuluu myöntää asiakkaan välttämättömään tarpeeseen riittävä palvelumäärä.

4) Miten varmistetaan lainmukaiset päätöksentekoprosessit?

Sosiaalityöntekijä tai sosiaaliohjaaja vastaa viranhaltijana palvelutarpeen arvioinnista ja tekee viranhaltijana arviointinsa perusteella palvelupäätöksen sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36 §:n mukaisessa aikataulussa.

5) Mikäli vammaisten täysimittaisten ihmisoikeuksien toteutumisessa on puutteita, miten Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue aikoo niihin puuttua?

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella toteutetaan omavalvontaa, mikä on myös jokaisen sosiaalihuollon ammattilaisen vastuulla. Omavalvonnan keinoin myös turvataan asiakkaiden saamaa palvelua.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi, ja

2. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Käsittelyn aikana esittelijä muutti päätösehdotustaan seuraavasti:

Aluehallitus	§ 106	25.5.2026
Aluehallitus	§ 138	15.6.2026
Aluehallitus	§ 159	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

”- Kohdan 1) loppuun lisätään seuraavaa:

Jokaisen asiakkaan itsemääräämisoikeus toteutuu arjessa niin hyvin kuin mahdollista. Kommunikointia tuetaan eri apuvälineitä hyödyntäen ja eri asumispalveluyksiköiden henkilöstöllä on osaamista kommunikointitapojen käyttämiseen (esim. tuettu asuminen ja viittomakieliset tukikäynnit). Asiakas, jolla on käytössään henkilökohtaisen avun palvelu, suunnittelee itse avustajan käynnit, jolloin haluaa jotain tehdä/asioida ja asiakas toteuttaa tällöin arkeaan oman aikataulunsa mukaan palvelua hyödyntäen.

- Kohta 2) muutetaan muotoon:

Vammaissosiaalityön sosiaaliohjaaja tai sosiaalityöntekijä tekee palvelutarpeen arvioinnin ja etsii asiakkaan tarpeisiin vastaavan palveluntuottajan esim. asumispalveluyksikön. Apuna käytetään kommunikaation tukea, kuvallisia kortteja, tulkkia ja omaisia/läheisiä, että vammaisen asiakkaan oma toive tulee esiin. Myös puheterapeutteja käytetään tarvittaessa asiakkaan toiveiden selvittämisessä. Vammaispalveluissa kotikäynnit ovat pitkäkestoisia, jotta keskustelulle on aikaa. Palvelua ei voi aina saada haluamallaan tavalla, mutta asiakkaan toive huomioidaan palvelukokonaisuudessa niin hyvin kuin mahdollista. Tärkeää on palvelutarpeeseen vastaaminen ja palvelun turvallinen toteuttaminen. Jokaisen asiakkaan kohdalla tehdään yksilöllinen ratkaisu ja asiakkaan arki suunnitellaan vuorokausitasoisesti.

Sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000) 4 §:n ja sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36 §:n mukaisesti asiakkaan toiveet ja mielipiteet on otettava huomioon palvelutarpeen arvioinnissa ja ne on myös kirjattava sosiaalihuollon asiakasasiakirjoihin.

- Kohdan 3) loppuun lisätään seuraavaa:

Asiakkaiden palveluja ei ole vähennetty säästösyistä. Kyse on harmonisoinnista hyvinvointialueen tasoisesti ja palvelukokonaisuuksien läpikäyminen uuden vammaispalvelulain siirtymäkauden velvoittamana. Palvelukokonaisuudet arvioidaan yksilöllisesti.

Uusi vammaispalvelulaki (675/2023) edellyttää, että asiakkaiden vammaispalvelujen päätökset uusitaan vastaamaan uutta lainsäädäntöä 31.12.2027 mennessä.

Aluehallitus	§ 106	25.5.2026
Aluehallitus	§ 138	15.6.2026
Aluehallitus	§ 159	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Siirtymäaikana asiakkaita tavataan ja heidän palvelukokonaisuutensa arvioidaan uudelleen. Uusi lainsäädäntö korostaa vammaislainsäädännön viimesijaisuutta ja uudelleen arvioinnissa tulee ensin arvioida ensisijaisten palvelujen soveltuvuutta. Asiakkaiden tarpeet ovat voineet vuosien varrella vaihtua esim. hoitoa vaativat tuen tarpeet ovat lisääntyneet ja tällöin henkilökohtaisen avun määrä voi pienentyä, mutta tilalle tulla kotihoitoa. Toisissa tilanteissa asiakkaan tuen tarpeisiin voidaan vastata paremmin tukipalveluilla, joita ei ole ollut aiemmin saatavilla. Palvelujen tarpeeseen vastataan aina soveltuvimmalla palvelulla. Tärkeää on myös varmistaa hyvinvointialueella asiakkaiden yhdenvertainen kohtelu. Kymmenen kunnan käytännöt on yhdistetty ja yhdenvertaista arviointia toteutetaan koko hyvinvointialueen asiakkaiden kohdalla.

- Kohdan 4) loppuun lisätään seuraavaa:

Päätöksestä annetaan muutoksenhakuohjaus. Palvelu käynnistetään päätöksenteon jälkeen ja palvelun riittävyttä seurataan.”

Palveluyksikköpäällikkö Motturi poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 13.37.

Tämän pykälän käsittelyn jälkeen siirryttiin jatkamaan pykälän 156 ”Vastauksen antaminen valtuutettu Nurmisen sekä 34 muun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjunnan valvontaa ja konkreettisia toimenpiteitä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen hankinnoissa (AV)” käsittelyä.

Päätös

Aluehallitus päätti yksimielisesti antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

1) Miten Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella varmistetaan vammaisen henkilön mahdollisuus elää omannäköistä elämää ja osallistua yhteisöön?

Aluehallitus	§ 106	25.5.2026
Aluehallitus	§ 138	15.6.2026
Aluehallitus	§ 159	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Vammaispalvelujen asiakkaiden oman näköinen elämä ja osallisuus arvioidaan palvelutarpeen arvioinnissa ja asiakkaan osallisuutta voidaan tukea erilaisilla palveluilla. Jokaisen asiakkaan itsemääräämisoikeus toteutuu arjessa niin hyvin kuin mahdollista. Kommunikointia tuetaan eri apuvälineitä hyödyntäen ja eri asumispalveluyksiköiden henkilöstöllä on osaamista kommunikointitapojen käyttämiseen (esim. tuettu asuminen ja viittomakieliset tukikäynnit). Asiakas, jolla on käytössään henkilökohtaisen avun palvelu, suunnittelee itse avustajan käynnit, jolloin haluaa jotain tehdä/asioida ja asiakas toteuttaa tällöin arkeaan oman aikataulunsa mukaan palvelua hyödyntäen.

2) Miten varmistetaan asiakkaan aito kuuleminen ja se, että hän ymmärtää päätöksen sekä mahdolliset vaihtoehdot?

Vammaissosiaalityön sosiaaliohjaaja tai sosiaalityöntekijä tekee palvelutarpeen arvioinnin ja etsii asiakkaan tarpeisiin vastaavan palveluntuottajan esim. asumispalveluyksikön. Apuna käytetään kommunikaation tukea, kuvallisia kortteja, tulkkia ja omaisia/läheisiä, että vammaisen asiakkaan oma toive tulee esiin. Myös puheterapeutteja käytetään tarvittaessa asiakkaan toiveiden selvittämisessä. Vammaispalveluissa kotikäynnit ovat pitkäkestoisia, jotta keskustelulle on aikaa. Palvelua ei voi aina saada haluamallaan tavalla, mutta asiakkaan toive huomioidaan palvelukokonaisuudessa niin hyvin kuin mahdollista. Tärkeää on palvelutarpeeseen vastaaminen ja palvelun turvallinen toteuttaminen. Jokaisen asiakkaan kohdalla tehdään yksilöllinen ratkaisu ja asiakkaan arki suunnitellaan vuorokausitasoisesti.

Sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000) 4 §:n ja sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36 §:n mukaisesti asiakkaan toiveet ja mielipiteet on otettava huomioon palvelutarpeen arvioinnissa ja ne on myös kirjattava sosiaalihuollon asiakasasiakirjoihin.

3) Miten varmistetaan riittävä henkilökohtainen apu, joka vastaa asiakkaan tosiasiallisia tarpeita?

Vammaissosiaalityön työntekijän tehtäviin kuuluu myöntää asiakkaan välttämättömään tarpeeseen riittävä palvelumäärä. Asiakkaiden palveluja ei ole vähennetty säästösyistä. Kyse on harmonisoinnista hyvinvointialueen tasoisesti ja

Aluehallitus	§ 106	25.5.2026
Aluehallitus	§ 138	15.6.2026
Aluehallitus	§ 159	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

palvelukokonaisuuksien läpikäyminen uuden vammaispalvelulain siirtymäkauden velvoittamana. Palvelukokonaisuudet arvioidaan yksilöllisesti.

Uusi vammaispalvelulaki (675/2023) edellyttää, että asiakkaiden vammaispalvelujen päätökset uusitaan vastaamaan uutta lainsäädäntöä 31.12.2027 mennessä. Siirtymäaikana asiakkaita tavataan ja heidän palvelukokonaisuutensa arvioidaan uudelleen. Uusi lainsäädäntö korostaa vammaislainsäädännön viimesijaisuutta ja uudelleen arvioinnissa tulee ensin arvioida ensisijaisten palvelujen soveltuvuutta. Asiakkaiden tarpeet ovat voineet vuosien varrella vaihtua esim. hoitoa vaativat tuen tarpeet ovat lisääntyneet ja tällöin henkilökohtaisen avun määrä voi pienentyä, mutta tilalle tulla kotihoitoa. Toisissa tilanteissa asiakkaan tuen tarpeisiin voidaan vastata paremmin tukipalveluilla, joita ei ole ollut aiemmin saatavilla. Palvelujen tarpeeseen vastataan aina soveltuvimmalla palvelulla. Tärkeää on myös varmistaa hyvinvointialueella asiakkaiden yhdenvertainen kohtelu. Kymmenen kunnan käytännöt on yhdistetty ja yhdenvertaista arviointia toteutetaan koko hyvinvointialueen asiakkaiden kohdalla.

4) Miten varmistetaan lainmukaiset päätöksentekoprosessit?

Sosiaalityöntekijä tai sosiaalihojaaja vastaa viranhaltijana palvelutarpeen arvioinnista ja tekee viranhaltijana arviointinsa perusteella palvelupäätöksen sosiaalihoitolaissa (1301/2014) 36 §:n mukaisessa aikataulussa. Päätöksestä annetaan muutoksenhakuohje. Palvelu käynnistetään päätöksenteon jälkeen ja palvelun riittävyyttä seurataan.

5) Mikäli vammaisten täysimittaisten ihmisoikeuksien toteutumisessa on puutteita, miten Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue aikoo niihin puuttua?

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella toteutetaan omavalvontaa, mikä on myös jokaisen sosiaalihoitolaissa ammattilaisen vastuulla. Omavalvonnan keinoin myös turvataan asiakkaiden saamaa palvelua.

Lisäksi aluehallitus päätti yksimielisesti esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

Aluehallitus	§ 106	25.5.2026
Aluehallitus	§ 138	15.6.2026
Aluehallitus	§ 159	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi, ja

2. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Selostus

Valtuutettu Rodriguez ja 31 muuta valtuutettua osoittivat aluevaltuuston kokouksessa 28.4.2026 § 33 aluehallitukselle kysymyksen koskien vammaisten itsemääräämisoikeutta ja osallisuutta hyvinvointialueella.

Toimivalta

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetut voivat osoittaa aluehallitukselle kysymyksen hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa koskevasta asiasta.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Aluehallitus	§ 106	25.5.2026
Aluehallitus	§ 138	15.6.2026
Aluehallitus	§ 159	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Päätöshistoria

Aluehallitus 15.6.2026 § 138

§ 138

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Vammaissosiaalityön sosiaalihoaja tai sosiaalityöntekijä tekee palvelutarpeen arvioinnin ja etsii asiakkaan tarpeisiin vastaavan palveluntuottajan esim. asumispalveluyksikön. Asiakkaan mielipide ja toiveet otetaan huomioon sekä palvelun turvallinen toteuttaminen. Jokaisen asiakkaan kohdalla tehdään yksilöllinen ratkaisu.

Sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000) 4 §:n ja sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36 §:n mukaisesti asiakkaan toiveet ja mielipiteet on otettava huomioon palvelutarpeen arvioinnissa ja ne on myös kirjattava sosiaalihuollon asiakasasiakirjoihin.

Uusi vammaispalvelulaki (675/2023) edellyttää, että asiakkaiden vammaispalvelujen päätökset uusitaan vastaamaan uutta lainsäädäntöä 31.12.2027 mennessä. Siirtymäaikana asiakkaita tavataan ja heidän palvelukokonaisuutensa arvioidaan uudelleen. Uusi lainsäädäntö korostaa vammaislainsäädännön viimesijaisuutta ja uudelleen arvioinnissa tulee ensin arvioida ensisijaisten palvelujen soveltuvuutta. Asiakkaiden tarpeet ovat voineet vuosien varrella vaihtua esim. hoitoa vaativat tuen tarpeet ovat lisääntyneet ja tällöin henkilökohtaisen avun määrä voi pienentyä, mutta tilalle tulla kotihoitoa. Toisissa tilanteissa

Aluehallitus	§ 106	25.5.2026
Aluehallitus	§ 138	15.6.2026
Aluehallitus	§ 159	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

asiakkaan tuen tarpeisiin voidaan vastata paremmin tukipalveluilla, joita ei ole ollut aiemmin saatavilla. Palvelujen tarpeeseen vastataan aina soveltuvimmalla palvelulla. Tärkeää on myös varmistaa hyvinvointialueella asiakkaiden yhdenvertainen kohtelu. Kymmenen kunnan käytännöt on yhdistetty ja yhdenvertaista arviointia toteutetaan koko hyvinvointialueen asiakkaiden kohdalla.

1) Miten Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella varmistetaan vammaisen henkilön mahdollisuus elää omannäköistä elämää ja osallistua yhteisöön?

Vammaispalvelujen asiakkaiden oman näköinen elämä ja osallisuus arvioidaan palvelutarpeen arvioinnissa ja asiakkaan osallisuutta voidaan tukea erilaisilla palveluilla.

2) Miten varmistetaan asiakkaan aito kuuleminen ja se, että hän ymmärtää päätöksen sekä mahdolliset vaihtoehdot?

Asiakkaan kuulemisessa voidaan hyödyntää eri asiantuntijoita ja erilaisia kommunikoinnin tukivälineitä kuten puheterapeutit ja kuvalliset kortit.

3) Miten varmistetaan riittävä henkilökohtainen apu, joka vastaa asiakkaan tosiasiallisia tarpeita?

Vammaissosiaalityön työntekijän tehtäviin kuuluu myöntää asiakkaan välttämättömään tarpeeseen riittävä palvelumäärä.

4) Miten varmistetaan lainmukaiset päätöksentekoprosessit?

Sosiaalityöntekijä tai sosiaalihojaaja vastaa viranhaltijana palvelutarpeen arvioinnista ja tekee viranhaltijana arviointinsa perusteella palvelupäätöksen sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36 §:n mukaisessa aikataulussa.

5) Mikäli vammaisten täysimittaisten ihmisoikeuksien toteutumisessa on puutteita, miten Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue aikoo niihin puuttua?

Aluehallitus	§ 106	25.5.2026
Aluehallitus	§ 138	15.6.2026
Aluehallitus	§ 159	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella toteutetaan omavalvontaa, mikä on myös jokaisen sosiaalihuollon ammattilaisen vastuulla. Omavalvonnan keinoin myös turvataan asiakkaiden saamaa palvelua.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi, ja
2. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Käsittelyn aikana puheenjohtaja Laiho teki asian jättämistä pöydälle koskevan ehdotuksen, jota 1. varapuheenjohtaja Värmälä kannatti. Aluehallitus hyväksyi ehdotuksen pöydälle jättämisestä yksimielisesti.

Päätös

Aluehallitus päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle.

Selostus

Valtuutettu Rodriguez ja 31 muuta valtuutettua osoittivat aluevaltuuston kokouksessa 28.4.2026 § 33 aluehallitukselle kysymyksen koskien vammaisten itsemääräämisoikeutta ja osallisuutta hyvinvointialueella.

Toimivalta

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetut voivat osoittaa aluehallitukselle kysymyksen hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa koskevasta asiasta.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole

Aluehallitus	§ 106	25.5.2026
Aluehallitus	§ 138	15.6.2026
Aluehallitus	§ 159	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus 25.5.2026 § 106

§ 106

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Vammaissosiaalityön sosiaaliohjaaja tai sosiaalityöntekijä tekee palvelutarpeen arvioinnin ja etsii asiakkaan tarpeisiin vastaavan palveluntuottajan esim. asumispalveluyksikön. Asiakkaan mielipide ja toiveet otetaan huomioon sekä palvelun turvallinen toteuttaminen. Jokaisen asiakkaan kohdalla tehdään yksilöllinen ratkaisu.

Aluehallitus	§ 106	25.5.2026
Aluehallitus	§ 138	15.6.2026
Aluehallitus	§ 159	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000) 4 §:n ja sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36 §:n mukaisesti asiakkaan toiveet ja mielipiteet on otettava huomioon palvelutarpeen arvioinnissa ja ne on myös kirjattava sosiaalihuollon asiakasasiakirjoihin.

Uusi vammaispalvelulaki (675/2023) edellyttää, että asiakkaiden vammaispalvelujen päätökset uusitaan vastaamaan uutta lainsäädäntöä 31.12.2027 mennessä. Siirtymäaikana asiakkaita tavataan ja heidän palvelukokonaisuutensa arvioidaan uudelleen. Uusi lainsäädäntö korostaa vammaislainsäädännön viimesijaisuutta ja uudelleen arvioinnissa tulee ensin arvioida ensisijaisten palvelujen soveltuvuutta. Asiakkaiden tarpeet ovat voineet vuosien varrella vaihtua esim. hoitoa vaativat tuen tarpeet ovat lisääntyneet ja tällöin henkilökohtaisen avun määrä voi pienentyä, mutta tilalle tulla kotihoitoa. Toisissa tilanteissa asiakkaan tuen tarpeisiin voidaan vastata paremmin tukipalveluilla, joita ei ole ollut aiemmin saatavilla. Palvelujen tarpeeseen vastataan aina soveltuvimmalla palvelulla. Tärkeää on myös varmistaa hyvinvointialueella asiakkaiden yhdenvertainen kohtelu. Kymmenen kunnan käytännöt on yhdistetty ja yhdenvertaista arviointia toteutetaan koko hyvinvointialueen asiakkaiden kohdalla.

1) Miten Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella varmistetaan vammaisen henkilön mahdollisuus elää omannäköistä elämää ja osallistua yhteisöön?

Vammaispalvelujen asiakkaiden oman näköinen elämä ja osallisuus arvioidaan palvelutarpeen arvioinnissa ja asiakkaan osallisuutta voidaan tukea erilaisilla palveluilla.

2) Miten varmistetaan asiakkaan aito kuuleminen ja se, että hän ymmärtää päätöksen sekä mahdolliset vaihtoehdot?

Asiakkaan kuulemisessa voidaan hyödyntää eri asiantuntijoita ja erilaisia kommunikoinnin tukivälineitä kuten puheterapeutit ja kuvalliset kortit.

3) Miten varmistetaan riittävä henkilökohtainen apu, joka vastaa asiakkaan tosiasiallisia tarpeita?

Aluehallitus	§ 106	25.5.2026
Aluehallitus	§ 138	15.6.2026
Aluehallitus	§ 159	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Vammaissosiaalityön työntekijän tehtäviin kuuluu myöntää asiakkaan välttämättömään tarpeeseen riittävä palvelumäärä.

4) Miten varmistetaan lainmukaiset päätöksentekoprosessit?

Sosiaalityöntekijä tai sosiaalihoaja vastaa viranhaltijana palvelutarpeen arvioinnista ja tekee viranhaltijana arviointinsa perusteella palvelupäätöksen sosiaalihoitolain (1301/2014) 36 §:n mukaisessa aikataulussa.

5) Mikäli vammaisten täysimittaisten ihmisoikeuksien toteutumisessa on puutteita, miten Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue aikoo niihin puuttua?

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella toteutetaan omavalvontaa, mikä on myös jokaisen sosiaalihoollon ammattilaisen vastuulla. Omavalvonnan keinoin myös turvataan asiakkaiden saamaa palvelua.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi, ja

2. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Käsittelyn aikana puheenjohtaja Laiho ehdotti, että asia jätetään pöydälle.

Puheenjohtaja rajasi keskustelun koskemaan pelkästään asian jättämistä pöydälle.

Kun pyydettyjä puheenvuoroja ei enää ollut, puheenjohtaja tiedusteli kokoukselta, voidaanko ehdotus pöydälle panosta hyväksyä yksimielisesti. Koska kukaan ei vastustanut, totesi puheenjohtaja, että aluehallitus jätti asian pöydälle.

Aluehallitus	§ 106	25.5.2026
Aluehallitus	§ 138	15.6.2026
Aluehallitus	§ 159	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Päätös

Aluehallitus päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle.

Selostus

Valtuutettu Rodriguez ja 31 muuta valtuutettua osoittivat aluevaltuuston kokouksessa 28.4.2026 § 33 aluehallitukselle kysymyksen koskien vammaisten itsemääräämisoikeutta ja osallisuutta hyvinvointialueella.

Toimivalta

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetut voivat osoittaa aluehallitukselle kysymyksen hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa koskevasta asiasta.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

Liitteet**Oheismateriaali****Tiedoksi****Täytäntöönpano****Päätöshistoria**

Aluehallitus	§ 106	25.5.2026
Aluehallitus	§ 138	15.6.2026
Aluehallitus	§ 159	24.8.2026
Aluevaltuusto		6.10.2026

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 186

21.9.2026
6.10.2026

1881/00.02.01/2026

Aluevaltuusto 6.10.2026

19**Vastauksen antaminen valtuutettu Seppälän ja valtuutettu Mattsonin sekä 23 muun valtuustoaloitteeseen koskien yhteistyön tiivistämistä startup-yhteisöjen kanssa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella**Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Myllylä Nelli**Päätösehdotus**

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi

Valtuutetun Seppälä ja Mattson ja 23 muun aloite on erittäin ajankohtainen, sillä innovaatiotoiminnan suunnittelu hyvinvointialueella on juuri aloitettu. Osana innovaatiotoimintaa syntyy lähes kaikki valtuutettujen esiin nostamat toiminnot (ideoiden ja tarpeiden kartoitus, startup- ja korkeakouluyhteistyö ja -mallit sekä hankintakäytäntöjen kehittäminen edelleen). Näkemyksemme on yhtenäinen aloitteessa esitettyjen seikkojen kanssa: palveluiden rohkea uudistaminen tarvitsee innovaatiotoimintaa ja yhteistyötä.

Tämän suhteen tulee olla myös kriittinen ja innovaatiotoiminnan kehittämisessä tulee tehdä resurssien näkökulmasta tasapainoisia ja hyvin perusteltuja panostuksia. Innovaatiotoiminta tukee koko strategiamme toteutumista ja erityisesti muutoslupausta teknologian hyödyntämisen edelläkävijyydestä.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 186

21.9.2026
6.10.2026

Tällä hetkellä startup- ja korkeakouluyhteistyö innovaatiotoimintaan liittyen on pienimuotoista. Osana innovaatiotoimintaamme olemme jo käynnistäneet kehitystyön ideoiden ja tarpeiden keräämisestä. Tulemme rakentamaan tämän nykyaikaisesti AI-avusteisesti jo alusta, mutta tämä työ on vasta alussa.

Ajankohtainen esimerkki startup- ja korkeakouluyhteistyön tiivistämisestä on lokakuussa järjestettävä SOTE AI Hackathon. Hackathon kokoaa tuomaristoon kymmenen hyvinvointialueen edustajat arvioimaan ratkaisuja sekä arvioltanoin 200 osallistujaa kentän eri toimijoista kuten startupeista, scaleupeista ja kypsemmistä tuotetaloista. Tilaisuuteen on lisäksi osallistumassa lukiolaisia Kauniaisista, ja se edistää näin myös yhteistyötä toisen asteen koulutuksen kanssa. Tukena mukana on viisi eri konsulttifirmaa, jotka tukevat kehittäviä tiimejä eri näkökulmilla.

Sitra tukee tilaisuuden järjestämistä rahallisesti ja haluaa näin varmistaa konseptin mahdollista skaalautumista. Sosiaali- ja terveysministeriön edustajat yhdessä hyvinvointialueen johdon edustajien kanssa avaavat tilaisuuden.

Tämän lisäksi on valmisteltu innovaatiotoiminnan aihioita, jotka kytkeytyvät suoraan aloitteessa esitettyihin näkökulmiin:

1. johdettu ideaputki vastaa esitykseen kehittämistarpeiden systemaattisesta kartoittamisesta ja niistä viestimisestä (mainittu yllä)
2. SOTEPE-kokeilualusta ja kliinisten innovaatioiden kumppanuusmalli luovat aloitteessa peräänkuulutettuja rakenteellisia yhteistyömalleja ja pilotointiympäristöjä, joissa uusia ratkaisuja voidaan testata aidossa toimintaympäristössä
3. Innovaatiivisten hankintojen kehittäminen, jotka mahdollistavat dynaamisemman ja kevyemmän osallistumisen

Aihiot tukevat osaltaan myös yhteistyön tiivistämistä alueen korkeakoulujen ja innovaatioyhteisöjen, erityisesti Aalto-yliopiston ympäristön, kanssa.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue huomioi Etelä-Suomen yhteistyöalueella tehtävän yhteistyön, joka koskee muun muassa innovaatiotoimintaa. Yhteistyötä koskeva tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta tukee sosiaali- ja

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 186

21.9.2026
6.10.2026

terveydenhuollon kehittämistä, tuottaa vaikuttavia ratkaisuja palvelujärjestelmään ja edistää kansallisten tavoitteiden toteutumista.

ja

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely**Päätös****Selostus****Liitteet**

- 13 Valtuutettu Seppälän ja valtuutettu Mattsonin sekä 23 muun valtuustoaloite koskien yhteistyön tiivistämistä startup-yhteisöjen kanssa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella

Oheismateriaali**Tiedoksi****Täytäntöönpano****Päätöshistoria**

Aluehallitus 21.9.2026 § 186

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 186

21.9.2026
6.10.2026

§ 186

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen
valtuustoaloitteeseen:

Valtuutetun Seppälä ja Mattson ja 23 muun aloite on erittäin ajankohtainen, sillä innovaatiotoiminnan suunnittelu hyvinvointialueella on juuri aloitettu. Osana innovaatiotoimintaa syntyy lähes kaikki valtuutettujen esiin nostamat toiminnot (ideoiden ja tarpeiden kartoitus, startup- ja korkeakouluyhteistyö ja -mallit sekä hankintakäytäntöjen kehittäminen edelleen). Näkemyksemme on yhtenäinen aloitteessa esitettyjen seikkojen kanssa: palveluiden rohkea uudistaminen tarvitsee innovaatiotoimintaa ja yhteistyötä.

Tämän suhteen tulee olla myös kriittinen ja innovaatiotoiminnan kehittämisessä tulee tehdä resurssien näkökulmasta tasapainoisia ja hyvin perusteltuja panostuksia. Innovaatiotoiminta tukee koko strategiamme toteutumista ja erityisesti muutoslupausta teknologian hyödyntämisen edelläkävijyydestä.

Tällä hetkellä startup- ja korkeakouluyhteistyö innovaatiotoimintaan liittyen on pienimuotoista. Osana innovaatiotoimintaamme olemme jo käynnistäneet kehitystyön ideoiden ja tarpeiden keräämisestä. Tulemme rakentamaan tämän nykyaikaisesti AI-avusteisesti jo alusta, mutta tämä työ on vasta alussa.

Ajankohtainen esimerkki startup- ja korkeakouluyhteistyön tiivistämisestä on lokakuussa järjestettävä SOTE AI Hackathon. Hackathon kokoaa tuomaristoon kymmenen hyvinvointialueen edustajat arvioimaan ratkaisuja sekä arvioltanoin 200 osallistujaa kentän eri toimijoista kuten startupeista, scaleupeista ja kypsemmistä tuotetaloista. Tilaisuuteen on lisäksi osallistumassa lukiolaisia Kauniaisista, ja se edistää näin myös yhteistyötä toisen asteen koulutuksen kanssa. Tukena mukana on viisi eri konsulttifirmaa, jotka tukevat kehittäviä tiimejä eri näkökulmilla.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 186

21.9.2026
6.10.2026

Sitra tukee tilaisuuden järjestämistä rahallisesti ja haluaa näin varmistaa konseptin mahdollista skaalautumista. Sosiaali- ja terveysministeriön edustajat yhdessä hyvinvointialueen johdon edustajien kanssa avaavat tilaisuuden.

Tämän lisäksi on valmisteltu innovaatiotoiminnan aihioita, jotka kytkeytyvät suoraan aloitteessa esitettyihin näkökulmiin:

1. johdettu ideaputki vastaa esitykseen kehittämistarpeiden systemaattisesta kartoittamisesta ja niistä viestimisestä (mainittu yllä)
2. SOTEPE-kokeilualusta ja kliinisten innovaatioiden kumppanuusmalli luovat aloitteessa peräänkuulutettuja rakenteellisia yhteistyömalleja ja pilotointiympäristöjä, joissa uusia ratkaisuja voidaan testata aidossa toimintaympäristössä
3. Innovaatiivisten hankintojen kehittäminen, jotka mahdollistavat dynaamisemman ja kevyemmän osallistumisen

Aihiot tukevat osaltaan myös yhteistyön tiivistämistä alueen korkeakoulujen ja innovaatioyhteisöjen, erityisesti Aalto-yliopiston ympäristön, kanssa.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Käsittelyn aikana aluehallitus päätti yksimielisesti täydentää vastausta seuraavalla lisäyksellä:

”Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue huomioi Etelä-Suomen yhteistyöalueella tehtävän yhteistyön, joka koskee muun muassa innovaatiotoimintaa. Yhteistyötä koskeva tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta tukee sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämistä, tuottaa vaikuttavia ratkaisuja palvelujärjestelmään ja edistää kansallisten tavoitteiden toteutumista.”

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 186

21.9.2026
6.10.2026

Erikoissairaanhoidon palvelujen johtaja Leppänen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 14.28.

Päätös

Aluehallitus päätti yksimielisesti antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Valtuutetun Seppälä ja Mattson ja 23 muun aloite on erittäin ajankohtainen, sillä innovaatiotoiminnan suunnittelu hyvinvointialueella on juuri aloitettu. Osana innovaatiotoimintaa syntyy lähes kaikki valtuutettujen esiin nostamat toiminnot (ideoiden ja tarpeiden kartoitus, startup- ja korkeakouluyhteistyö ja -mallit sekä hankintakäytäntöjen kehittäminen edelleen). Näkemyksemme on yhtenäinen aloitteessa esitettyjen seikkojen kanssa: palveluiden rohkea uudistaminen tarvitsee innovaatiotoimintaa ja yhteistyötä.

Tämän suhteen tulee olla myös kriittinen ja innovaatiotoiminnan kehittämisessä tulee tehdä resurssien näkökulmasta tasapainoisia ja hyvin perusteltuja panostuksia. Innovaatiotoiminta tukee koko strategiamme toteutumista ja erityisesti muutoslupausta teknologian hyödyntämisen edelläkävijyydestä.

Tällä hetkellä startup- ja korkeakouluyhteistyö innovaatiotoimintaan liittyen on pienimuotoista. Osana innovaatiotoimintaamme olemme jo käynnistäneet kehitystyön ideoiden ja tarpeiden keräämisestä. Tulemme rakentamaan tämän nykyaikaisesti AI-avusteisesti jo alusta, mutta tämä työ on vasta alussa.

Ajankohtainen esimerkki startup- ja korkeakouluyhteistyön tiivistämisestä on lokakuussa järjestettävä SOTE AI Hackathon. Hackathon kokoaa tuomaristoon kymmenen hyvinvointialueen edustajat arvioimaan ratkaisuja sekä arvioltanoin 200 osallistujaa kentän eri toimijoista kuten startupeista, scaleupeista ja kypsemmistä tuotetaloista. Tilaisuuteen on lisäksi osallistumassa lukiolaisia Kauniaisista, ja se edistää näin myös yhteistyötä toisen asteen koulutuksen kanssa. Tukena mukana on viisi eri konsulttifirmaa, jotka tukevat kehittäviä tiimejä eri näkökulmilla.

Sitra tukee tilaisuuden järjestämistä rahallisesti ja haluaa näin varmistaa konseptin mahdollista skaalautumista. Sosiaali- ja

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 186

21.9.2026
6.10.2026

terveysministeriön edustajat yhdessä hyvinvointialueen johdon edustajien kanssa avaavat tilaisuuden.

Tämän lisäksi on valmisteltu innovaatiotoiminnan aihioita, jotka kytkeytyvät suoraan aloitteessa esitettyihin näkökulmiin:

1. johdettu ideaputki vastaa esitykseen kehittämistarpeiden systemaattisesta kartoittamisesta ja niistä viestimisestä (mainittu yllä)
2. SOTEPE-kokeilualusta ja kliinisten innovaatioiden kumppanuusmalli luovat aloitteessa peräänkuulutettuja rakenteellisia yhteistyömalleja ja pilotointiympäristöjä, joissa uusia ratkaisuja voidaan testata aidossa toimintaympäristössä
3. Innovaatiivisten hankintojen kehittäminen, jotka mahdollistavat dynaamisemman ja kevyemmän osallistumisen

Aihiot tukevat osaltaan myös yhteistyön tiivistämistä alueen korkeakoulujen ja innovaatioyhteisöjen, erityisesti Aalto-yliopiston ympäristön, kanssa.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue huomioi Etelä-Suomen yhteistyöalueella tehtävän yhteistyön, joka koskee muun muassa innovaatiotoimintaa. Yhteistyötä koskeva tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta tukee sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämistä, tuottaa vaikuttavia ratkaisuja palvelujärjestelmään ja edistää kansallisten tavoitteiden toteutumista.

Lisäksi aluehallitus päätti yksimielisesti esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Selostus

Valtuutettu Seppälä ja valtuutettu Mattson sekä 23 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 28.4.2026 § 33 aloitteen koskien startup-yhteisöjen kanssa

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 186

21.9.2026
6.10.2026

tehtävän yhteistyön tiivistämistä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella.

Toimivalta

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Liitteet**Oheismateriaali****Tiedoksi****Täytäntöönpano****Päätöshistoria**

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 187

21.9.2026
6.10.2026

1868/00.02.01/2026

Aluevaltuusto 6.10.2026

20

Vastauksen antaminen valtuutettu Alaviirin sekä 27 muun valtuustoaloitteeseen koskien henkilökohtaisen avun yhdenvertaisen myöntämisen varmistamista

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Westergård Mikaela
Villgren Kati
Motturi Teija

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tarkistaa henkilökohtaisen avun myöntämiskäytäntöjä siten, että vaikeasti autistiset tai puhumattomat henkilöt eivät jää palvelun ulkopuolelle kommunikaatioon tai diagnoosiin liittyvien syiden perusteella.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen vammaispalveluissa palvelutarve arvioidaan aina yksilöllisesti yhteistyössä asiakkaan sekä tarvittaessa hänen läheistensä ja muun tukiverkostonsa kanssa. Vammaispalvelujen lähtökohtana on, että palveluja myönnetään silloin, kun henkilön palveluntarpeeseen ei voida vastata ensisijaisilla peruspalveluilla ja kun palvelu on välttämätön henkilön suoriutumiseksi tavanomaisessa elämässä. Henkilökohtaista apua voidaan myöntää myös työhön, opiskeluun, harrastuksiin, yhteiskunnalliseen osallistumiseen sekä sosiaalisen vuorovaikutuksen ylläpitämiseen.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 187

21.9.2026
6.10.2026

Palvelutarpeen arvioinnissa asiakas tavataan lähtökohtaisesti hänen omassa toimintaympäristössään, jotta avun tarve voidaan arvioida mahdollisimman konkreettisesti suhteessa arjen tilanteisiin. Jos avun tarve liittyy työhön, arviointia voidaan tehdä työpaikalla, ja jos tarve liittyy kotona selviytymiseen, arviointi tehdään asiakkaan kotona. Arvioinnille varataan riittävästi aikaa, ja asiakkaalle annetaan mahdollisuus tuoda esiin oma näkemyksensä siitä, mihin hän tarvitsee henkilökohtaista apua. Samassa yhteydessä arvioidaan myös mahdollinen apuvälineiden, asunnon muutostöiden ja muiden palvelujen tarve. Näin muodostetaan kokonaisuus, joka tukee asiakkaan yksilöllistä arkea ja elämäntilannetta. Asiakkaiden tuntimäärät vaihtelevat yksilöllisen tarpeen mukaan.

Vaikeasti autististen ja puhumattomien henkilöiden palvelutarpeen arvioinnissa huomioidaan asiakkaan toimintakyky, avun tarve, kommunikointikeinot, toimintaympäristö arjen toimintatapoineen sekä käytettävissä oleva muu palvelukokonaisuus. Ratkaisuja ei tehdä asiakasryhmä-, vamma- tai diagnoosiperusteisesti, vaan jokaisen asiakkaan tilanne arvioidaan yksilöllisesti suhteessa henkilökohtaisen avun tarkoitukseen ja asiakkaan välttämättömään avuntarpeeseen. Pelkkä puhekyvyn puuttuminen tai autismediagnoosi ei siten ole henkilökohtaisen avun myöntämisen este eikä toisaalta yksinään peruste palvelun myöntämiselle.

Henkilökohtaisen avun palvelun käyttämisen edellytys on, että asiakas pystyy ilmaisemaan oman tahtonsa avun sisällöstä. Tämä tarkoittaa, että asiakas kykenee ilmaisemaan mielipiteensä ja toiveensa siitä, mitä hän haluaa avustajan tekevän niissä toimissa, joihin hän tarvitsee apua. Tahtoa voidaan ilmaista myös muutoin kuin puheella, esimerkiksi asiakkaalle soveltuvilla vaihtoehtoisilla kommunikointikeinoilla. Vaikeasti autististen ja puhumattomien henkilöiden palveluratkaisut perustuvat näin ollen yksilölliseen tilanteen arviointiin, eivät yksinomaan diagnoosiin tai puhekyvyn puuttumiseen.

Valtuustoaloitteessa on esitetty huoli siitä, että asumisyksiköiden ohjaajien aika ei riitä ulkoiluun, harrastuksiin tai yksikön ulkopuoliseen toimintaan, mikä heikentää hyvinvointia ja osallisuutta. Asumisyksiköiden kanssa tehdyt sopimukset kattavat asiakkaiden yksilöllisiä tarpeita yksikön

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 187

21.9.2026
6.10.2026

ulkopuolisessa toiminnassa. Oman asumispalvelutuotannon osalta henkilöstömitoitus pyritään suunnittelemaan siten, että se tukee henkilökunnan mahdollisuutta avustaa asiakkaita ulkoilussa ja harrastustoiminnassa. Mikäli puutteita havaitaan esimerkiksi asiakaspalautteiden, muistutusten tai epäkohtailmoitusten kautta, siihen puututaan ensisijaisesti yksikön omavalvonnallisin keinoin ja toissijaisesti hyvinvointialueen toteuttaman valvonnan kautta.

Yhteenvedona todetaan, että nykyinen palvelutarpeen arviointiin ja yksilölliseen harkintaan perustuva menettely turvaa myös vaikeasti autististen ja puhumattomien asiakkaiden tarpeiden huomioon ottamisen.

ja

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely**Päätös****Selostus****Liitteet**

- 14 Valtuutettu Alaviirin sekä 27 muun valtuustoaloite koskien henkilökohtaisen avun yhdenvertaisen myöntämisen varmistamista

Oheismateriaali**Tiedoksi****Täytäntöönpano**

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 187

21.9.2026
6.10.2026

Päätöshistoria

Aluehallitus 21.9.2026 § 187

§ 187

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen
valtuustoaloitteeseen:

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tarkistaa henkilökohtaisen avun myöntämiskäytäntöjä siten, että vaikeasti autistiset tai puhumattomat henkilöt eivät jää palvelun ulkopuolelle kommunikaatioon tai diagnoosiin liittyvien syiden perusteella.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen vammaispalveluissa palvelutarve arvioidaan aina yksilöllisesti yhteistyössä asiakkaan sekä tarvittaessa hänen läheistensä ja muun tukiverkostonsa kanssa. Vammaispalvelujen lähtökohtana on, että palveluja myönnetään silloin, kun henkilön palveluntarpeeseen ei voida vastata ensisijaisilla peruspalveluilla ja kun palvelu on välttämätön henkilön suoriutumiseksi tavanomaisessa elämässä. Henkilökohtaista apua voidaan myöntää myös työhön, opiskeluun, harrastuksiin, yhteiskunnalliseen osallistumiseen sekä sosiaalisen vuorovaikutuksen ylläpitämiseen.

Palvelutarpeen arvioinnissa asiakas tavataan lähtökohtaisesti hänen omassa toimintaympäristössään, jotta avun tarve voidaan arvioida mahdollisimman konkreettisesti suhteessa arjen tilanteisiin. Jos avun tarve liittyy työhön, arviointia voidaan tehdä työpaikalla, ja jos tarve liittyy kotona selviytymiseen, arviointi tehdään asiakkaan kotona.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 187

21.9.2026
6.10.2026

Arvioinnille varataan riittävästi aikaa, ja asiakkaalle annetaan mahdollisuus tuoda esiin oma näkemyksensä siitä, mihin hän tarvitsee henkilökohtaista apua. Samassa yhteydessä arvioidaan myös mahdollinen apuvälineiden, asunnon muutostöiden ja muiden palvelujen tarve. Näin muodostetaan kokonaisuus, joka tukee asiakkaan yksilöllistä arkea ja elämäntilannetta. Asiakkaiden tuntimäärät vaihtelevat yksilöllisen tarpeen mukaan.

Vaikeasti autististen ja puhumattomien henkilöiden palvelutarpeen arvioinnissa huomioidaan asiakkaan toimintakyky, avun tarve, kommunikointikeinot, toimintaympäristö arjen toimintatapoineen sekä käytettävissä oleva muu palvelukokonaisuus. Ratkaisuja ei tehdä asiakasryhmä-, vamma- tai diagnoosiperusteisesti, vaan jokaisen asiakkaan tilanne arvioidaan yksilöllisesti suhteessa henkilökohtaisen avun tarkoitukseen ja asiakkaan välttämättömään avuntarpeeseen. Pelkkä puhekyvyn puuttuminen tai autismediagnoosi ei siten ole henkilökohtaisen avun myöntämisen este eikä toisaalta yksinään peruste palvelun myöntämiselle.

Henkilökohtaisen avun palvelun käyttämisen edellytys on, että asiakas pystyy ilmaisemaan oman tahtonsa avun sisällöstä. Tämä tarkoittaa, että asiakas kykenee ilmaisemaan mielipiteensä ja toiveensa siitä, mitä hän haluaa avustajan tekevän niissä toimissa, joihin hän tarvitsee apua. Tahtoa voidaan ilmaista myös muutoin kuin puheella, esimerkiksi asiakkaalle soveltuvilla vaihtoehtoisilla kommunikointikeinoilla. Vaikeasti autististen ja puhumattomien henkilöiden palveluratkaisut perustuvat näin ollen yksilölliseen tilanteen arviointiin, eivät yksinomaan diagnoosiin tai puhekyvyn puuttumiseen.

Valtuustoaloitteessa on esitetty huoli siitä, että asumisyksiköiden ohjaajien aika ei riitä ulkoiluun, harrastuksiin tai yksikön ulkopuoliseen toimintaan, mikä heikentää hyvinvointia ja osallisuutta. Asumisyksiköiden kanssa tehdyt sopimukset kattavat asiakkaiden yksilöllisiä tarpeita yksikön ulkopuolisessa toiminnassa. Oman asumispalvelutuotannon osalta henkilöstömitoitus pyritään suunnittelemaan siten, että se tukee henkilökunnan mahdollisuutta avustaa asiakkaita ulkoilussa ja harrastustoiminnassa. Mikäli puutteita havaitaan esimerkiksi asiakaspalautteiden, muistutusten tai epäkohtailmoitusten kautta, siihen puututaan ensisijaisesti yksikön omavalvonnallisilla keinoilla ja toissijaisesti hyvinvointialueen toteuttaman valvonnan kautta.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 187

21.9.2026
6.10.2026

Yhteenvedona todetaan, että nykyinen palvelutarpeen arviointiin ja yksilölliseen harkintaan perustuva menettely turvaa myös vaikeasti autististen ja puhumattomien asiakkaiden tarpeiden huomioon ottamisen.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsiteltyksi.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Aluevaltuutettu Alaviiri sekä 27 muuta valtuutettua ovat jättäneen aluevaltuuston kokouksessa 28.4.2026 § 33 aloitteen koskien henkilökohtaisen avun yhdenvertaisen myöntämisen varmistamista.

Toimivalta

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 187

21.9.2026
6.10.2026

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 130

15.6.2026
6.10.2026

3488/00.01.02/2025

Aluevaltuusto 6.10.2026

21

Aluevaltuuston vuoden 2027 kokousaikataulun hyväksyminen

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Moisala Jarno
Hirvilammi Markus

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää, että sen kokoukset pidetään vuonna 2027 seuraavina ajankohtina:

- tiistai 2.3.2027 klo 17.30 alkaen,
- tiistai 20.4.2027 klo 17.30 alkaen,
- tiistai 8.6.2027 klo 17.30 alkaen,
- tiistai 5.10.2027 klo 17.30 alkaen,
- tiistai 16.11.2027 klo 17.30 alkaen (varalla), ja
- tiistai 7.12.2027 klo 17.30 alkaen.

Käsittely

Päätös

Selostus

Liitteet

Oheismateriaali

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 130

15.6.2026
6.10.2026**Tiedoksi****Täytäntöönpano****Päätöshistoria**

Aluehallitus 15.6.2026 § 130

§ 130

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää, että sen kokoukset pidetään vuonna 2027 seuraavina ajankohtina:

- tiistai 2.3.2027 klo 17.30 alkaen,
- tiistai 20.4.2027 klo 17.30 alkaen,
- tiistai 8.6.2027 klo 17.30 alkaen,
- tiistai 5.10.2027 klo 17.30 alkaen,
- tiistai 16.11.2027 klo 17.30 alkaen (varalla), ja
- tiistai 7.12.2027 klo 17.30 alkaen.

Käsittely**Päätös**

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 130

15.6.2026
6.10.2026

Lain hyvinvointialueesta (611/2021) 99 §:n mukaan valtuusto kokoontuu päättäminään aikoina ja myös silloin, kun valtuuston puheenjohtaja katsoo sen tarpeelliseksi.

Aluevaltuusto on kutsuttava koolle myös aluehallituksen tai vähintään neljäsenen valtuutetuista sitä pyytäessä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällainen asia on valmisteltava kiireellisesti. Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

Liitteet**Oheismateriaali****Tiedoksi****Täytäntöönpano****Päätöshistoria**

Aluevaltuusto

6.10.2026

22

Aluevaltuuston kokouksessa jätetyt aloitteet ja aluehallitukselle osoitetut kysymykset

Päätösehdotus

Puheenjohtaja toteaa kokouksessa tehdyt aloitteet ja aluehallitukselle osoitetut kysymykset sekä päättää lähettää aloitteet ja kysymykset aluehallituksen valmisteltaviksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Valtuutetun oikeus tehdä aloite

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteella on oltava otsikko, joka lyhyesti kuvaa aloitteen pääasiallisen sisällön.

Aloitteet on annettava puheenjohtajalle tai sähköiseen kokousjärjestelmään kirjallisena aluevaltuuston kokouksen aikana.

Tulevan vuoden talousarviovalmisteluun vaikuttavat aloitteet on jätettävä maaliskuun loppuun mennessä. Tämän jälkeen jätetyt talousarviota koskevat aloitteet käsitellään sitä seuraavan vuoden talousarvion yhteydessä.

Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut 1–14 valtuutettua, tulee aluehallituksen antaa kirjallinen vastaus aloitteen ensimmäiselle allekirjoittajalle puolen

Aluevaltuusto

6.10.2026

vuoden kuluessa sen jättämisestä. Vastaus toimitetaan muille valtuutetuille vastauksen antamisesta seuraavan aluevaltuuston kokouksen esityslistan yhteydessä.

Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Valtuutetun oikeus osoittaa kysymys aluehallitukselle

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus osoittaa kysymyksiä aluehallitukselle. Kysymys on annettava kirjallisena aluevaltuuston sihteerille tai sähköiseen kokousjärjestelmään.

Jos kysymys ei koske hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa, tulee aluehallituksen antaa yhdeksän viikon kuluessa kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta kysymyksen ensimmäiselle allekirjoittajalle kirjallinen ilmoitus, että kysymykseen ei vastata.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut 1–14 valtuutettua, tulee aluehallituksen antaa yhdeksän viikon kuluessa kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta kysymyksen ensimmäiselle allekirjoittajalle kirjallinen vastaus tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Vastaus toimitetaan muille valtuutetuille aluevaltuuston seuraavan kokouskutsun yhteydessä.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

Jos vastausta ei ole voitu antaa tai jos aluevaltuusto päättää palauttaa kysymyksen aluehallitukselle uudelleen vastattavaksi,

Aluevaltuusto

6.10.2026

vastaus on annettava viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua ensiksi pidetään vastauksen antamatta jättämisestä tai palauttamisesta tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa.

Kysymykseen annettu vastaus tai edellä mainittu ilmoitus on merkittävä aluevaltuuston kokouksessa tiedoksi, minkä lisäksi aluevaltuusto asiaa käsitellessään voi hyväksyä toivomuksia, joihin asia antaa aihetta.

Jos kysymystä käsiteltäessä tehdään ehdotus valiokunnan asettamiseksi tutkimaan kysymyksessä koskevaa asiaa, aluevaltuusto päättää tästä.

Liitteet**Oheismateriaali**